ENTERNASYONALİST

SON KAVGA

★ Çağın Gerektirdiği Devrim Örgüt ve Mücadele Anlayışı

★ Türkiye'de Kapitalizm ve Devlet

★ Türkiye Kürdistan ve Ortadoğu Devrimi

★ Kürt Ulusal Kurtuluş Hareketi Ortadoğu Devriminin Temel Dinamiğidir.

★ Mevcut Durum ve Görevlerimiz

BİLDİRGE

Ortadoğu Yayınları
Son Kavga Kitap Dizisi-1

BU KAVGA

EN **SON** UNCU

KAVGA

MIZDIR

F. Engels

V. i. Lenin

L. Troçki

R. L. Gramsburg

K. Marks

H. Kıvılcımlı

M. Çayan

D. Gezmiş

İ. Kaypakkaya

DEVRİMCİ MARKSİZMİN VE PROLETERYANIN ENTERNASYONALİST ÖNDERLERİNİN VE ULUSAL MİLİTAN MÜCADELE GELENEĞİNİN AÇTIĞI YOLDAN,

" haydi gidelim
isyankar ve marslı yıldızlarla dolu
cepheyle aşağılamayı bozguna uğratarak
zafere erişmeye ya da ölümle buluşmaya yemin edelim." ÇHE

Yayın Hakkı Ortadoğu Yayınları'nındır.

Genel Dağıtım
Ortadoğu Yayınları
Basın-Yayın Dağıtım

Kayalar Mah. 255. Sk. 5/A
Yenimahalle/ANKARA

1. Baskı Kasım 1991

Kapak Düzeni : Ortadoğu Yayınları
Dizgi-Baskı-Cilt : AYDINLAR MATBAACILIK

Ödemeli İsteme Adresi : P.K. 59 ULUS/ANKARA

İÇİNDEKİLER

Yayınevi Notu 4
Giriş 7

Dünya Kapitalizmi ve Mücadelenin Dinamikleri
Dünya Kapitalizmi Hiyerarşik Yapılanması, Yönelimi ve Sosyal - Siyasal Durum 10
Proleter Devrimler Çağı ve Dünya'nın Genelinde Sosyalizm İçin Olgunlaşması 22
Sömürge ve Ulusal Kurtuluş Savaşları 25

Çağın Gerektirdiği Devrim, Örgüt ve Mücadele Anlayışı
Nasıl Bir Devrim 34
Sürekli Devrim Teorisinin Kavranılması 36
Proletarya Diktatörlüğü 38
Nasıl Bir Parti? 40
Örgüt İçi Demokrasi 45

Türkiye'de Kapitalizm ve Devlet 46
Türkiye'nin Yarı Sömürgeleşmesi 47
Cumhuriyet Dönemi (Özgül bir Bonapartizm) 49
Bonapartizmden Burjuva Demokrasisine 51
1971 Yarı Askeri Diktatörlüğü 53
1980 Askeri Diktatörlüğü Burjuva Demokrasisinin Kesintisi 54
Gelinen Durum 55

Türkiye'de Devrimin Karakteri 56
Türkiye'de Sosyal Sınıflar 58

Türkiye'de Ulusal Sorun 62
Kürt Ulusal Sorununa Bakış 64

Türkiye, Kürdistan ve Ortadoğu Devrimi
Emperyalizmin Planlarında Türkiye ve Ortadoğu 67
Kürt Ulusal Kurtuluş Mücadelesi Ortadoğu Devriminin Temel Dinamiğidir 71
Ortadoğu Sovyetleri Cumhuriyeti'ne Giden Yol Birleşik Sosyalist Kürdistan'dan Geçecektir 73

Türkiye'de Mevcut Durum ve Görevlerimiz
Ekonomik - Sosyal - Siyasal Durum 77
İşçi Sınıfı ve Sosyalistler 84
Ve Görevlerimiz 90

Yayınevi Notu :

Ortadoğu Yayıncılık **Enternasyonalist Son Kavga** Kitap Dizisi ile yayın yaşamına başladı. Önümüzdeki süreçte Devrimci Marksist Teorik ve Pratik açılımlarıyla Sosyalist harekete yön verebilmek iddiasıyla yayın yaşamını sürdürmeye devam edecektir. Yaşamı diyalektik materyalizm yöntemiyle sorgulayan, özgün açılımlarıyla Sosyalist Hareket'e katkıda bulunmaya çalışan kadroların teorik, bilimsel çalışmalarını derlemeyi hedeflem ktedir.

Bu doğrultuda sorumluluk duyan tüm arkadaşların ɔmuz vermesi istemiyle....

ORTADOĞU YAYINCILIK

BİLDİRGE

"Eğer insanlığın çoğunluğu için
etkili olabileceğimiz yeri seçmişsek,
hiçbir yük bizi kamburlaştıramaz,
çünkü artık o harkes adına ödenen bir bedeldir;
artık tadına vardığımız şey
yoksul, kısıtlı, bencilce bir sevinç değildir,
mutluluğumuz milyonlara aittir;
eylemlerimiz sessiz sedasız, ama sonsuza dek etkisini
sürdürecek ve
küllerimizi
soylu insanların
çakmak çakmak gözlerinden akan yaşlar ıslatacaktır."

MARKS

"Hepimiz eylem için aynı açlığı,
törelere karşı aynı direnci içimizde hissediyoruz;
sıcak eylem karşısındaki
darkafalı korku, sonsuz tereddüt
hepimizin ruhuna aykırı;
özgür dünyaya açılmak,
ihtiyatın engellerini aşmak
ve
yaşamın tadına, eyleme erişmek istiyoruz."

ENGELS

GİRİŞ

Yüzyılın başında ifade edilen "çağımız emperyalizm ve proleter devrimler çağıdır." formülasyonu, bugün hala geçerliliğini koruyor. Kapitalizm ve burjuvazi tüm cephelerde yenilgiye uğratılıncaya ve onun en son kalesinin burcuna, proleteryanın devrim ve sosyalizm bayrağı dikilinceye dek de geçerliliğini koruyacaktır.

Devrimci Marksizm'i bilmek değil, anlamak ve insanı, toplumu ve dünyayı değiştirmek üzere maddi bir güç kılmak mücadelesi vermek yerine, 'marksist'liği sadece bir sıfat olarak taşıyan, onu **siyasal, örgütsel ve kültürel olarak enternasyonalist devrimci bir kimliğe** dönüştüremeyenler, bu formülasyonu anlamak ve gereklerini yapmaktan uzaktırlar. Bunu anlamadıkları içindir ki, bunun gerektirdiği devrim, örgüt ve mücadele anlayışını (lafzi ve kitabi olmanın dışında) ısrarla yadsırlar.

Bu formülasyonun başında yer alan 'emperyalizm', bugün

dünyaya damgasını vurmuştur. Genelinde, dünyanın gündemini belirleyip değiştirebilmekte, kendi ihtiyaçları doğrultusunda ekonomik ve siyasal olarak yönlendirebilmektedir. "Kapitalizmin en yüksek aşaması" olan emperyalizmi **yıkabilecek tek güç ise proletarya ve onun iktidarını kaçınılmaz kılan devrimler,** yani proleter devrimlerdir.

Bugün mücadele, sadece ulusal sınırlar içerisinde hangi sınıfın iktidar edip-edemiyeceği mücadelesi değil, daha ötesinde dünyayı hangi sınıfın yönetip-biçimlendireceği mücadelesidir. Bu mücadelede ekonomik ve siyasal olarak iktidarı elinde tutan ve maddi hayatın yeniden yeniden üretimi noktasında, toplumsal olarak kendi varlık koşullarını yeniden yeniden üreten burjuvazi öndedir. Ancak proleterya açısından da dünyayı yönetme ve biçimlendirme mücadelesinde öne geçmenin ve iktidarı almanın "nesnel ön koşulları" mevcuttur. Bu noktada **Devrimci Marksistlerin görevi, mevcut nesnel önkoşulları, enternasyonalist bir örgütlenme temelinde, öznel koşullarla taçlandırmak ve kapitalizmi dünya evrensel olarak yok etmek üzere, dünya devrimine giden yolda, proleteryanın zincirlerini kırma mücadelesine önderlik etmektir.**

Dün, komünistleri, "vatanı ortadan kaldırmakla suçlayıp" 'vatan haini' diye niteleyerek, sanık sandalyesine oturtmaya çalışan burjuvazi, bugün, kapitalizmin ekonomik, sosyal ve siyasal bir dünya sistemi haline gelmesi ve üretici güçlerin uluslararası gelişimi vb. bir noktada ulusal sınırları kaldırmaya yönelmektedir. Proleteryanın önderliği ve iktidarı altında, kapitalizmi aşan ve ondan daha ileri ve daha yüksek bir ekonomik ve toplumsal bir dünya sistemi kurmak için yola çıkanlar, örgütlenme ve mücadele anlayış ve biçimlerini ve ekonomik toplumsal projelerini, bu durumdan bağımsız olarak oluşturamazlar. **Örgütlenme, devrim ve mücadele perspektifini ve ekonomik-toplumsal projelerini bundan bağımsız oluşturmak ve ulusal sınırlarla sınırlamak, devrimi daha başından boğmaktır.**

Kapitalizmin ve burjuvazinin üretici güçlerin, bilimin, teknolojinin ve insanın özgür ve sınırsız gelişiminin önünde engel oluşunu; "kapitalizmin üretici güçleri hiç geliştirmeyeceği" ifadesine indirgeyenler; kapitalizmin ve burjuvazinin kendi gelişimi ve ihtiyaçlarına bağlı olarak üretici güçleri geliştirdiğini göremedikleri

için; üretici güçlerin kendiliğinden gelişiminin belirli bir noktasında üretim ilişkileriyle çatışmaya girecekleri beklentisi içerisinde, politikalarını, apriori olarak kabul ettikleri, kapitalizmin ekonomik ve siyasal bunalımı üzerine temellendirmişlerdir. Ki bu kapitalizme ve burjuvaziye karşı devrimin zorunluluğunu kavramamaktır. Kapitalizmin yıkılmasının gerekliliğini ve zorunluluğunu burjuvazinin ekonomik ve siyasal bunalımına indirgemektir. Bu tersinden düşünüldüğünde, burjuvazi ekonomik ve siyasal istikrarını sürdürdüğü sürece yıkılmayacaktır, sonucuna varırsınız. Ki bu, mücadeleyi ve örgütlenmeyi erteleyici bir düşünce ve tavra yönelmektir.

Oysa **kapitalizmin ve burjuvazinin ekonomik, siyasal bunalımının olup olmaması mücadelenin ve örgütlenmenin nesnel koşullarını ortadan kaldırmaz. Sınıfların ve sınıf mücadelesinin olduğu her yerde, mücadele ve örgütlenmenin nesnel koşulları vardır; bunu hiç bir güç ortadan kaldıramaz.**

İşte bu noktada, apriori olarak kabul edilen "kriz edebiyatı"ndan kurtulup, dünya kapitalizminin hiyerarşik yapılanmasını ve yönelimini bütünsel olarak kavramak, değiştirme mücadelesini ve hedeflerini buradan hareketle kurmak gerekir.

DÜNYA KAPİTALİZMİ VE MÜCADELENİN DİNAMİKLERİ

a. Dünya Kapitalizminin Hiyerarşik Yapılanması, Yönelimi ve Sosyal Siyasal Durum

Kapitalizm ekonomik-toplumsal-siyasal olarak, genelinde, bir dünya sistemi haline gelmiştir.

"Sermaye ihracı, ihraç edildiği ülkede, kapitalizmi geliştirir." Tüm ulusal farklılıklara rağmen, kapitalizm girdiği her ülkede, daha önceki ekonomik-toplumsal yapıları siyasal kurumlarıyla birlikte, hızlı ya da yavaş bir biçimde, kendisine ve kendisinin ihtiyaç duyduğu kurum ve politikalara eklemleyerek parçalar. Ekonomik, toplumsal, siyasal, kültürel, v.b. tüm alanlarda kendi lehine, kendi ihtiyaçları doğrultusunda bir gelişim ve işleyiş yaratır.

Eşitsiz bileşik gelişim yasasının bir ifadesi olan **bu durum,** emperyalist-kapitalist devletlerin ihtiyaçları ve yönelimi doğrultusunda ekonomik politikalar üreten ve dayatan uluslararası sermaye kurumları (IMF, Dünya Bankası, v.b.) aracılığıyla **"az gelişmiş" ve "gelişmekte olan" ülkelerin dünya kapitalizminin hiyerarşik yapılanmasına eklemlenme ve entegrasyon sürecinin nesnel zeminini oluşturur.**

Kapitalizmin meta ihracından sermaye ihracına geçişi, gelişiminde ve politikalarının değişiminde yeni bir dönemin ifadesidir. Bu dönem bir yandan, sermaye ihracının ekonomik politikalarda belirleyici bir hale gelmesine paralel olarak, klasik sömürgecilikten yeni-sömürgeciliğe geçişi karakterize ederken; diğer yandan, özellikle II. bunalım döneminin sonrasındaki gelişme ve sermaye yoğunlaşmasına bağlı olarak, "az gelişmiş" ve "gelişmekte olan" ülklerin dünya kapitalizmine eklemlenme ve entegrasyonunu sağlamaya yönelik politikalar üretilmeye başlanmasına denk düşer.

Nitekim, II. bunalım döneminin sonrasında ikincil ülkelere yönelik üretilen politikaların ekseninde bu amaç vardır. Bu amaçla üretilen Truman Doktrini'nden Marshall Yardımları'na; İthal İkameci Politikalardan, İhracata Dönük Ekonomik Büyüme politikalarına kadar tüm politikaların eksenini "az gelişmiş" ve "gelişmekte olan" ülkelerin, emperyalist-kapitalist ülkelerin belirledikleri bir çerçevede ve onların ihtiyaçları doğrultusuda, dünya kapitalizminin hiyerarşik yapılanmasına eklemlenmesi ve entegrasyonu yönelimi belirler.

Ne var ki, bu politikaların birer birer iflası ve yerini yeni politikalara bırakışının da gösterdiği gibi, süreç tüm ülkeler için ekonomik, toplumsal, siyasal olarak aynı ve zamandaş bir gelişim çizgisi izlemiyor. Kapitalizmin anarşik karakteri, kısa devreli bunalımları her ülkenin kendi nesnel durumu, bu politikaların iflasındaki başlıca temel etkenlerdir.

Ancak, bu politikaların birer birer iflas etmesine rağmen, süreç emperyalist-kapitalist ülkelerin ve onların çıkarlarının temsilcisi uluslararası sermaye kurumlarının hedefleri doğrultusunda işliyordu. Bugün söz konusu ülkelerin bazıları, emperyalist-kapitalist ülkeler için sadece bir pazar olma işlevine değil, aynı zamanda bu

ükelerin belirledikleri bir çerçevede dünya kapitalizminin hiyerarşik yapılanması içinde, ekonomik ve toplumsal olarak daha geri ülkelerin bu yapılanmaya eklemlenmesi ve entegrasyonu sürecinde kendilerine biçilen rolleri oynayan, yerine getiren bir işleve sahiptir.

Bunun yanı sıra, sermaye ihracının gelişmesiyle hız kazanan sermayenin uluslararası hareketi bir yandan uluslararası tekelleri ve sermayenin uluslararasılaşmasını yaratırken; diğer yandan "kapitalizmin üçüncü çağı (ikinci dünya savaşının sonunda başlayan emperyalist tarihin bir alt dönemi)" diye adlandırılan dönemde çokuluslu şirketlerin ortaya çıkmasına neden olmuş ve bu çokuluslu şirketler eliyle "bizzat sanayi üretiminin giderek daha fazla uluslararası örgütlenmesini" yaratmıştır. Bu, çokuluslu şirketlerin "kendi sinelerinde uluslararası bir iş bölümü örgütlüyor" olmalarının ifadesidir.

Tüm bu gelişmeler, birbirinden bağımsız ve kopuk süreçlerin değil, aksine, kapitalizmin kendi iç işleyişi ve yasalarınca belirlenen, dahası sermayenin yoğunlaşmasındaki artış ve hızla yeni yönelişler içerisine giren ve onunla koşullanan diyalektik bir bütünselliğin sonucu ve bununla birlikte dünya kapitalizminin yeni yöneliminin nedenidir.

Bu yeni yönelim kendini esas olarak şu noktalarda ortaya koymaktadır :

— Dünya kapitalizminin emperyalist - kapitalist ülkeler arasında yaratılan hiyerarşik yapılanmasına "az gelişmiş" ve "gelişmekte olan" ülkelerin sadece ekonomik olarak değil, siyasal ve toplumsal olarak da eklemlenmesi ve entegrasyonunun sağlanması;

— Uluslararası iş bölümünün ve üretimin uluslararası örgütlenmesinin işleyişinin güvenliğinin sağlanması;

— Bunların gerçekleşmesine bağlı olarak, bu yönelişe tabi olan ve bunun gerektirdiği ekonomik, siyasi ve hukuki yükümlülükleri kabul eden ülkeler (öncelikle AT'yi oluşturan ülkeler) arasında ulusal sınırların kaldırılmaya yönelinmesi.

Bu noktaların, özellikle ilk iki noktanın, hayata geçmesi ve maddi bir güç haline gelmesine bağlı olarak, ulusal sınırların kaldırılmaya yönelinmesi, dünya kapitalizminin, **dünya toplumsal formasyonu**nun yaratılması yönelimini beraberinde getirecektir.

Bugün apaçık görülen odur ki, kapitalizmin doğuşunda ihtiyaç duyduğu ulus - devlet olgusu, kapitalizm için geri bir evredir. Artık ulusal sınırlar bir dünya sistemi olan kapitalizm için, daha ileri "yüksek bir ekonomik ve toplumsal yapıya geçiş"in engelleyici faktörüdür.

Dünya kapitalizminin liderliğine soyunan emperyalist - kapitalis devletler arasında, hiyerarşik adımların (yeni bir liderlik mücadelesine kadar) atılmış olması "az gelişmiş" ve "gelişmekte olan" ülkelerin dünya kapitalizminin hiyerarşik yapılanmasına salt ekonomik olmaktan öte, siyasal olarak da eklemlenmesi ve entegrasyonu sürecini başlatmıştır. Ekonomik ve siyasal entegrasyon, uluslararası işbölümünün hayata geçebilmesi ve herşeyiyle belirleyici bir durum alabilmesi, dahası, işleyişin güvenliğini sağlayabilmek için gerekli bir ön süreçtir. Bu gerçekleşmeksizin, dünya kapitalizminin yeni yönelişleri maddi ve belirleyici bir gerçeklik haline gelemez.

Kapitalizmin gelişiminin gelinen bu yeni evresinde, tek tek kapitalist ülkelerde var olan toplumsal formasyonların (ekonomik, siyasal ve sosyal olarak) kendini yeniden üretimi, kapitalizmin bir dünya sistemi olarak salt ekonomik yapılanmadan öteye geçişini sağlamaya yetmemektedir. Oysa kapitalizm, sağladığı sermaye birikimi ve yoğunlaşmasıyla, dünyanın her metre karesini fethetmeye yönelmiştir. Ancak sermaye, ulusal alanda, sermaye grupları arasındaki rekabet riskini göğüslemeyi göze alırken, dahası bunu, yani rekabetten doğan ekonomik riski, bugün ulaştığı düzey itibariyle, uluslararası alanda da göze alabilmesine rağmen, bunun üzerine binen siyasal ve toplumsal bir riski karşısında bulmak istememektedir. Siyasal, toplumsal güvencelere ihtiyaç duymaktadır. **Bu ihtiyaç, ekonomik entegrasyonun yanısıra siyasal ve toplumsal bir entegrasyonu gerektirmekte; emperyalist-kapitalist devletlerin bu ihtiyacı karşılama noktasında yeni yönelimini belirlemektedir.**

Bu ihtiyaç ve bunun yarattığı yönelim, ulusal sınırlar ve ulusal devletle, uzlaşmaz olmasa da bir çelişki içerisindedir. Çokuluslu şirketler eliyle yaratılan, sadece sanayi üretiminin uluslararası işbölümünün örgütlenmesi değil, aynı zamanda -şu an belirleyici bir öneme sahip olmasa da- mülkiyetin, ulusal sınırlar içerisindeki özel'liğinin yerine, uluslararasılığının geçirilmesidir. Bir yandan üretimin uluslararası işbölümünün örgütlenmesi, diğer yandan üretim araçlarının özel mülkiyetinin yerini, üretim araçlarının uluslararasılaşmaya bırakmasına yönelik gelişimi; dünya kapitalizminin hiyerarşik yapılanmasının, ekonomik bir eklemlenme ve entegrasyondan öteye geçip, siyasal ve toplumsal bir eklemlenme ve entegrasyona yönelme eğiliminin nesnel koşullarını oluşturmaktadır.

Gelinen noktada, ulusal sınırlar içerisinde, ulusal bir devletin kontrolünde, tek tek kapitalist ülkelerde toplumsal formasyonun kendini yeniden üretimi, dünya kapitalizmi açısından bir çelişki olmaktan öte, kalıcı ve sağlıklı bir güvence değildir. Çünkü, uluslararası işbölümünün ve üretiminin uluslararası örgütlenmesinin belirleyici olduğu, fonksiyonel olarak işlemeye başladığı bir dünyada bağımlılık ilişkisi, belirleyenleri emperyalist - kapitalist ülkeler olsada, giderek hayati bir önem kazanacaktır. Bağımlılık ilişkisindeki halkaları oluşturan ülkelerden her hangi birinde gerçekleşecek olan bir devrim ya da uzun süreli (ya da kısa süreli) bir iç savaş, vb. gibi durumlar hem uluslararası iş bölümünün hem de üretimin uluslararası örgütlenmesinin işleyişini kesintiye uğratacaktır. Bunu sermayenin çıkarlarının güvenliğini sağlamak doğrultusunda engellemek gerekir. Bu görev de emperyalist - kapitalist devletlerin öncülüğünde "az gelişmiş" ve "gelişmekte olan" ülkeleri de kapsayacak şekilde oluşturulmaya çalışılan hiyerarşik yapılanmanın işidir. Bu yapılanma sadece ekonomik ve bugün olduğu gibi yarı siyasal bir eklemlenme ve entegrasyonla bunun güvencelerini oluşturamaz. Bunun ötesinde, siyasal - toplumsal bir entegrasyonu ve giderek, ulusal sınırların kaldırılmasına bağlı olarak, bir merkezden yönetilmeye başlayan **dünya toplumsal formasyonunun yaratılmasını ve kendini yeniden yeniden üretmesini gerektirir.**

Dünya kapitalizminin şekillenmeye başlayan bu eğiliminin,

sadece, yukarıda belirtilen ilk iki yönelişinin gerçekleşip işlevsel hale gelmesiyle (bırakın, gerici Tek ülkede Sosyalizm teorisine dayanan, tek bir ülkede Sosyalizm kurma hülyasını) tek bir ülkenin sınırları içerisinde devrim yapıp iktidarı uzun bir süre elde tutmak bile hayale dönüşecektir. Ki, bugünden, dünya kapitalizminin önderliğini yapan emperyalist - kapitalist devletlerin belirlediği kurallar dışında (onların iznine dayanan bir meşruluğa sahip olmaksızın, kapitalizmin sınırları içerisinde de olsa) konumunu değiştirme çabası içerisine giren Irak'ın başına gelenler bunun göstergesidir. İşte, ABD'nin önderliğindeki dünya kapitalizminin "yeni dünya düzeni" böylesi bir anlayışta şekillenmekte ve ifadesini bulmaktadır.

Dünya kapitalizminin, sermaye yoğunlaşmasındaki artış ve hızda ifadesini bulan yapılanması ve buradan güç alan yöneliminin gerçekleşip - gerçekleşmemesi, nesnel olarak uluslararasılaşan, işçi sınıfının uluslararası birlik ve mücadelesinin durumunun yanısıra, tek tek ülkelerdeki ekonomik, sosyal ve siyasal bir dizi etkene bağlıdır.

Kapitalizm açısından üretimi arttırmak, kendi başına kâr oranının büyümesine yetmez. Üretilen mal tüketilmelidir. Mevcut pazarlar büyütülmeli ve yeni pazarlar bulunmalıdır. Dünya kapitalizminin buna ilişkin yönelişi, 80'li yılların ortalarına doğru uygulanmaya başladığı "az gelişmiş" ve "gelişmekte olan" ülkelerin daha fazla borçlandırılması politikası yoluyla tüketimi teşvik olarak şekillenmeye başladı.

Bunun yanısıra, son yıllarda Doğu Avrupa'da çöken Bürokratik işçi devletlerinin kontrolündeki ülkeler, dünya kapitalizminin giderek artan ilgisine mazhar oluyor. Bunun şimdilik görülebilen iki nedeni var : Bir yandan kapitalizmin yeni pazarlar ihtiyacını karşılayabilme umudu, diğer yanda bu ülkelerin pazara dönüştürülmesinin yanısıra, somut ekonomik ve siyasal girişimler yoluyla dünya kapitalizminin hiyerarşik yapılanmasına eklemleme ihtiyacı. Bu dünya kapitalizminin, ABD önderliğinde başlattığı "yeni dünya düzeni" anlayışında temellerini bulmakta ve şekillenmektedir.

Dünya kapitalizminin Doğu Avrupa ülkelerine ve öncelikle de SSCB'ye yaklaşımı, onun, genel yönelimleriyle doğrudan ilgilidir. Bundan dolayıdır ki, dünya kapitalizmi sadece tek tek cumhuriyetleri değil, bir bütün olarak SSCB'yi kendisine eklemleme politikası gütmektedir. Bu yöneliş ve SSCB'deki mevcut gelişmeler içerisinde, dünya kapitalizminin pazar ihtiyacının önümüzdeki birkaç onyıl için genel olarak, çözülmüş olduğunu belirtmek gerekir. Ki, bu tek tek kapitalist ülkelerde ekonomik ve toplumsal, bunun yanı sıra siyasal bunalımlar yaşansa da, bu süreler içerisinde kapitalizmin genel bir bunalımı **üretim** ve **tüketim** ilişkisinden dolayı yaşanmayacaktır.

Ancak, **sınıf savaşımının varlığı,** dahası üretici güçlerin uluslararasılaşmasına bağlı olarak, nesnel anlamda uluslararası bir nitelik kazanmış olması, **dünya kapitalizminin yönelimlerinin önündeki tek ciddi ve yok edilemez tehdittir.** Dolayısıyla, kapitalizmin, önümüzdeki bir-kaç onyıl için taşıdığı gelişme potansiyelinin, işçi sınıfının -öznel koşulların yaratılmasına da bağlı olarak- uluslararası mücadelesinin şiddetiyle, kesintiye uğrayabilmesinin, dahası genel bir düşüş dönemecine girmesinin önünde engel değildir.

Öte yandan "az gelişmiş" ve "gelişmekte olan" ülkeler başta olmak üzere bir dizi (buna İngiltere'nin de dahi olduğunu düşünmek gerekir) dünya kapitalizminin 'zayıf halkası'nı oluşturmaktadır. Genelde çürüyen kapitalizmin, bu ülkelerdeki etkisi kendini toplumsal sınıflar arasında kendiliğinden de olsa şiddetlenen bir mücadele ve başta işçi sınıfı olmak üzere ezilen - sömürülen kesimlerin gelir ve yaşam düzeylerindeki gözlenebilir bir düşüşte göstermektedir. Bunun yanısıra, özellikle "az gelişmiş" ve "gelişmekte olan" ülkelerde uygulanan ekonomik politikalar, küçük - burjuva mülk sahibi sınıfların sınıf atlama özlemlerini tırpanlamakta, dahası onları yoksullaştırıp proleterleşme, hatta lümpen proleteryalaşmayla karşı karşıya bırakmaktadır. Toplumun özellikle alt sınıfları arasında, mevcut değer yargılarından ve anlayıştan uzaklaşma görülmekte, bu durum kendini bazılarında hızla bir 'boşluğa' doğru sürüklenmede, bazılarında ise daha önceki değer yargı-

larına ve anlayışa yönelişte göstermektedir. "Kapitalizmin çürüyüşü, toplumsal ve kültürel kokuşma ve çözülme ile" sonuçlanacaktır.

Tüm bu gelişmeler, şimdilik tek tek ve dünya kapitalizminin 'zayıf halkaları' için söz konusu olsa da, sonuçları ve gelecek yıllar itibariyle, genelinde, dünya kapitalizmi ve uluslararası proletarya açısından, sınıf savaşımının sancılı ve şiddetli mücadele günlerinin habercisidir.

Dünya kapitalizminin 'zayıf halkalarını' oluşturan tek tek "gelişmiş", "az gelişmiş" ve "gelişmekte olan" kapitalist ülkelerdeki mevcut durum ekonomik, sosyal ve siyasal boyutuyla, nesnel olarak, bir yandan sınıf temelli bir toplumsal muhalefetin nesnel koşullarını yaratırken; diğer yandan sınıf atlama özlemleri her geçen gün tırpanlanan küçük - burjuva mülk sahibi sınıfların, mevcut hakim sınıflardan siyasal ve ideolojik olarak bağımsızlaşma eğilimine neden olmaktadır.

Sözkonusu ülkelerdeki bu gelişmeler sonuçlanışına göre, dünya kapitalizminin yönelimlerini geçici de olsa sekteye uğratacak ya da engel olacaktır. Çünkü, nesnel önkoşulları itibariyle "devrimin güncelliği" ve iktidar mücadelesinin güncelliği bir veridir. İşçi sınıfının kendiliğinden bir kalkışması ve bunun sonunda gelecek bir başarısızlık ve şiddetli bir yenilgi ise **sınıf savaşımının giderek radikalleşme eğilimi taşıdığı günümüzde, burjuvazinin ekonomik, sosyal ve siyasal açıktan topyekün bir saldırısıyla sonuçlanacaktır.**

Bu etkenler içerisinde, dünya kapitalizminin yönelimlerini gerçekleştirmesinin önünde belirleyici bir engel oluşturabilecek olan, öznel koşulların yaratılmasına bağlı olarak, proleteryanın enternasyonalist bir örgütlenmesi ve birlikte mücadelesidir.

Bunun yanısıra, bu yönelişe engel olmasada,tedrici olarak geciktirecek olan, kendini değişik görünümlerde sergileyen, dünya kapitalizminin yönelimini kavrayamamış ya da kavrasa da bunu kabullenememiş, burjuva siyasal anlayışlar vardır. Bu anlayışlar, uluslararası iş bölümü ve üretimin uluslararası örgütlenmesiyle, ulusal sınırlar- ulusal devlet arasındaki, uzlaşmaz olmasa da, varo-

lan çelişkiden kaynaklanmaktadır. Önümüzdeki yıllarda, özellikle bu siyasal anlayışların hükümet ettiği ülkelerde, "yeni dünya düzeni"ni kurma yöneliminde olan devletlerin ve dünya kapitalizminin yeni yönelimi doğrultusunda politikalar üreten uluslararası sermaye kurumları (IMF, Dünya Bankası, vb.) arasında, uzlaşmaz olmasa da varolan çelişkiden kaynaklanan, değişik biçimlerde bir mücadele söz konusu olacaktır.

Emperyalist-kapitalist devletlerin bugüne kadar yaptıklarına bakarak ne yapabileceklerini söylemek mümkündür : Ya daha baştan bu siyasal anlayışların hükümet olmasının önüne geçip engellemek, ya da mevcut yönelişe kazanmak. Bunlarda başarılı olunamaz ve bu anlayışlar hükümet olursa öncelikle ekonomik ve siyasal baskı yoluyla hizaya getirmeye çalışmak; dahası bir dizi entrikayla devirmek; gerektiğinde savaşa başvurmak. Ancak bu mücadele, buna maruz kalan ülkede anti-emperyalist bir ruh halinin genelleşmesini körükleyerek, aşırı milliyetçi akımların önünü açacak, dahası öznel koşullara bağlı olarak, proleteryanın önderliğinde toplumsal bir devrime de neden olabilecektir.

Bu noktada dikkatli olmak gerekir. Çağımızda proleterya ile burjuvazi arasındaki sınıf savaşımının ve anti-emperyalist diye desteklenilen (kayıtsız-şartsız) ve burjuvaziyle proleteryayı ittifaka zorlayan sınıf uzlaşmacı anlayışlarla hesaplaşılmalı ve bu mücadelelerin öğrettiği gerçeğin altı çizilmeli, dahası bu hem proleteryanın öncüsünün hem de proletaryanın bilincine kazınılmalıdır : Anti-kapitalist olunmaksızın, tutarlı bir anti-emperyalist olunamaz. Anti-kapitalist olmadığı bilindiği halde, anti-emperyallst olduğunu addederek bir mücadeleye destek verenler, proleter sınıf bilincinin bulanıklaşmasına ve bayrakların karışmasına neden olmakta ve sınıf uzlaşmacı bir anlayışa savrulmaktadırlar. Şu unutulmamalı ki, burjuva siyasal anlayışlann hiç birisi, tutarlı bir anti-emperyalist mücadele veremez ve hiç bir zaman için de kapitalizmin sınırları dışına çıkamaz ve çıkmamıştır da. Çünkü, onların varlık nedeni kapitalizmdir.

Dünya kapitalizminin yönelimi ve buna bağlı olan bir çok gelişme olasılığı vardır. Sınıf savaşımından kaynaklanan uzlaşmaz çelişkilerin yanısıra uzlaşmaz olmasa da varolan bazı çelişkilerinin

(ulusal, ekonomik, siyasal, vb.) dönem dönem keskinleşmesi, kapitalizmin siyasal yönelişleri kadar, siyasal egemenlik biçimi üzerinde de etkili olacaktır. Kapitalizmin doğuşuna ve gelişimine paralel olarak burjuvazi, feodalizme karşı mücadelesinde kimi zaman bir devrimle, kimi zaman da mevcut egemen sınıflarla uzlaşarak, var olan devlet mekanizmasını kendi ihtiyaçları doğrultusunda kullanmış ya da ondan yararlanmıştır. Devleti yıkıp parçalamamış, ama onu kendi ihtiyaçları doğrultusunda yetkinleştirmiştir.

Kapitalizmin egemen üretim tarzı haline gelme sürecine bağlı olarak, kapitalist devlet tipi varoluş nedenlerini bulmaya başlamıştır. Kapitalizm üretim ve ekonomide hakimiyetini artırıp belirleyici bir hale dönüştükçe de, burjuvazi, siyasal olarak da ağırlığını hissettirmeye başlamış ve giderek burjuva siyasal egemenlik biçimini, kapitalizm öncesi egemen sınıflara dayatarak da olsa hayata geçirmiştir. Burjuvazinin siyasal egemenlik biçimini hayata geçirme mücadelesi, kapitalizmin 'serbest rekabet dönemi'yle genel olarak bir paralellik oluşturur. Bu dönem, yani 'serbest rekabet dönemi' yer yer, bir burjuva siyasal egemenlik biçimi olan, burjuva demokratik cumhuriyet altında yaşansa da, birçok yerde kapitalizm öncesi sınıfların iktidarına burjuvazinin bir ittifak unsuru olarak katılabildiği egemenlik biçimler altında yaşanmıştır.

Bundan dolayı, burjuva demokratik cumhuriyet, bugüne kadar söylenenin aksine, birebir olarak 'serbest rekabete' değil, kapitalizmin ekonomik ve toplumsal gelişimine bağlı olarak, burjuvazinin ekonomiden siyasete, siyasetten eğitime kadar hayatın her alanını belirleyebildiği döneme tekabül eder.

Burjuva demokratik cumhuriyeti, yani burjuva demokrasisini, 'serbest rekabete' atfetmek ve onunla sınırlamak, siyasal egemenlik biçiminin belirlenişi ve değişimini, toplumsal sınıflar arasındaki mücadeleyi yadsıyarak, salt ekonomik fenomene indirgemektir.

Kapitalizmin ekonomik ve toplumsal gelişimine paralel olarak, bugüne kadar, tipik siyasal egemenlik biçimi burjuva demokratik cumhuriyet varlığını sürdürdü ve hâlâ da sürdürüyor. Ancak, bu tipik olanın yanısıra değişik ülkelerde, dün olduğu gibi bugün de atipik siyasal egemenlik biçimleri varlığını sürdürmektedir.

Dünya kapitalizmi iki genel bunalımı yaşamasına rağmen burjuva demokrasisinin, bir siyasal egemenlik biçimi olarak varlığını sürdürmesinin nedenleri vardır. Bu nedenlere geçmeden önce, siyasal egemenlik biçimleri arasındaki değişikliklere neden olan başlıca etkenleri belirtmek gerekir.

Bu etkenler esas olarak şunlardır :

— Kapitalizmin ekonomik ve toplumsal gelişmişlik durumu,

— İşçi sınıfının (sendikal de olsa) bilinç ve örgütlülük durumuna bağlı olarak, işçi sınıfıyla hakim sınıflar arasındaki mücadelenin durumu,

— Hakim sınıfların kendi aralarındaki mücadelenin seyri ve şiddeti,

— Dış etkenler. (Uluslararası durum)

Bu etkenlerin bazen birkaçı; bazen tümü arasındaki etkileşim; bazen de birtekinin bile başat ve belirleyici bir öneme sahip olması, siyasal egemenlik biçiminin değişimine neden olabilir.

Bu noktada, burjuva demokratik cumhuriyetin, siyasal bir egemenlik biçimi olarak varlığının devam etmiş olması bir bütün olarak açıklanabilir.

Dünya kapitalizmi, genel olarak, iki bunalımı atlattıktan sonra hızlı bir büyüme ve gelişme dönemine girmiş, dahası sermaye yoğunlaşmasındaki artış ve hızla birlikte etki alanı genişlemeye başlamıştır. Öte yandan savaş döneminin etkisinden sıyrılan işçi sınıfı, yılların verdiği mücadele ve örgütlenme (sendikal) geleneği alışkanlığıyla hızla örgütlenmeye ve ekonomik - sosyal - demokratik haklar için mücadeleye girişmiştir. Bunun yanısıra, 1917 Ekim Devrimi'yle kurulan Sovyetler Birliği, daha sonra "bürokratik yozlaşmaya uğramış işçi devleti"ne dönüşmüşse de -o dönemde Batı işçi sınıfı için bu bilinmiyordu- dünya işçileri açısından bir ilgi ve çekim odağı niteliğini koruyordu. Bu durum, içsel nedenlerin yanısıra, o dönem için, önemli bir dışsal nedendir.

Tüm bu etkenler ve bunlar arasındaki mücadelenin karşılıklı

etkisi, siyasal egemenlik biçimi olarak, burjuva demokrasisinin ekonomik, sosyal ve demokratik haklar bazında, biçimsel de olsa -proleterya için bir diktatörlük olma niteliğini korusa da- varlığını sürdürmesine ve genelleşmesine neden olmuştur.

Ancak bunlara paralel gelişen başka bir olgu vardır : Bilim ve teknolojinin gelişimi. Burjuvazi, bilim ve teknolojinin gelişimiyle elde ettiği olanakları, devletin yetkinleşmesi ve denetim olanaklarını arttırmak için de kullanmaya başlamıştır.

Romanlara bile konu olan, devletin bu denetim ve yetkinleşmesi, burjuva devlet mekanizmasının, dünya kapitalizminin gelişiminin, son, yeni evresindeki yapılanma ve yönelimleriyle, bilim ve tekonolojinin sağladığı olanaklardan da yararlanarak, dünyayı denetlemeye doğru adımlar atışıyla paralellik içerisindedir.

Dünya kapitalizmi mevcut yönelimleriyle ve şu anki hiyerarşik yapılanması içerisinde, ABD önderliğinde "yüksek bir ekonomik ve toplumsal yapıya geçiş" arifesine doğru ilerleme yönelimindedir. Bu, dünya kapitalizminin yönelimlerinin maddi bir güç haline gelmesine ve proleteryanın uluslararası birlik ve mücadelesinin sağlanamamasına bağlı olarak, burjuva demokratik cumhuriyetten "siyasal gericiliğe" geçiş süreciyle siyasal ifadesini bulacaktır. Bunun ilk görünümü, sadece "az gelişmiş" ve "gelişmekte olan" ülkelerde değil, dünyanın genelinde, işçi sınıfına ve onun kazanılmış haklarına (ekonomik, sosyal, demokratik), açıktan genel bir saldırı olacaktır.

Görülen odur ki, dünya, kapitalizmin egemenliğinde, insanlığın önündeki "Ya Sosyalizm ya Barbarlık" ikileminden barbarlık seçeneğinin dünya insanlığı için genelleşmesine doğru yol alıyor.

Dünya kapitalizmi yıkılmalıdır... Sadece tarihsel olarak miadını doldurduğundan dolayı değil, aynı zamanda yönelimlerinde ifadesini bulan yeni evrede, yönelimlerinin maddi bir güç haline gelmesi ve gerçekleşmesiyle, büyüme ve gelişme limitini tüketerek, dünya insanlığının milyarlarla ifade edilen kesimlerini genelleşmiş bir açlığa, yoksulluğa, baskıya, sömürüye mahkum ederek; barbarlığı genelleştirip, doğayı yeraltı ve yerüstü kaynaklarını tüketip tahrip ederek; dünyayı cehenneme çevirip, yaşanılmaz kılmasını

önlemek için de, **dünya kapitalizmi yıkılmalıdır.** Bugünden, dünyanın ve dünya insanlığının bu duruma düşmekten kurtulması proleteryanın ve onun öncüsünün nesnel önkoşulları "öznel koşullarla taçlandırarak, "devrimin güncelliğini" iktidar mücadelesinin güncelliğine dönüştürerek, kapitalizmi dünya evrensel olarak yok etme mücadelesini maddi bir güce dönüştürmesi, dahası iktidarı alması ve sosyalizmi dünya evrensel olarak kurma mücadelesine girişmesine bağlıdır. Dünyanın ve insanlığın geleceği sadece tarihsel olarak değil, güncel olarak da proleteryaya bağlıdır.

Bugün öncü açısından durmak, oyalanmak nesnel olarak, proleteryaya ve insanlığa ihanet, dünya katipalizmine hizmettir. Kapitalizm yeraltı ve yerüstü kaynaklarını tüketerek, doğayı dünya genelinde tahrip ve yok ederek, dünyayı yaşanılmaz kılmaya doğru yol alıyor. Unutulmasın ki, yaşanılmaz bir dünyada proleterya iktidarı ve sosyalizm hiçbirşey ifade etmeyecektir. Öncünün önünde iki yol vardır : **Ya mücadele, ya ihanet.**

Proleter Devrimler Çağı ve Dünyanın, Genelinde, Sosyalizm İçin Olgunlaşması

Kapitalizm, yeniden yeniden üretiminin varlık koşulları devam ettiği sürece, kendini ulusal sınırlarla sınırlayamaz, sınırlanamaz. Bu olgu kapitalizmin üretici güçleri sadece ulusal değil, uluslararası alanda da geliştirme potansiyelinin ifadesidir. Bu durum, günümüzde, potansiyel olmaktan çıkmış, fiiliyat kazanmıştır. Kapitalizm ekonomik, toplumsal, siyasal bir sistem olarak gelişmiş ve ihtiyaçları noktasında, üretici güçleri ulusal alanda gelişimi ve uluslararası alanda geliştirmeye devam etmektedir.

Burada eksik ve hatalı bir yaklaşımın altını çizmek gerekiyor : "kapitalizm üretici güçleri geliştirmez." Yıllardır ifade edilen bu görüş, kapitalizmi ulusal bazda algılamaktan ve salt ulusal bir bakış açısından kaynaklanmaktadır. Oysa kapitalizm ekonomik, toplumsal ve siyasal bir dünya sistemidir. Ve "içerebildiği bütün üretici güçler gelişmeden önce, bir toplumsal oluşum asla yok olmaz." Ama, toplumsal sınıf yada sınıfların bilinçli, örgütlü ve adım adım hazırlanan iradi bir eylemiyle, zorla, bir devrimle, yıkılabilir. 19. ve

20. yy.'da olan devrimler bunun göstergesidir.

Kapitalizm üretici güçleri kendi gelişimine paralel ve ihtiyaçları doğrultusunda maddi teknik ve nicelik büyüme ve kültürel, entellektüel olarak geliştirir.

Bugün tek tek emperyalist - kapitalist ülkelerde üretici güçlerin maddi ve teknolojik yanlarının gelişimi ve teknoloji yoğun üretime bağlı olarak, sanayide işçi sınıfının büyümesi nicelik anlamıyla durmuş, hatta yeryer küçülmeler başlamıştır. Ancak, dünyanın genelinde, üretici güçler, kapitalizmin gelişimine bağlı bir biçimde, maddi - teknik, nicelik ve kültürel anlamıyla gelişmektedir. Emperyalist - kapitalist ülkelerde, bilim ve teknolojik gelişmelere bağlı olarak bunun sonuçlarının üretimde kullanılması ile üretimde sağlanan artış (bu artış, kapitalizmin pazar ilişkiler içerisinde belirlendiği düşünülürse, olması gereken artışın ancak, bir bölümüdür), emek - yoğun üretimden teknoloji - yoğun üretime geçiş, otomasyon, kişi başına emek üretkenliğinin artışı, üretici güçlerin eğitimle birlikte kültürel ve entellektüel düzeylerindeki yükselme, v.b. olgular, bu ülkelerin proleter devrim ve sosyalizm için- maddi, teknik alt yapısının asgari oluşumu açısından- olgunlaşmasının "nesnel önkoşullarını" oluşturmaktadır. Söz konusu ülkelerdeki bir devrim, dünyanın sosyalizme geçiş sürecini kısaltacaktır. Çünkü, tüm bunlarla birlikte, dünya kapitalizminin ekonomik eklemlenme ve entegrasyonu, emperyalist - kapitalist ülkelerin esas belirleyeni olduğu bir ekonomik sistem yaratmıştır. Buna bağlı olarak, tek tek "az gelişmiş" ve "gelişmekte olan" ülkelerdeki bunalımlar, dünya kapitalizminin genel bunalımına neden olmazken, söz konusu ülkelerin bunalımı, diğer ülkeleri büyük ölçüde etkilemekte, onlarında ekonomik, toplumsal, siyasal bunalımına neden olabilmektedir.

Dünya kapitalizminin bugün ulaştığı düzey, uluslararası iş bölümü ve üretimin uluslararası örgütlenmesi, hiyerarşik yapılanmaya ekonomik eklemlenme ve entegrasyonun yanısıra siyasal ve toplumsal bir entegrasyon yönelimi, ulusal sınırları kaldırma doğrultusunda atılan adımlar, üretici-güçlerin uluslararası boyutta gelişimi, dünyanın, genelinde, sosyalizm için olgunlaşmasının, nesnel koşullar anlamıyla, açık ifadesidir. Ancak dünya'da tek tek hiçbir

ülkesinde, mücadele, sosyalizm için olgunlaşıp-olgunlaşmama ikilemi çerçevesinde şekillenmez, şekillenemez. Tek tek ülkeler bazında mücadele, sınıf mücadelesi, devrim ve siyasal iktidar hedefiyle biçimlenir.

Ekonomik, toplumsal ve siyasal olarak kapitalizmin varolduğu her yerde siyasal iktidar mücadelesinin taraflarını burjuvazi ve proleterya oluşturur. Çağımızda siyasal iktidar mücadelesinin başka tarafı yoktur. Mücadele, yani iktidar mücadelesi, **asıl** olarak, bu iki sınıf arasındadır. Toplumda varolan diğer ara sınıflar, bu iki sınıftan birinin tarafı olabilirler. Ama bu, iktidar mücadelesinin ve iktidarın niteliğini değiştirmez.

Bu noktada şunu belirtmek gerekir : Tek tek kapitalist ülkelerin birbirlerine göre ekonomik, toplumsal, siyasal, kültürel, ulusal, v.b. farklılıkları vardır. Kapitalizmin ve burjuvazinin egemen duruma gelme süreçleri ne zamandaştır ne de uygulanan ekonomik politikalar açısından aynı yolu izlemiştir. Kimisinde işçi sınıfının varoluş ve mücadele geleneği uzun yıllara dayanır; kimisinde işçi sınıfı gençtir, kırla bağlarını tam koparamamıştır, köklü bir mücadele geleneği yoktur. Kimisinde feodaliteye karşı burjuva demokratik bir savaşım yaşanmıştır; kimisinde burjuva demokratik bir savaşım ve devrim hiç yaşanmamıştır. Kapitalizmin gelişimine ve ihtiyaçlarına bağlı olarak, tedrici burjuva demokratik reformlar aracılığıyla, burjuva kurumlar oluşturulmaya çalışılınmıştır.

Bunları daha da uzatmak olasılıdır. Ancak, **tüm bu farklılıklara rağmen, bu ülkelerde, temel öneme sahip olan, ortak bir yan vardır : Burjuvazi ile proleterya arasındaki sınıf savaşımının niteliği. Bu hiçbirisinde değişmez. İşte bu değişmeyen niteliktir ki, nesnel olarak, devrimin karakterini belirler.**

İktidar ve devrim sorunu burjuvazi ile proleterya arasındaki sınıf savaşımından bağımsız ele alınamaz. Bugün burjuvazi iktidardadır. Dolayısıyla, günümüzde kapitalizme ve burjuvaziye karşı mücadele, yani devrim ve iktidar mücadelesi, proleteryadan başka, hiçbir sınıf ve soyut (halk, ulus gibi) kavramlarla nitelenemez ve belirlenemez.

Bundan dolayı, tek tek kapitalist ülkelerdeki farklılıklar devrimin karakterini ve iktidarın niteliğini değiştirebilme önemine sa-

hiç değildir. Sadece, **proleterya iktidarının önüne çözülmesi gereken demokratik görevler koyabilir. Bundan öte bir şey değil.** Hele hele, küçük burjuva hülyacılarının yaptığı gibi, devrimin ve iktidarın Halk'a / Ulus'a havalesi, nesnel olarak, söz konusu olamaz. Ancak, öznel olarak ve **proleteryaya bir ihanet durumunda, devrim ve iktidar Halk'a/Ulus'a havale edilebilir.**

Kapitalizmin gelişimine bağlı olarak yaşadığımız çağa, "emperyalizm ve proleter devrimler çağı" özelliğini veren, proleterya ile burjuvazi arasındaki uzlaşmaz sınıf savaşımıdır. Bu, proleterya ve burjuvazi, dolayısıyla üretimin toplumsallaşması (hatta uluslararasılaşması) ile üretim araçlarının özel mülkiyeti arasındaki çelişki varolduğu sürece ortadan kaldırılamaz ve her dönemde değişik biçimler altında varlığını sürdürür. Siyasal iktidar mücadelesi de bu biçimlerden birisidir ve devrim mücadelesinden bağımsız olarak yürütülemez. Nihayetinde iktidar sorunu, devrim sorundur; siyasal, toplumsal ve ekonomik bir devrim sorunu. Bu sorunu, sadece tek tek ülkelerde değil, dünyanın genelinde çözmeye ve **dünya kapitalizmini yarattığı tüm hastalık ve felaketlerle birlikte ekonomik, siyasal ve toplumsal olarak ortadan kaldırmaya sosyalizmi dünya evrensel olarak kurmaya yetenekli tek sınıf proleteryadır.**

Sömürge ve Ulusal Kurtuluş Savaşları

Sömürge ve Ulusal Kurtuluş Savaşları ve bunların sonucunda gelen zaferler, kapitalizmin gelişimine -bir kaçı istisna (onlarda kısmen)- engel olmamıştır. Başarı, bu ülkeleri yarı-sömürge, yeni-sömürge statüsüne yükseltmiştir.

Ancak, bu hakikat, sömürge ve ulusal kurtuluş savaşlarının desteklenmesinin önünde bir engel değildir. Ama devrimci marksistlerin ve proleteryanın hem kurtuluş savaşı sürecinde hem de kurtuluş sonrasında alacakları ya da almaları gereken tavrın belirleyici etkenlerinden biridir. Devrimci marksistler ve proleterya, ne kadar güçsüz olurlarsa olsunlar, hiç bir zaman kendi mücadelelerini ve bağımsız siyasal örgütlülüklerini bir yana bırakarak, burjuvazinin destekçisi olamazlar ve olmamalıdırlar. Bu, mücadelenin

desteklenmemesi anlamına gelmez; aksine, sınıf mücadelesinin hedeflerinden ve o hedefler için mücadeleden ve bağımsız siyasi örgütlerinden vazgeçmeksizin, **ulusal kurtuluş savaşının da önderliğini** ele geçirmek, mücadelenin içerisinde olmak demektir. Ezilen ulus ve sömürge ülke devrimcileri marksistleri ve proleteryası için durum budur.

Sömürgeci ülke ve ezen ulus devrimci marksistleri ve proleteryası, sömürge ülkenin ulusal kurtuluş savaşını, iktidarı alıncaya ya da iktidarını (kendi devletini) kurunçaya dek, Ulusların kendikaderlerini tayin hakkı çerçevesinde, ayrılma ve ayrı devlet kurma hakkı da dahil olmak üzere, kayıtsız - şartsız destekler. Ancak bu noktadan sonra, önderliğin ve iktidarın sınıfsal karakteri, devrimci marksistlere ve proleteryaya karşı tutumu, demokratik ve siyasal hak ve özgürlüklere ilişkin aldığı tavır, başka ulusları ezip - ezmemesi, desteğin sürüp - sürmemesi konusunda belirleyici öneme sahiptir.

Dünyann neresinde olursa olsun, devrimci marksistler ve proleterya sınıf uzlaşmacı bir anlayış ve davranış içerisinde olmamalıdır. Onlar için kapitalizme ve burjuvaziye karşı mücadelede sınıf savaşımının gereklerini yerine getirmek ve o gereklere kıskançlıkla, siyasal ve örgütsel olarak, bağlı kalmak esastır.

Bu noktada, "sömürge ülkelerde, mücadelenin ulusal yanı, sınıfsal yanın önünde yer almaktadır" görüşü, önderliğin sınıfsal karakteri ve hedefleri açık - seçik tanımlanmaksızın kabul edilemez. Çünkü, bu görüş, bir gerçekliği ifade etmesine rağmen, sınıfsal önderlik ve iktidar sorununa yanıt vermemektedir.

Önderlik sorununa yanıt vermeksizin, sınıfsal iktidar hedefini belirlemeksizin, "ulusal yanı sınıfsal yanın" önüne koymak, kapitalizme ve burjuvaziye karşı sınıfsal bir mücadeleyi, nesnel olarak, ertelemek demektir. Bundan öte, ulusun, toplumun hangi sınıfın önderliği, iktidarı ve toplum projesi çerçevesinde şekilleneceği ve örgütleneceği sorununu görmezlikten gelmektir.

Sömürge bir ülkenin devrimci marksisti ulusun, toplumun hangi sınıfın önderliği ve iktidarı altında şekilleneceği sorusuna

yanıt üretmeli ve mücadele perspektifini, bu noktadan hareketle belirlemelidir. Buna yanıt vermeksizin ya da yanıtı geleceğe erteleyerek mücadeleye girmek, bir devrimci marksistin işi olamaz. Bu soruna, ulusal devlet - ulusal iktidar gibi soyut, sınıflarüstü yanıtlar bile, demagojik ve sınıf uzlaşmacılığının ifadesi olsa da, bir belirginliğin ifadesidir. Ancak, bir devrimci marksist, devletin sınıflarüstü olmadığını bilmek ve sınıfsal bir tavır almak zorundadır. Varolanı, buna göre kavramak durumundadır.

Günümüzde kapitalizm sömürge ülkelere kadar girmiştir. Buna bağlı olarak daha önceki ekonomik ve toplumsal yapıyı, kendi ekonomik yapısına ve ilişkilerine eklemleyerek parçalamaktadır. Dolayısıyla, buralarda da kapitalizm gelişmekte ve kendi gelişimi ve ihtiyaçları doğrultusunda üretici güçleri geliştirmektedir. Bu yadsınamayan olguya rağmen, bugün ulusun, toplumun hangi sınıfın önderliği ve iktidarı altında şekilleneceği sorusuna; **proleterya** yanıtını vermemek ve ulusal yanı, sınıfsal yanın önüne koymak; kapitalizme ve burjuvaziye karşı sınıfsal bir mücadeleyi ertelemek ve işçi sınıfının bilincini bulanıklaştırmak; ulusal kurtuluşu, sınıfsal toplumsal bir kurtuluşla taçlandırma mücadelesini, nesnel olarak, reddetmek ve kapitalizmin sınırlarını aşmamak demekir. Bu, mücadeleyi ve yığınların kurtuluş umutlarını, boğmak üzere, kapitalizme ve burjuvaziye teslim etmektir.

İşte bu noktada, sınıf uzlaşmacılığının bir tezahürü olan anlayışın ve yaklaşımın altını çizmek gerekiyor. Sömürge ve ulusal kurtuluş savaşlarını, önderliğin sınıfsal karakterine ve hedeflerine bakmaksızın, abartılı bir biçimde, "emperyalizmin beline vurulun bir darbe" diye nitelemek; kömünistleri ve proleteryayı kayıtsız - şartsız milli (!) burjuvaziyi desteklemeye zorlayan sınıf uzlaşmacı anlayışın bir tezahürüdür.

Çağımızda, kapitalizmin sınırlarının dışarı çıkmayan hiç bir ulusal kurtuluş savaşı, "emperyalizmin beline vurulan bir darbe" değildir. Çünkü tutarlı bir anti-emperyalist mücadele yürütebilmek için anti-kapitalist olmak gerekir.

Bundan dolayı, devrimci marksistler, proletaryaya kapitalizme ve burjuvaziye karşı mücadelenin ertelenemezliğini anlatmalı;

proleteryayı, siyasal bilinç ve örgütlülük olarak, ulusal kurtuluş ve onu sınıfsal, toplumsal bir kurtuluşla taçlandırma mücadelesinin önderi kılmak için çalışmalıdırlar. Ulusal kurtuluşun, sınıfsal ve toplumsal bir kurtuluşa dönüşmesinin bir tek güvencesi vardır : **Proletaryanın önderliği ve iktidarı.** Bu da devrimin sürekliliğinin, ta kendisidir. Yani bir **sürekli devrimdir.** Ulusal alanda başlayan, uluslararası arenada gelişen ve dünya genelinde tamamlanan bir devrim.

ÇAĞIN GEREKTİRDİĞİ DEVRİM, ÖRGÜT VE MÜCADELE ANLAYIŞI

Bugün kapitalizm bütün insanlık dışı sonuçlarını üreterek çürümektedir. Çürüme esprisiyle kapitalizmin kendiliğinden çökeceği ve bunalımlarından çıkamayacağı anlamı çıkarılmamalı.

Kapitalizm çürümekle birlikte uluslararası sermayeyi güçlendirdiği, kapitalist devletlerin ise eskiye nazaran daha da etkin ve müdahaleci olduğu ortada. Kapitalist sistemin ürettiği felaketler

sonucu insan soyunun 'ya barbarlık ya sosyalizm' ikileminin karşısında kalması bir mübalağa değil. II. Dünya Savaşından bu yana Asya ve Afrika'da üçyüzmilyon insan yalnız açlıktan ölüyorsa I. ve II. paylaşım savaşları 90 milyon cana mal oluyorsa, bırakalım sömürge ve yarı sömürgeleri en gelişmiş emperyalist ülkelerde işsizlik milyonlara varıyorsa; bu seçeneğin insan soyunun gelişimi için ne kadar canlı ve yakıcı bir hal aldığı ortadadır.

Kapitalist sistemin dünya hiyerarşik yapılanması ve yönelimi sonucunda ortaya çıkardığı felaketlerin karşısına tek tek ulusal sosyalist ekonomileri çıkarmak, kapitalist sistemin bütününün ortadan kaldırılıp yerle bir edilmesine ilişkin bir çabanın ürünü değildir. Proletaryanın savaşımını dar ulusal, milliyetçi kurtuluş mücadelesine indirgeyen gerici bir ütopyadır.

Devrimci marksistler kapitalist dünya sisteminin karşısına bir dünya sistemi olan sosyalizm hedefi yerine ulusal sosyalist ekonomileri çıkaran ve fetişleştiren anlayışlarla mücadele ederler. Kapitalist dünya sisteminin yerini alacak sosyalist sistem zorunlu olarak emperyalist sistemden daha da enternasyonalist bir karakterde olmak durumundadır. Sosyalizm dünya ölçeğinde üretimin en üst düzeyde rasyonel örgütlenmesi ve planlaması ile hayat bulabilir. Yoksa kendilerini sosyalist ilan edenlerin ulusal ekonomilerinin kapitalist dünyanın üretici güçleriyle, sanayisiyle, teknolojisiyle, bilgi birikimiyle rekabeti sonucu umutsuz bir çabaya girmesiyle hayat bulamaz. Sosyalizmin devrimci marksist gelenekle ütopyacı sosyalist gelenek tarafından yorumlanan bu iki farklı kavranışı beraberinde devrim örgütlenme ve mücadele anlayışlarına da yansır.

Bugün ütopyacı sosyalistler için dünya devrimi artık zorunluluktan çıkıp arzu edilebilir bir durum haline gelmiştir. Bütün bir dünya genelinde karşı karşıya gelen proletarya ile burjuvazi arasındaki savaşım ulusal kurtuluş mücadelesine indirgenmiştir. 'Proletaryanın vatanı yoktur' ilkesi unutulmuş ya da görmezlikten gelinmiştir. Elbetteki sınıf savaşımı ulusal bir arenadan başlayacaktır. Başlayan devrim sosyalizm hedefine yönelmek için uluslararası bir arenaya taşacak ve nihai olarak dünya ölçeğinde son bulacaktır. Sol muhalefet geleneğinin takipçileri devrimin bu sürekli karakterl karşısındaki sürekli olmayan dar, ulusal sınırlara hapsedilmiş dev-

rim anlayışlarıyla mücadele eder. Bir geçiş döneminin ürünü olan proletarya diktatörlüğünü nihai hedef olarak öne çıkarmazlar. Tek tek ülkelerdeki proleter devrimler bir bütün olarak dünya devriminin basit bir toplamı olamaz. Bu anlamıyla dünya devrimi hedefine kendiliğinden değil, dünya proleteryasının öznel ve bilinçli bir süreciyle varılabilir.

Çağın gerektirdiği devrim anlayışı dünya devrimi hedefidir. Kapitalizmin sadece bir ülkede yenilmesi değil, bütün dünyada yenilmesi için, dünya proletaryasının kollektif örgütlenmesi bir zorunluluktur. Leninist bir dünya partisinin önderliğinde proleter karakterdeki devrimlerin, sürekli devrim anlayışıyla dünya devrimi hedefine yönelmesidir. Proleter devrimlerin dünya devriminin basit bir toplamı olduğunu söylemek leninist dünya partisi anlayışının da inkarını getirir. Leninist partiyi 'Ne Yapmalı'yla sınırlayan 'sosyalistler' "yeni bir enternasyonale gerek yoktur" düşüncesiyle lenininist dünya partisi anlayışını ulusal parti anlayışına indirgemişlerdir.

"Kendi ülkesinde sosyalizmi kurmak dünya devrimini tutmak Marksizm-Leninizm'e göre diyalektik bir bağla birbirlerine aynımaz bir biçimde bağlıdır" diyen 'sosyalistler' elbetteki enternasyonalist örgütlenmeyi inkar edeceklerdir. Madem ki tek tek ülkelerdeki devrimler dünya devrimini tutuyorsa 'bütün ülkelerin işçileri birleşin' sloganının ne anlamı var? Eleştiri konusu 'sosyalistler' şöyle bir sloganla da karşımıza çıkabilirler. 'Bütün ülkelerin işçileri kendi ulusal sınırlarınızda birleşin, kendi ulusal sınırlarınızda birleştiğinizde zaten dünya devrimini tutuyorsunuz. Ne gerek var dünya partisine? Diyen bugünün 'sosyalistleri' 'bütün ülkelerin işçileri birleşin' önermesini bayram söylevlerinde, dergi kapaklarında, afişlerde, pankartlarda vs. yazıyorlar. Fakat işçilerin birleşmesinin örgütsel ifadesinin ne olacağını, bu örgütlenmenin ne tür bir tarzda olacağını söylemekten korkuyorlar. Adı ne olacaktır bu birleşmenin?

Devrimci marksistler ulusal örgütlenmelerini yaratırken yarattıkları örgütlenmelerin ulusal sınırlara hapsolmasının ölümcül bir hastalık olduğunun bilincinde enternasyonalist partinin inşa sürecine katılarak örgütlenmelerini oluştururlar. Bu anlamıyla ulusal

örgütler, partiler yaratmazlar. Dünyada insanlığın karşısındaki kilit sorunların başta Afrika olmak üzere açlıktan ölümlerin, dünya genelinde yaşanan işsizlik ve pahalılık illetinin, özellikle 3. dünyada yaşanan a-tipik egemenlik biçimlerinin ve sürekli istikrarsızlığın ve bir bütün olarak bilimin ve tekniğin insanlığın ihtiyacına göre düzenlenmesi gibi canalıcı sorunların karşısında ulusal çapta çözümler aramak soyut bir enternasyonalizmle yetinmek çözümsüzlüktür. **Tek alternatif ' bütün ülkelerin işçilerin birleşin' önermesine denk düşen proleter enternasyonalizmi, Leninist dünya partisi anlayışıdır.**

'Yeni bir enternasyonale gerek yoktur' anlayışının teorik zemini farklı uluslann proleterlerinin çıkarlarının birbiriyle bağlantılı olmadığı düşüncesidir. 'Proletaryanın gücünü toparlamalıyım buna gerek yoktur' anlayışı ne kadar traji-komiktir... Biz devrimci marksistler *"... kendimizi program: 72 yıl önce ilan edilmiş davanın izleyicileri ve uygulayıcılan olarak görüyor ve kabul ediyoruz. Görevimiz, işçi sınıfının devrimci tecrübesini toparlamak, hareketi oportünizmin ve sosyal - yurtseverliğin yıkıcı müdahalelerinden uzak tutmak, dünya proleteryasının gerçekten devrimci bütün partilerinin gücünü toplamak ve böylece komünist devrimin zaferini kolaylaştırmak ve hızlandırmaktır."*

Farklı ülke proleterlerinin deneyimlerini ve tecrübelerini birleştirmek, farklı ülke partilerinin güçlerini biraraya getirmek hedefini güden dünya komünist partisi anlayışı, komünist dünya devriminin zaferi yolunda taktik bir tutum değildir. Ve hiç bir zaman taktiksel manevralarla bu yönelim arka plana itilemez. Böylesi bir gereklilik ve görev bilinci tarihin belli bir dönemine denk düşen bir örgütlenme biçimine tekabül etmez. Komünist dünya devrimi bütün ülkelerde devrim gerçekleşene kadar uzun bir mücadele dönemini kapsar. Kapitalizm varolduğu sürece hiç bir zaman 'eskimez'. Leninist parti anlayışı taktiklere kurban edilemez. Leninist parti taktikler üretir. Ürettiği taktikler sonucu kendini feshedemez. Feshedenler leninist partinin güncelliğini reddedip gereksizliğini savunanlardır. *"Kuşkusuz artık bu zamanda Komünlern gibi bir dünya partisi yapılanmasını düşünmek böyle bir birlikteliği kurmak için çalışmak söz konusu olamaz"* diyen sosyalistlerin buna gerekçe olarak *"Dünyadaki ayrı ayrı ülkelerin tarihi ge-*

lişim yollarının bu farklılığı, toplumsal yapıların farklı, evet hatta karşıt niteliklerde olması, toplumsal ve siyasal gelişimlerin düzey temposundaki farklılık, aynı zamanda, her ülkenin işçi sınıfının önünde değişik görevlerin bulunmasına yol açıyor. Geçen çeyrek yüzyıl içinde olayların bütün akışı ve Komünist Enternasyonal'in yaşadığı deney gösterdi ki, Komünist Enternasyonal'in Birinci kongresinde işçileri bir araya getirmek için seçilen ve işçi hareketinin yeniden doğuşunun başlangıç döneminin gereklerine uygun düşen örgütlenme biçimi, işçi hareketinin tek tek ülkelerdeki büyümesi ve onların görevlerinin karmaşıklaşması ile birlikte gittikçe eskidi. Evet hatta ulusal işçi partilerinin daha fazla güçlenmesinin önünde bir engel haline geldi." Bu söylemin arkasına sığınan tüm dünya 'sosyalistlerine' sesleniyoruz : Tek tek ülkelerin tarihi gelişim yollarının farklılığı, toplumsal yapıların farklılığı toplumsal ve siyasal gelişmelerin düzey temposundaki farklılıklar komünist enternasyonalin manifestosu (1919) yazılırken de vardı. Her ülkenin işçi sınıfının önünde değişik görevlerin çözümü 1919'dan önce de vardı. Çünkü bu 'farklılıklar' kapitalizmin eşitsiz, bileşik gelişme yasasında ifadesini bulurlar. Asıl olan 'işçi sınıfının devrimci tecrübesini toparlamak' proletaryanın gerçekten devrimci partilerinin, örgütlenmelerinin varolan gücünü biraraya getirmek ve kapitalizm yer yüzünden silininceye kadar ulusal çıkarların uluslararası proletaryanın çıkarlarına feda edilmesidir. Eşitsiz gelişim sonucu ortaya çıkan farklılıklar neden gösterilerek dünya partisi inşaasından vazgeçmek kimi sosyalistler için saflık ve doğmatizm, kimileri için ise bilinçli bir aldatmacadır.

Sınıf mücadelesinin nesnel olarak gereklerini karşılayan örgütlenme biçimi nedir? Kimi 'sosyalistler' bu soruya marksist bir cevap veremiyorlar. **Yalpalıyorlar.** Devrimci marksistler için bu soruya verilecek cevap açıktır. Örgütlenme biçimi leninist partidir, başka bir örgütlenme biçimi olamaz. Fakat leninist örgüt yalnızca ulusal partilerin yaratılması olarak ele alınırsa, Lenin'in önderlik ettiği III. Enternasyonal'in ve yaratılmaya çalışılan dünya partisi anlayışının üzerinden atlanılmış olunur. I, II, ve III. Enternasyonal'lerden çıkan dersler ışığında oluşturulan **4. Enternasyonel'le hesaplaşılmadığı sürece,** görmezlikten gelindiği sürece bir dünya partisinin yaratılamayacağı aşikardır.

Enternasyonalist olan sosyalizm anlayışı uluslararası bir sosyalist işçi örgütlenmesini, bir dünya partisini hedefler. O nedenle devrimci bir sosyalist işçi partisinin inşaasını devrimci bir enternasyonalin inşaası ile birlikte ele alan, kimi 'devrimci sosyalistler' açık olarak ne öneriyorlar? 1, 2 ve 3. enternasyonallerin dağıldığı gerçeğinden hareketle 4. Enternasnoyalle de hesaplaşmıyorlarsa, 4.5'nci veya 5. bir enternasyonal mi öneriyorlar? Böylesine soyut bir enternasyonalizm ve soyut bir dünya partisi anlayışıyla nereye varılır? Yoksa bu kaçamak, zevahiri kurtarmak için midir?

Bugün dünya genelinde 4. Enternasyonal ile sorgulanma yapılmaksızın yazılarında enternasyonalizmi 'Bütün ülkelerin işçileri birleşin' sloganıyla süsleyip lâfdiş ediyorlar. Açıkça ortaya koyulmalıdır : İşçilerin dünya genelinde birleşme mekanizmaları nasıl yaratılacaktır? Yaratılan örgütlenme biçimi ne olacaktır? Birleşen örgütler, partiler hangi koşullarda nasıl birleşecektir? Birleşirlerse iç işleyişleri nasıl olacaktır? Kararlar bütün olarak nasıl alınacaktır? Yöntemi ne olacaktır? Hedef ne olacaktır? Bütün bu soruların cevaplarını kendine saklayan 'sosyalistlerimizin' enternasyonalizmleri ne menem bir şeydir?

Devrimci marksistlerin bu soruya cevabı 4. Enternasyonal'dir. 4. Enternasyonal önderliği, Lenin'in parti öğretisini rehber edinmiş, dünya çapında bolşevik partisi olma hedefi güden tek enternasyonaldir.

Nasıl Bir Devrim?

Bütün dünya sosyalistleri ve örgütlenmeleri açısından bu temel sorun programlarında ve stratejik taktiksel yönelişlerinde önemli bir ağırlığı teşkil eder. Devrim-program anlayışı belli bir tarihsel kültürel mirasın üzerinden şekillenir. Bu miras, marksistler arasında yaşanan kaçınılmaz ayrılıkların oluşumunda veya savaşım (silahlı şiddet) haline gelmesinin temelinde yatan önemli bir sorun olduğu gibi devrim dönemlerinde yakıcı bir hal alır.

Kendini Marksist-Leninist ilan eden örgüt ve partiler iki karşıt program mirasının dışında yeni programlar icat

edemez. YA : klasik sosyal demokrasinin (II. Enternasyonal) ve bunların programatik mirasını taşıyan reformist, sınıf uzlaşmacı, aşamacı, kapitalizmin yıkımını ve sosyalizmi belirsiz bir geleceğe erteleyen, devrim dönemlerinde proleteryanın iktidarı almasına karşı çıkıp, karşı devrimci bir rol oynayan asgari-azami program mirasını devralmak, YA DA : Proleteryanın demokratik hak ve sosyal kazanımlarını sonuna kadar savunmakla birlikte gündelik mücadeleleri çok açık ve net olarak kapitalist sistemin yıkılmasına bağlayacak 'geçiş programı' anlayışını kabul etmek...

Geçiş programının temel hedefi toplumun bugünkü durumuyla geleceğin toplumu arasındaki bağı kurmaktır. Proğram "... *ilk olarak, işçilerin bu görevler için hazır olup olmadığına bakmaksızın nesnel durumun ve bu durumun gerektirdiği tarihsel görevlerin açık ve dürüst bir tablosunu vermektir. Görevlerimiz işçilerin zihniyetine bağlı değildir. Görev işçilerin bilincini geliştirmektir. İşte programın formüle edip işçilere sunacağı budur.*" (Troçki). Proletarya bugünkü bilinç düzeyi ve kendiliğinden eylemiyle bu bağı kurmaktan yoksundur. Öncünün görevi sadece basın yoluyla programı, talepleri, sloganları masa başında üretip işçi sınıfına dayatması değil, sınıfın gündelik mücadelesine katılıp, onlara yardımcı olarak ve bu eylemlilik içinde ileri sürülen programı canlı hale getirerek, proletaryayı programa kazanma mücadelesinden geçecek pratik faaliyeti yürütmektir.

Üretilen talepler, sloganlar kapitalizmin sınırlarını aşmalı kısmi (asgari) taleplerle yetinmemelidir. Kapitalizmin sınırlarını aşmayan, bu sistem içinde çözülebilecek talepleri ileri sürerek hakların kazanılmasının karşısında olmamakla birlikte kapitalizmin temellerine yönelecek eylem programları geliştirmeliyiz.

Programın gerek normal zamanlarda gerekse bunalımı koşullarında tek ve değişmez bir hedefe, proletaryayı iktidarın fethedilmesi hedefine yönelmesi gerekir. Konseyler dışında hiç bir hükümet etme biçimi programda yer almamalıdır. Proletarya diktatörlüğü dışında değişik hükümetler hayat bulsa bile proletaryaya geçiş programını kavratmaya çalışılmalıdır.

Bugün askeri - azami program savunucuları II. Enternasyonalin, sosyal demokrasinin izinden gitmektedirler. Kapitalizmin dün-

ya hiyerarşik yapılanmasının ağırlıkla gerçekleştiği bir çağda reformlar için mücadele ya safdillik ya da bilinçli bir yönelimdir.

Asgari- azami program savunucularının bu olguyu hiç hesaba katmayıp demokratik haklar bazında formüller geliştirip proletaryaya dayatması sınıfın devrimci bilincini geliştirmeyip iktidar mücadelesini de engelleyecektir. Sınıfın bilincinde, sosyalizm mücadelesinin burjuva politikalarıyla eşdeğerlenmesine yol açacaktır.

Devrimci marksistler tüm klasik merkezci akımlarla mücadele eder. **İdeolojik mevziler devrimci marksistlerin elindedir.** Bu mevziler korunup geliştirilmiş bugünlere getirilmiştir. Ne var ki bu gurur duyulacak bir kazanım olmakla birlikte, ideolojik haklılığı papağan gibi tekrarlayıp durmak ve suyunun suyu yazılarla belli bir çevrenin dışına çıkmayan dar propagandif çalışmaya hapsolmak övünç kaynağı olamaz. Kaybedilen politik mevziler bir an önce ele geçirilmeli, yeni mevziler kazanılmalıdır. Devrimci marksistlerin ideolojik, programatik önderliğinde devrimler gerçeleştirilmelidir. **Öncünün görevi proletaryayı vakit geçirmeksizin devrim programına kazanmak olmalıdır.**

Sürekli Devrim Teorisinin Kavranılması

Ekim devrimi yalnızca gelişmiş kapitalist ülkelerde değil, **geri ülkelerde de proletaryanın iktidarı alabileceğini** kapitalizmin dünya genelinde yıkılabileceğini gösterdi. Geri bir ülkede, proletaryanın kendini demokratik görevlerle sınırlamayıp, anti - kapitalist sosyalist tedbirler almasının zorunluluğunu, devrimin sürekliliğinin temel koşulunun, uluslararası proletaryanın iktidarı almasına bağlı olduğunu, aksi takdirde devrimin tecrit edilmişlik durumunda kalacağını, bu halde bile mütevazi görevlerine devam etmeleri gerektiğini bütün dünyaya duyurmuştur...

Sürekli devrim teorisi, kendini marksist-leninist olarak tanımlayan örgüt ve partilerin dünyayı komünist toplum lehine dönüştürme hedefi için kavramaları gereken bir devrim öğretisidir. Nasıl bir devrim sorusuna, bir marksist sürekli devrim teorisiyle karşılık vermelidir. Bu teorinin üstünden atlandığı veya görmezlikten ge-

lındığı taktirde, ideolojik yalpalamalar ve Marksizm ötesi teorilerin üretilmesi durumunda kalınacaktır. **Sürekli devrim Troçki'nin şahsında ortaya çıkmış düşünce değil, Marks, Engels, Roza Lüksemburg ve Lenin'in savunduğu yaşanmış devrim pratiklerinin doğruladığı Troçki'nin ise bir kuram düzeyine çıkardığı devrim öğretisidir.**

Sömürge ve yarı - sömürge ülkelerde yoksul köylü kitlelerinin önderliğini eline alan proletarya kendi diktatörlüğünü örgütlemesiyle birlikte ulusal kurtuluş ve demokratik görevlerin çözümünü sağlayabilir. Proletaryanın politik önderliğinde iktidar alamayan bir ulusal kurtuluş hareketi tam ve gerçek kurtuluşunu sağlayamaz. Sadece haksız bir işgale son vermiş olur. Sonuçta kendi ülkesinden attığı sömürgeci - kapitalistlerin sistemine bir eklemlenme ve entegrasyon sürecine, kapitalist üretim - bölüşüm sistemine farklı görev ve iş bölümüyle girmesini beraberinde getirir.

Köylülüğün genelinde ağır bastığı sömürge ve yarı sömürgelerde proletaryanın köylülükle ittifakı zorunludur. İttifaktan kastımız, proletaryanın komünist partisi içinde örgütlenmiş işçilerin politik önderliği altındaki bir organizasyondur. Bütün bir köylülükle ittifak problemimiz yoktur. Kısmen açılırsa **Köylülük tarihte hiç bir zaman bağımsız bir rol oynamamıştır. Bağımsız partisini kurup iktidara alternatif olması diğer sınıf ve kesimleri kendi politik önderliği altında toplaması ne tarihte görülmüş ne de böyle bir görevi gereği ilk adımlarını atmıştır.**

Köylülüğün kendi içindeki farklılıklar özellikle devrim dönemlerinde karşıt - uzlaşmaz biçimler alır. Farklı kesimler değişik sınıflara yönelirler. Katagorize edilirse, üst kesimleri genellikle burjuvazinin yanındadır. Bunlarla şu veya bu şekilde ittifaklar kurmak devrimci değil uzlaşmacı bir tutumdur. Sömürge ülkelerde bu ittifakların nedeni nesnel koşullar değil, önderliğin bakkal zihniyeti, literatürdeki adıyla da opportünizmdir. Orta kesimleri ise sürekli bir yalpalama geçirirler. Köylülüğün kararsız kesimidir. Alt kesimleri proletaryanın vazgeçilmez ittifakıdır. Proletarya partisi programında bu kesime yer vermeli yoksul köylülüğü programa kazanmaya çalışmalıdır.

Diktatörlüğünü kurup iktidarı ele geçiren proletarya bunu sosyalist devrime dönüştürecektir. İktidarın ele geçirilmesi sosyalist devrimin tamamlanması değil başlamasıdır. Sosyalizmin inşaası dünya ölçeğinde mümkün hale gelir. Geri ülkeler proletarya diktatörlüğüne ileri avrupa ülkelerinden daha erken kavuşabilir. Sosyalizme ise avrupa ülkeleri proletaryasının iktidarı almasıyla varılabilir. Bu anlamıyla **avrupadan devrim bekleyen Marks, Engels, Rosa, Lenin ve Troçki hiç bir zaman yanılmamışlardır.**

Ulusal ekonomilerin uluslararası ekonomiye bağımlılığı, uluslararası şirketlerin önderliğinde üretilen ekonomik politikalar (Neo-Liberalizm vs.)'in ulusal ekonomileri bağlamasının yanısıra işbirlikçilerine dayanılığı siyasal ve toplumsal kararları uygulatmaları sonucu, bir ülkede iktidarı alan proletaryanın önüne uluslararası devrimin sorunlarını çözmek, yardımcı olmak görevini yükler. Bu görevi yüklenmediği zaman gericilik, burjuva geri dönüş ve diktatörlüğün kaçınılmaz çöküşü başlar.

Proletarya Diktatörlüğü

Kapitalizmin dünya genelinde yarattığı ekonomik toplumsal siyasal sistemin ve yeni yönelimlerin karşısına geçebilecek ve onun köhne sistemini yeryüzünden söküp atabilecek sınıf yalnızca proletaryadır. Proletarya diğer ezilen sömürülen kitlelere önderlik etme yeteneğiyle gücünü artırır.

Kapitalizm bir dünya sistemi yarattığı ölçüde sosyalist dönüşümün nesnel koşullarını da dünya genelinde yaratmış olur. Ne var ki nesnel koşullar kendiliğinden devrim yoluna giremez. Üretici güçlerin gelişimi ve teknik düzey sosyalizmin ön koşullarından birisi olmakla birlikte yeterli değildir. Teknik düzeyin, yeni buluşların, icatların, üretim araçlarındaki modernizasyonun, genel olarak, uluslar ölçeğindeki gelişim temposu ve düzeyi eşitsiz olmakla birlikte bundan daha bir hızla gelişemez. Emekyoğun üretimden tam otomasyona geçişi düşünmek saçma ve bir o kadar da apolitiktir. **Kapitalizm varolduğu müddetçe tam otomasyona geçilmesi mümkün değildir. Bu burjuvazinin ölüm fermanını imzalaması demektir.** Uluslararası finans şirketleri-

nin önderliğinde ve denetiminde olmasının düzeyi belirlenir. (Ağırlıklı olarak bugün belli kilit sektörlerde bu denetim vardır). Bu anlamıyla teknolojik üretim göreli olarak engellenir. Bununla beraber üretimdeki modernizasyonun hiç gerçekleşmeyeceği anlamı çıkarılmamalıdır.

Üretici güçlerin gelişimi ve varolan üretimin modernizasyonu sosyalizm için pahalı biçilmez avantajlar olmakla birlikte, tarihimizin devrimci sınıfı proletaryanın savaş alanına çıkması gerekir. Proletaryanın devrimci rolü onun nicelik olarak diğer sınıflar nezdinde fazlalığından değil büyük ölçekli üretimden aldığı rolden ileri gelir. Proletaryanın bu rolde dünyayı komünist toplum lehine dönüştürebilmesi için devrimci sınıf bilincine sahip olması zorunludur. Kendiliğinden mücadeleci kısmi bir sınıf bilincini geliştirmekle birlikte bölünmüşlüğünün bir sonucu olarak kısmi bilinci de eşitsiz gelişir.

Proletaryanın, günlük mücadele içerisinde sürekli alçalış - yükseliş gösteren eylemliliği boyunca sosyalizmden başka hiç bir toplumsal projenin sorunlarını çözemeyeceğinin bilincine varması gerekir. Proletarya ve onun devrimci marksist öncüsünün acil görevi; nesnel koşulları öznel koşullarla buluşturmak, işçi sınıfını tarihsel çıkarlarının bilincine vardırıp sosyalist devrim yoluna yöneltmektir. İktidarın ele geçirilmesi işçi sınıfının bilinçli, planlı bir eylemiyle mümkündür. Sosyalist devrim için olgunlaşmış olgunlaşmamış ülkeler ayrımına gitmek, devrimci görevlerden kaçışın teorik düzeyde ifade edilmesidir. Komünistlerin görevi kapitalizmin hangi ülkelerde devam edip, hangisinde etmeyeceğinin ayrımına gitmek değil bütün dünya proletaryasının 'kurtuluş yollarının öğretisini' proletaryaya günlük mücadele içinden başlayarak teorik - pratik dolayımı gerçekleştirmektir. Asgari - azami programlar gibi sabıkalı teorilerle sınıf bilincini günlük mücadele süreci içinde geliştirip sınıfı devrim yoluna yöneltmek mümkün olmadığı gibi işçilerin zihninde hedef kaymasına da neden olur.

Her devrimin temel sorununun, iktidarın ele geçirilmesi sorunu olduğu unutulmamalıdır. İktidarı ele alamayan proletaryanın sosyalizm hedefine yönelmesi mümkün değildir.

Sosyalizme geçiş sürecinde bir iktidarı (devleti) gerekliliğine

si olan proletarya yönetim aygıtlarını nasıl kuracağı probleminin üstesinden gelmiştir. **Konseyler sistemi.** Bu egemenlik biçimi proletaryaya zorla dayatılmamış kitleler tarafından dolaysız, bölgesel ve en tabandan atılımlarla gerçekleşmiştir. Bu kendiliğinden gelişen iktidar organlarını oluşturmak ihtiyacını proletarya sınıf içgüdüleri sayesinde öğrenir.

Hakim sınıfların proletaryaya sömürülenlere karşı oluşturulmuş silahlı baskı aygıtlarının (polisin, ordunun, bekçinin) yerine proletaryanın doğrudan silahlanması gerekecektir. Kendi iktidarını korumak ve güvenliğini sağlamak amacıyla silahlı işçi milisleri kurmak zorunluluktur.

Kapitalist devletin memurlarının ve bütün bürokrasinin yerine aşağıdan gelen temsilcileri ile dolaysız iktidarına bırakmalıdır. Bu temsilciler seçildikleri gibi her an geri alınabilmeli, ücretler ise ortalama bir işçinin ücretinden fazla olmamalıdır. Bir ülkede diktatörlüğünü kurup ulusu yeniden örgütleyen proletarya son zaferleri için (gerekenin) en fazlasını yapmalıdır.

Diktatörlüğün demokrasiyi kaldırdığı türünden çığırtkanlıklar toplumun burjuva demokrasisi ile proletarya demokrasisi arasında bir tercihe zorlandığı zamanlarda üçüncü bir yol "bulma" çabasıdır. "Tarihin öğrettiği gibi ezilen hiç bir sınıf diktatörlük döneminden geçmeden egemenliğini elde etmemiştir ve edemez." 'Demokratik Halk İktidarı', 'İleri demokrasi', 'Devrimci Demokratik Diktatörlük' gibi üçüncü bir devlet ve iktidar biçimi olarak hedeflenen sloganlar proletaryanın azminin kırılması amacını taşır.

Nasıl Bir Parti ?

"Tarihsel koşulların sosyalizm için henüz olgunlaşmadığına" ilişkin lafazanlıklar ya cehaletin ürünü ya da bilinçli bir aldatmacadır. *"Proleter devrim için nesnel ön koşullar sadece olgunlaşmakla kalmayıp, neredeyse çürümeye yüz tutmuştur. Önümüzdeki tarihsel dönemde sosyalist devrimin gerçekleşmemesi halinde bütün insanlık kültürü bir yıkım tehdidi altındadır. Şimdi artık her şey proletaryaya, yani esas olarak proletaryanın devrimci öncü-*

sine bağlıdır. İnsanlığın tarihsel bunalımı, devrimci önderliğin bunalımına indirgenmiştir."

Bu önemli belirleme ve görev bilinciyle yola çıkıyoruz.

İşçi sınıfının tarihsel çıkarlarının bilincine kendiliğinden gelinen süreçlerle varması hayalciliktir. İşçiler gündelik mücadelelerinde dolaysız ve yakın talepler için mücadeleye girer ve örgütlenmelerini yaratırlar. Giriştikleri mücadele sadece ekonomik talepler uğruna olmayabilir, siyasal talepleri de ileri sürebilirler.

İşçi sınıfının kendiliğindenliğiyle devrimci parti arasındaki bağ, koordinasyon ve eşgüdüm kurulmadığı sürece bir toplumsal devrim gerçekleşemez. İşçi sınıfı yakın talepler için mücadeleye devam eder. Devrimci örgütler ise sekt durumunda kalır ve bir adım ileri gidemez.

Bu bağı kuramamış olmanın nesnelliği içerisinde dar entellektüel gruplara hapsolmuş olan sektler bugün (Troçkistler de dahil) sayılmayacak kadar çokturlar. Hala sekt durumunda kalıp, nesnel durumun gereklerini yerine getirmeyip, bundan ders çıkaramayanlar, ısrarla ideolojik üstünlüğünü övüp 'ben bilirim, haklıyım' tavrıyla mezhepleşenler, büyümekten, açılmaktan öcü gibi korkanlar leninist örgüt anlayışından uzaktırlar. Bu sektler leninist örgütün karikatürü bile olamaz. İşçi sınıfına "bilincin dışardan verilmesini" terliklerini bile çıkarmadan, masa başında yazı yazmak olarak anlarlar.

Bu bağı kurmayı anlamayan bazı örgütlerse 'işçi sınıfına bilincin dışardan verilmesini devrimci bilincin geliştirilmesini silahlı propagandaya indirgerler. Bu tavır devletin daha da militer tedbirler almasına yol açtığı gibi, yaratılan sansasyon geçici olur. Sınıfla bağı kuramaz, sınıfı harekete geçiremez. İnançlı kadroların da sınıftan uzaklaşmasına yol açar. Gerek eylemin hazırlanışı, gerek bu eylemin sonucunda varılacak hedef ve iletilen mesaj kitlelerin dışında (dolaysız) gelişir. Devrimci basın ve burjuva basın bu eylemleri dilediği gibi yorumlarlar. Ama sınıfın gündelik mücadelesine, katılınmadıkça, sınıfın ruh haliyeti kavranılmadıkça, sınıf eğitilemez. Devrimci bilinci geliştirilemez. *"Devrimci eylemini proletaryanın sınıf savaşına bağlı olarak yürüten herkes pekala bilir, gö-*

rür ve duyar ki, proletaryanın (ve onu destekleyecek halk kesimlerinin) ne kadar çok sayıda istek ve ihtiyaçları karşılanamamaktadır. Bu tür çalışan herkes bilmektedir ki, çok yerde emeçiler eylemeye geçmek istegindedirler. Ama gerekli bilgilerin ve liderlerin yokluğu devrimci örgütlenme için gerekli güç ve araçların yokluğu yüzünden emekçilerin bu istekleri boşa gitmektedir. Ve bizler kendimizi Rus devrimini bunca zaman sınırlamış,kısıtlamış olan kısıra döngü içinde buluveriyoruz. Bir yanda yeterince aydınlatılmamış ve örgütlenmemiş kitlenin devrimci gücü boşa gidiyor. Öte yanda ise yığınlarla elele çalışıp yürümenin olanaksızlığına inanan "atak bireylerin" attığı kurşunlarda boşuna tüten dumanlar baltında sonuçlanıyor.

"Ama işler benüz yoluna koyulabilir yoldaşlar. Gerçek davaya inancı yitirmek, kural olmaktan çok, kuralı bozan ayrıcalık durumundadır. Terörist eylemlere girişme isteği gelip geçici bir heyecandır. Biz sosyal demokratlar, saflarımızı sıklaştıralım, militan devrimci örgütleri güçlendirelim ve Rus proletaryasının kitlesel kahramanlığını bir bütünde birleştirelim." (Lenin)

Bazı 'sosyalist' gruplarsa kapitalizmin çürüdüğü çağımızda sosyal reformlar için yola koyuluyorlar. 'Demokrasi', 'özgürlük' naralan atarak, sınıf savaşımını sınıfsal uzlaşmaya indirgiyorlar. "Genelde demokrasi" hiç bir kapitalist ülkede yoktur. Varolan burjuva demokrasisidir. Burada daha fazla söz etmenin gereği yok.

Sosyalist devrimin gerçekleşmesinin zorunluluğu ve aciliğinden hareketle leninist partinin görevi, işçi sınıfını sosyalist devrim için hazırlamak, onlara yardımcı olmak, önderlik etmektir. Partinin görevi tek cümleyle özetlenirse, Devrimci bilinci geliştirmektir. Parti bir amaç değil, araçtır. Partinin devrimci bilinci geliştirmesinin önündeki başlıca engellerden birisi burjuva ideolojisidir. Burjuva ideolojisi varolan mülkiyet ve toplumsal ilişkileri sanki bir doğa kanunuymuş gibi ileri sürer.

Hakim ideolojinin yıkılması gerekir. Devrimci örgüt, burjuva ideolojisine karşı çıkan (kısmi bir kopuş olsa da) bütün eylemleri ve örgütleri desteklemeli buralarda da ideolojik önderliği ele ge-

çirmeye çalışmalıdır. Bu hareketler (ulusal kurtuluş hareketleri, kadın hareketi, anti-şövenist hareketler vb.) kapitalist sistemin yıkılması için bütünleştirilmeli, proletaryanın önderliği ve eylemliliğiyle kaynaştırılmalıdır. Kısmi talepler genelleştirilmeli ve mücadele zenginleştirilmelidir.

Öyleyse öncünün görevi burjuva idiolojisine karşı işçilerin bilincini devrimci eylem içinde geliştirmektir. Ancak devrimci eylem içinde genç, dinamik işçiler devrimci bilince ve parti saflarına çekilebilir. Sınıfın bütününü devrimci bilince eriştirmek imkansız gibidir. Devrimci örgüt sınıf içindeki faaliyetleri sonucu öncelikle, sınıfın belli sayıda bir azınlığını kazanmalıdır. Asıl olarak öncüden kastımız bu azınlıktır. Bu azınlık kazanılmadığı sürece sınıfla örgüt arasında organik bir bağ kurulamaz. Bu azınlığın sayesindedir ki proletarya tarihi değiştirecek bir faktör haline gelir.

Partinin sınıf temelli bir faaliyeti yürütmesi esastır. Bu faaliyetin özü ve hedefi fabrika içine girildiği günden başlayarak, ikili iktidarın (dar anlamıyla) yaratılması demektir. Öncü, sınıfı, devrimci örgütün programına kazanmak için yoğun çaba sarfetmeli, hücrelerini, komitelerini, çevrelerini oluşturmalıdır.

Fabrika komiteleri güncelliğini korumalı zamansız diyerek elinin tersiyle itilmemelidir. Gelecekte gündeme gelebilecek fabrika işgallerine vs. hazırlıksız yakalanmamak için fabrika komitelerini kurma faaliyeti şimdiden başlamalıdır. İktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesi hedeflenerek mücadele yürütülmelidir.

Devrimci parti: çok geniş bir yelpaze içerisinde gerçekleşen işçi sınıfının birbirinden kopuk eylemlerini, geçmiş mücadele deneyimlerinden çıkan derslerle yoğurarak, sınıfın belleği olarak hareket etmelidir. Her mücadeleyi proletaryanın tarihsel hedefinin bilincine varması için bir araca dönüştürmek üzere somut ve iyi işlenmiş taktikler geliştirmelidir.

İşçi sınıfının mücadele içinde kazandığı deney ve tecrübesini genelleştiren parti, çıkarılan dersleri tekrar her kısmi yerel mücadele içinde ortaya koyar, geliştirir. Parti, her yerel mücadelede tarihsel görevlerinin bütün insanlığın kurtuluşunu sağlamak olduğu bilincini proletaryaya aktif mücadele içinde kavratmalıdır.

Leninist parti proletaryanın geniş çaplı mücadelesi sonucunda kendiliğinden kurulamaz. Parti işçi sınıfının öncülerinin ve profesyonel kadroların oluşturduğu 'azınlık' partisidir. Böyle olmasının nedeni: Kapitalist devletin kurum ve aygıtlarının karşısında faaliyetinin sürekliliğini sağlamak içindir. *"..bir örgütün üye sayısını, devrimci faaliyete profesyonel olarak katılan ve siyasi polisle savaşma sanatında profesyonel olarak eğitilmiş kişilerle ne kadar sınırlarsak örgütün açığa çıkarılması o kadar güç olacaktır."* (Lenin). Sınıfın devrimci bilincini geliştirmek ihtiyacı ve göreviyle faaliyet gösteren parti kadrolarının bu hedefe varması için etkinliğinin (kapasite) arttırılması, bu randımanın yaratılması da profesyonelleşmekten geçecektir. Meslekten devrimcilerin sayıca artırılmaları (şişirilmeleri değil) sınıfla organik bağın kurulması sürecini kısaltacaktır. İşçi sınıfının eylemliliğiyle partinin yürüttüğü faaliyetin merkezileşmesi sağlanmalıdır. Merkezileşme sağlanamadığı sürece değişik mekan ve zamanlarda cereyan eden sınıfın hareketliliği bütünleştirilemez. Bütünleştirilemeyen eylemlilik hedefi vurmada aciz kalır, yeterli olmaz.

Özellikle büyük fabrikalarda kilit sektörlerde parti kadrolarının istihdam edilmesi ve istihdam edilenin ajitasyonu sayesinde devrimci bilinci geliştirmenin kanalları açılır. Ajitasyon bir kişinin belli sayıdaki insanlara anlattığı düşünceler değildir. Bu türden bir anlatımın monoloğundan çıkılıp kitlelerle diyaloğa geçilmesi gerekir. Ajitasyondan kastımız kitlelerle diyaloğun kurulup kurulmaması sorunudur. Bir hatibin televizyondan, radyodan, mikrofondan, megafondan vs. seslenmesi değildir.

Leninist partinin inşaası ertelenemez bir görevdir. Bu görev bilincinden hareket eden devrimci marksist öncüler için ilk görev; bulundukları ülkelerde partinin inşaası faaliyetinin yükünü omuzlamak, enternasyonalist bakış açısıyla dünya partisinin inşaasına katkıda bulunmak gibi ikili bir anlayışla örgütlenmelerini yaratmaktır.

Ulusal bir parti leninist parti olamaz. Her ülkede kurulan partiler dünya partisini 'tutamaz'. Nasıl ki dünya devrimi tek tek ülke devrimlerinin aritmetik toplamı değilse, nasıl ki dünya kapitalizmi tek tek ülke kapitalizmlerinin aritmetik toplamı değilse, dünya partisi de tek tek ulusal partilerin (seksiyonların) aritmetik toplamı değildir.

Örgüt İçi Demokrasi

Leninist örgüt teknik ve idari bir anlayışla ele alınırsa temel işlevi olan burjuva ideolojisine karşı devrimci bilinci geliştirmekte mümkün olmayacak, gerek işçi sınıfıyla gerekse örgüt içi işleyişte aksamalara yol açacaktır. Hedefe ilerlenemez. Sonuçta kadroların kölece bağımlılığı, bu bağımlılıktan kurtulmak isteyenlerin de ya şiddet tedbirleriyle cezalandırıldığı yada değişik yol ve yöntemlerle örgütten uzaklaştırıldığı aşırı merkezci (despot) bir idari aygıta dönüşür. Örgütün 'bazan merkezi' bazan da 'demokratik' yanları ağır basar demenin yanlışlığı şuradadır ki (bu anlayış kökten yanlıştır) leninist örgüt her zaman, her koşulda demokratik merkeziyetci bir tarzda çalışır. Demokratik merkeziyetçiliğin bütünleştirici bir işlevi vardır. Demokratik ile merkeziyet yanlarını iki karşı kutup gibi ele alanlar leninist örgüt anlayışından uzaktırlar.

Demokratik merkeziyetçilik örgüt içinde burjuva ideolojisinin ortaya çıkmasına karşı da mücadele aracıdır. Demokratik yanın bir tarafa atılması teorik-pratik üretimi engeller. Örgütün üst organları kendilerine görev biçer: 'biz ideolojik-politik önderiz.' Elbetteki M.O. ideolojik önderdir. Ama bu sadece M.O. ideolojik üretimi yapar demek değildir. Demokratik yönün işlevi kollektif bir anlayışın ortaya çıkması için, örgüt içi tartışmayı kollektif şekilde yürütmektir. Merkezin buradaki önemi/işlevi tartışmanın kanallarını açmak/sağlamak olmalıdır. Ancak böyle bir tartışma sayesindedir ki örgütsel sekterizm engellenir. Burada çok önemli bir nokta şu: devrimci örgütün yeni kurulduğu, geliştiği dönemlerde sektarizm her an ortaya çıkabilir. Bu gelişme aşamasında bile demokratik yan korunmalıdır. **Bu tartışmalar süresince eğilim ve hizipler ortaya çıkabilir.** Bu çok doğal bir haktır. Her kadronun her zaman her koşulda aynı şeyleri düşünmesi imkansızdır. **Önemli olan kollektif eylemi hayata geçirmektir.** Kollektif düşünceyi sağlamak için yönünde tartışmaları yönetmektir.

Toparlarsak leninist örgüt bir araçtır. Amacı kendisini gereksiz kılacak koşulları yaratmaktır.

TÜRKİYE'DE KAPİTALİZM VE DEVLET

Avrupa'da gelişen sanayi kapitalizmi (devrimi) burjuvazi ve proletarya arasındaki sınıf savaşımını başlatmış, rekabetçi kapitalizm giderek tekellere oradan uluslararası şirketlere ve üretimin uluslararası örgütlenmesiyle de hiyerarşik bir yapıya kavuşmuştur. Asyatik bir üretim tarzına sahip olan Türkiye bu gelenekle birlikte geç-kapitalizme ayak uydurmak zorunda kalmıştır. Kapitalizm avrupa'da küçük sermayeleri yutarak santralizasyonunu kurmuş, feodalizmin denizaşırı sömürgelerini meta ihracı yoluyla ele geçirmiş, kapitalizmin gelişimine paralel olarak feodal kurum ve kuruluşları bu yolla kendine bağlamış ya da tasfiye etmiştir.

Geri kalmış bir ülke olan Türkiye ileri ülkelerin başarılarını ancak kendi koşullarına uyarlayarak geriden takip etmek zorunda kalmıştır. Ancak bu zorunluluk hiç de gelişmiş ülkelerin geçmekte olduğu dönemden kopuk bir biçimde ele alınamaz. Geri ülkeler gelişmiş ülkelerin geçirdiği maddi ve kültürel aşamaları geçici/tesadüfi bir biçimde alteder. Ara aşamaların yaşanması doğal bir

süreç olarak ele alınamaz. Bu anlamda mutlak değildirler. Kültürel ve ekonomik seviye bu aşamaların (tekrarların) derecesini belirler. Bir seri ara aşamaları atlayarak daha kısa bir sürede gelişik olanı benimseyen geri ülke, tarihi geriliğin imtiyazıyla bunu sağlar. 1917 Büyük Ekim Devrimindeki Rus proletaryasının başarısı, Amerika'nın ve Japonya'nın süper devletler olarak kapitalizmin hiyerarşik yapılanması içinde güç kazanması böyle bir imtiyazın realitesini örnekler.

Çağa özgü olarak söylenen emperyalizmin hiyerarşik yapılanmasında **Türkiye'nin de bu sürece katkısı hiç şüphesiz emperyalist aşamaya özgü yapısı, tekelci kapitalisttir. Tekel kapitalizmin son sözüdür.**

Türkiye'nin Yarı Sömürgeleşmesi

Kapitalizmle buluşmanın tarihi yarı sömürgeleşmenin de tarihi olmuştur. Osmanlı İmparatorluğu'nun feodal çarlık ile kapitalist batı arasında batının yararına bir tampon bölge misyonunu üstlenmesi yarı sömürgeleştirme sürecinde değişikliğe uğramadan T.C.'ye miras kalmıştır.

Kapitalist grupların verdikleri borca karşılık Türkiye, emekçi sınıflardan elde ettiği gelirleri (vergileri, resimleri) göstermiş yarı sömürge statüsünü böylece belgelemiştir. Savaş masrafları için yapılan bu borçlar Türkiye'yi borçlar kısır döngüsü içine hapsetmiştir. 1865 yılından itibaren borç ödenemez duruma gelinince Genel Borç Tahvilleri çıkarılmıştır, borçlar garantilenemez duruma gelince de, Türk, İngiliz, Fransız, Alman, İtalyan, Avusturya imtiyazlı tahvil hamillerinden derlenmiş 'Düyun'u Umumiye İdaresi' gelirleri kendi adına toplamaya yetkili kılınmıştır. 1908 yılı Temmuz'unda "Hürriyet", borçların tüm ulusun olmazsa birkaç ulusun kefilliği için açıklanmıştır.

1864 Tanzimat Fermanı ile kapitalizmin şekillendirilmesinde rol oynayan kapitalist gelişimin önünü açan asker-sivil bürokrasisi olmuştur. Batı ülkelerinde eğitim gören ve devlet içindeki 'il. niyye' sınıfını oluşturan tipik burjuva aydınları jön türk hareketini başlat-

muştur. Hareketin misyonu kapitalizmle kurulan ilişkiler sonucu burjuva siyasal kurumlarla (parti parlemento) var olan devlet yapısını reformist bir tarzda uyuşmaya zorlamak olacaktır.

1908'e kadar Osmanlı İmparatorluğu monarşik bir devlet görünümündeyken, 1908'de osmanlı imparatorluğu burjuva siyasal kurumların transferiyle meşruti monarşik bir yapıya kavuşmuştur. Bu durum burjuva devlete geçişin de bir ifadesidir.

Türkiye'nin yarı sömürgeleşmesi tarihi imparatorluk içinde yabancı sermayeye ortaklık edecek bir yerli sermayeci sınıfın daha önceden varolmasını gerektirir. Fakat bu yerli sınıf daha çok türk olmayıp ermeni, rum ve yahudilerden, devlet bürokrasisine egemen olan yüksek düzeydeki bürokratlardan, ticaret burjuvazisi ile oluşturulan bir blok niteliğindedir. Bu bloğa egemen olan ise ayan-eşraf ve toprak ağalarıdır. Kapitalizm Türkiye'yi yarı sömürgesi yapmak için bu blokla işbirliği yapmak zorundaydı.

Geleneksel Türk solunun savunduğu 'sermaye ihracı kapitalizmi geliştirmez' anlayışının tersine olarak bu dönemde sermaye yoğunlaşmasına neden olduğu bir gerçeklik olarak karşımıza çıkar.

Avrupa sermayesi Türkiye'yiekonomik bakımdan esir ederek, temel üretim kollarını (Çimento, Yün, Tütün vb.) bunların ilk ortaya çıktıkları ülkelerde geçmek zorunda kaldıkları bir yığın ara teknik ve ekonomik aşamanın (serbest rekabet) üzerinden atlatmış ve proletarya kısa sürede çok büyük kitleler halinde bazı kilit sektörlerde (ulusun sanayisine uygun şekilde) istihdam edilmiştir.

İleri ülkelerin, geri ülkeye girmeleriyle onun ilkel kültürüne kattığı başarılara özgü aşamada, yeni bir yapıya zorlamıştır. Dış zorlamaların etkisiyle çelişik karakteri yansıtan yapı, düzensizliği (çarpıklığı) sergiler. Tarihin genel kanunu düzensizlik kendini geri toplumlarda en karmaşık biçimiyle ortaya kor. Süreçte eski ile yeni aşamaları birleştiren derlenmiş gelişim kanunu geri ülkelerin tarihini anlamak imkanını bizlere sunar.

Cumhuriyet Dönemi (Özgül Bir Bonapartizm)

Pre-kapitalist yapılar üzerinde duran imparatorluk gününü doldurmuştu. Emperyalist çelişkilerin bir sonucu olarak doğan birinci emperyalist paylaşım savaşı farklı gelişme aşamalarındaki ülkeleri de kapsayan genel bir dünya savaşıydı. Savaşa bir 'taraf' olarak katılan Osmanlı İmparatorluğu yenik düşmüş, önemli bir toprak kaybına uğramakla beraber Kürdistan'ın önemli bir bölümünün siyasal sınırları içinde kalmasıyla savaştan sonra da çok uluslu bir devlet olma konumunu sürdürmüştür. 1908'den beri devlet aygıtında önemli bir yeri olan asker-sivil bürokrasisinin başlattığı Anadolu hareketi İstanbul hükümetleri tarafından desteklenmiştir.

Buradan mücadelenin anti-emperyalist ulusal kurtuluşçu olmadığı sonucu çıkarılmalıdır. Devlet hiyerarşisinde ve ekonomik temelde bir alt üst oluş yaşanmadığından dolayı da burjuva demokratik devrim hiç bir zaman gerçekleşmemiştir. Burjuiva dönüşümler her zaman bir devrimi gerekli kılmaz. Mutlak odur ki kapitalizm girdiği her ülkede (pazarda) daha önceki ekonomik-toplumsal yapıyı siyasal kurumlarıyla birlikte bir değişime zorlar. Bu değişim hızlı (devrim) ya da yavaş (tepeden reform) yoldan olmak üzere iki türlü bir gelişim seyri izler. Gelişim sonucu gelinen evre kapitalizmle eklemlenen kurum ve politikalardır.

Savaş sonrası imparatorluk yaşamını burjuva temeller üzerinde sürdürecektir. 1850'lerde başlayan batılılaşma adı altında yarı sömürgeleşmenin devamı niteliği taşıyan hareketler ne anti emperyalist ne anti kapitalist ne de anti sömürgeci/ulusal kurtuluşçu olabilir. Bu hareket bir devrim de değildir. Çünkü **devrim yığınların sürece aktif ve bilinçli müdahalesidir.** Sözde milli mücadeleyi sürdüren bu blok en başında burjuva devrimine yan çizmiştir.

Cumhuriyet dönemiyle birlikte egemen blok bileşenlerine baktığımızda şu tablo karşımıza çıkar;

Mülk sahibi sınıflar daha başından tekelci olmalarına rağmen (tekelci burjuvazi) siyasal liderlik için aday konumda değillerdi.

Toprak zenginleri sınıfı da ortak çıkarlar etrafında örgütlü değillerdi. Asker-sivil bürokrasisi tek örgütlü güçtü. Hareketin 'meclis egemenliği' ile başlamış olması toplumsal dayanaktan yoksun olan bürokrasinin, meclisi bütünüyle ortadan kaldırmadan seçeneği; Mustafa Kemal'in özgül Bonapartist rejimi olmuştur.

Bonapartizmin amacı kapitalizmin yeşertilmesi olarak belirtilmiştir. 17 Şubat 1923'de toplanan İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararlar iktidarın bu niteliğini açıkca sergiler. Kongre osmanlı borçlarının ödeneceğine, tazminatsız millileştirme olmayacağına dair yerli ve yabancı burjuvaziye güvence verir. Kanunlar karşısında yabancı ve yerli sermayelerinin eşitlenmesi daha başından emperyalizme eklemlenen bir politikadır. Bununla birlikte azınlık burjuvazisine karşı yerli burjuvazi desteklenecektir. Büyük kredi müesseselerini, sanayi işlerini devlet idare edecektir. 1924'de kurulan ve yarı resmi yarı özel bir banka niteliğinde olan İş Bankası sanayinin finansmanını sağlama amacını güdüyordu. Bonapartist rejiminin 1929 dünya genelindeki bunalım sonrası izlediği politikaları (devletçi giderek halkçı) böyle bir projeksiyonda görmek gerekir. İzlenen politikalarının amacı yerel burjuvazi ile emperyalizmin işbirliğini sağlamak olacaktır. Bonapartist rejimin emekçi sınıfları baskı altında tutmasının sonucu olarak sanayi burjuvazisi gelişirken iç pazarın oluşturulması ile de ticaret burjvazisi güçlenmiştir. Bonapartist rejim altında sermaye birikimi tarımdan sanayiye kaynak transferi yoluyla gerçekleşiyordu. Bu durum orta tabakalarda derin bir farklılaşmaya yol açarken, büyük toprak sahiplerini koruyucu yasalar sayesinde bu farklılaşma geniş köylülük içinde yoksullaşmaya, çözülmeye neden olmuştur.

1929'lardan sonra devletin ekonomiye müdahalesi, bazı özel sektörlerde, hakim sınıflar içinde önemli bir yere sahip olan bürokrasinin ağırlığını daha da artırmıştır. Bürokratlar şirketlerde önemli miktarda hisseler elde etmişler ve kapitalist devlet içinde konumlarını sağlamlaştırmışlardır. Mustafa Kemal ile başlayıp Milli Şef'le devam eden Bonapartist dönem özel sektörün gelişmesine bir ivme kazandırmış, emperyalistler arası ikinci paylaşım savaşı ortamında yerli bir ticaret ve sanayi burjuvazisi yaratma girişimleri başarılı olmuştur.

Savaş sırasında Milli Şef'in iki emperyalist kamp (İngiltere ve Almanya) arasında bir denge politikası uygulayarak tarafsız kalmasıyla ihracatta artışlar olmuş, içerde izlenen politika sonucu da emekçi sınıflar korkunç derecede yoksullaştırılarak, sanayici ve tüccarlar aşırı karlar elde etmiş böylelikle sermaye birikimini sağlayarak iyice güçlenmişlerdir.

İkinci dünya savaşı sona erdiğinde kapitalizmin yapısal kriz dönemi de sona ermiş, hegemonik olarak ABD'nin güçlenmesi ve hiyerarşinin tepesinde yer edinmesi bu dönemle gerçekleşmiştir. Gelinen durumda klasik sömürgecilik tasfiye edilmiş, yerini yeni - sömürgecilik almıştır. Klasik sömürgelere sahip olmayan ABD'nin rolü böyle bir değişikliğe neden olmuşsa da klasik sömürgelere sahip olan emperyalistler yararına da bir gelişmedir bu...

Bonapartist rejim tarihi misyonunu böylece tamamlamıştır.

Bonapartizmden Burjuva Demokrasisine...

Sömürgeciliğin geldiği bu boyuta (siyasal bağımsızlığın özerkliği üzerine oluşturulan 'yumuşama' dönemine) Türkiyede ayak uydurmuş ve böyle bir değişiklikle emperyalizmin gelişimine paralel olarak ülkeyi şartlandırıp bilinçlendirme süreci hız kazanmıştır.DP İktidarı bu süreçte aktif bir rol üstlenecektir. 4 Temmuz 1947'de Türkiye ile ABD arasındaki ilk ikili anlaşmayı 12 Temmuz 1948'de imzalanan anlaşma izledi. Anlaşmalar sonucu devletçi uygulamalardan vazgeçilecek, gümrük korumaları ve uluslararası ticaretin serbestçe gelişmesini engelleyen düzenlemeler tasfiye edilecekti. Truman ve Marşall yardımı adı altında önerilen ekonomik politikaları uygulayan 1950 sonrası egemen ittifak tarım ve ticarete yönelmiştir. Emparyalizm tarafından biçilen rol bunu gerektiriyordu. 1950'lerin sonlarına doğru dış yardımların kesilmesi, aşırı borçlanma ve sanayi yatırımlarının azalması 1960 askeri darbesini getirmiştir. DP hükümetinin baskıyı tüm topluma yayması darbecilerin propaganda temelini oluşturmuştur. (Darbecilerin bu propagandalarına kimimarksist aydınlar ve çevrelerde inanmış ve onlara ileri, devrimci sıfatlar yakıştırmalarına neden olmuştur.) MGK'nın tekrar devlet aygıtında görmek istedikleri 1950'lerden itibaren güçlenen sanayi burjuvazisi ile asker-sivil bürokratlardır. Nitekim darbe sonrası gelişen sanayi burjuvazisi olmuş ve bürokratlar tekrar

devlet içinde etkinlik göstermiştir. (M.B.K. Tabii Senatörlük, Anayasa Mahkemesi vs.)

1950'ler sonrası gelişen süreç (uluslararası ilişkilerde "yumuşama" döneminde) ulus -devletler ekonomik ve siyasal olarak bağlanmış bir hegemonik yapı oluşturmuştur. Hegmonya içerisindeki bir çok ülke kapitalizmin yaşadığı bunalımları bir ölçüde yaşamış ya da etkilenmiştir. Genel bunalımların etkisi yeni - yarı sömürge ülkelerinde daha çok istikrarsızlığa neden olurken kimileri hiç etkilenmemiştir. Burada ABD'nin rolünün Türkiye ekonomisini tamamen kendine güdümlü hale getirmesini tek propaganda malzemesi haline getiren anlayışlar hegemonik ilişkilerin kavranamamasında önemli bir eksikliği bağrında taşırlar. "ABD'nin bunalımını ihraç etmediği tek bir yeni-yarı sömürge ülke yoktur." anlayışının Türkiye sürecine müdahalesinin pek öyle olmadığını görürüz. (Öyle ki anti - emperyalizm sloganı anti ABD ile eşleştirilmiştir.) II. Emperyalist savaş sırasında Türkiye'nin genel bunalımdan etkilenmediği tersine sermaye birikimine yaradığı tespiti söz götürmez bir gerçek olarak bu anlayışı yer. Hegemonik zinciri oluşturan halkalar siyasi (dolaylı olarak da ekonomik) özerkliğe sahiptirler. Bağımlılık, yaptırımları her zaman gündeme getirmez. Dolayısı ile ulusal burjuvaziler her zaman belirli bir özerk güce sahiptirler ve aralarındaki ilişkileri kapitalist kâr yasası belirler. Hegemonik zincirin genel yönelimi üretimin uluslararası örgütlenmesi ise ulus burjuvaziside bu yönelimi gerçekleştirmek için üzerine düşen görevi kapitalist kâr edinme için yerine getirir. Ulus burjuvazisinin ekonomik özerkliğinin derecesini ise uluslararası şirketlerdeki hisse oranı belirler. Uluslararası yeni işbölümüne geç katılan Türkiye tüm çabasıyla bu işbölümünün gereğini yerine getirmesine karşın öne çıkardığı istikrar programları amaç olarak daima kapitalizmin hiyerarşik yapısını şekillendiren çok uluslu tekellerin gelişmelerinin önündeki engelleri ortadan kaldırmak olmuştur.

1960'lardan sonra sanayi yatırımları artmış ve güçlenen sanayi burjuvazisi sermaye birikimini ulus pazarını eline geçirerek sağlamıştır. Sanayi ağırlıklı olarak tarım sektöründe kalmış, tarım ürünleri sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda öncelikli sırayı almıştır. Devlet aygıtında konumunu sağlamlaştıran bürokrasi de oluşturulan kurumlarda ve işletmelerde etkin bir güç olmuştur. Dış serma-

ve yatırımlar bakımından ise Türkiye bir cennet gibi gösterilmesine karşın böyle olmamıştır. Sanayi yatırımları payından çok küçük (% 3'e ulaşmayan) bir rakam bunun göstergesidir. Asıl olarak ithal ikamesi modeli bunun önünde engeldir. Gümrük duvarlarının yüksek oluşu, bürokrasinin etkinliği sermaye aktarımının engelleri olmakla birlikte **Türkiye'nin jeo-politik durumu entegrasyonun belirleyici eksenini oluşturmuştur.** Türkiye tarihsel olarak klasik sömürge olmadığından böyle bir gelişim kapitalizmin hiyerarşik yapılanmasına entegrasyonunu belirlemiştir. 1960 sonlarına doğru ekonomik politika asıl olarak iç pazarın genişletilmesine yönelik olarak işlemiş ve iç pazarın doymasıyla da üretimin yeniden örgütlenmesi işlemez hale gelmiştir. 1960 darbesiyle aydın önemli bir kısmının devlet aygıtında şişirilen memurlar ordusu ile bürokrasiye gitmesi de tıkanıklığın bir başka yönüdür. Sanayinin gerek duyduğu ara malların ithalinde karşılaşılan döviz sorunu ve ekonominin petrole bağımlı hale getirilmesi emperyalizmle olan ilişkilerin bağımlılık derecesini oluşturmuş iken sorunun çözümü 1971 Askeri Diktatörlüğü'ne neden olmuştur.

1971 Yarı - Askerlik Diktatörlüğü

1960 darbesi ile iktidara ortak olan bürokratların ekseninde oluşturulan ekonomik - politik hareket ve kurumlar, **bütün olarak** burjuvazinin bu dönemden (60'ların ortalarından) sonra istemediği ödünlerdi. 71 Askeri Diktatörlüğü devlet erkinin bunlardan alınıp finans kapitalistlerin ihtiyaçları doğrultusunda yeniden biçimlendirilmesi içindir. Darbeciler bu sefer baştan finans kapitalistlerin ekonomik politikalarını gerçekleştirmek için iktidara itilmişlerdir. Burjuva demokrasininin bütün kurum ve kuruluşları tamamen dağıtılmamış fakat güdümlü bir hale getirilmişlerdir. Askeri Diktatörlüğün yarı - açık özelliği burjuva siyasal kurumlarla 'genel oy'un MGK gibi anti-demokratik kurumlarla içiçeliğinden kaynaklanmaktadır.

DP iktidarı ile başlayan petrole bağımlılaşma süreci 1970'lerde olmazsa olmaz bir koşul olarak ülke ekonomisine kendisini dayatmıştır. 1971 darbecilerinin çekilmesiyle birlikte toplumsal muhalefetin merkezini CHP'nin oluşturmasına paralel olarak, çeşitli sol akımlar da seslerini duyurmaya başlamıştır. 1960 darbesiyle genişletilen burjuva demokrasisi gençlik hareketinde önemli bir kıpırdanmaya sebep olmuştur. Marksist klasiklerin özellikle

'İki Taktik'in) çevirisi bu sürece eşlik etmiştir. O dönem oluşturulan hareketlerde 70 sonrası parçalanma ile birlikte kitleselleşmiştir. (Özellikle öğrenci gençlik tabanlı radikal çıkışları faşizmin kitleselliğini önlemiştir.) Belirtmek gerekir ki, muhalefet; kapitalist düzene karşı değil anti-faşist kitle muhalefetidir. Gelişen popülist akımların başlıca eksiği, geliştirdikleri stratejilerinin doğu patentli olmasından öte sınıf hareketinin dışında şekillenmesidir. Konumları gereği de resmi ideolojiden kopuşlarını gerçekleştirememişlerdir.

1970'lerden sonra izlenen ekonomik politika asıl olarak ithal - ikame politikasıdır. Bu süreçte iç pazarı tamamıyla kendi kontrolüne geçiren tekelci burjuvazidir. İçe dönük sanayileşme üretilen metaların sürümünü sağlamış ve işçi ücretlerindeki artışlar pazara çıkarılan ürünlerin tüketilmesini kolaylaştırmıştır. İçe dönük sanayileşme emekçilerin yaşam koşullarında da bir iyileşme sağlamıştır.

Her geçen gün petrole yapılan zam, izlenen para politikaları, işçi sınıfının sendikalardaki örgütlülüğü (bu örgütlülüğün bürokratik merkezden kayma eğilimleri göstermesine yetmemiştir), çığ gibi büyüyen popülist hareketlerin varlığı, burjuvazinin, ekonomik ve siyasal bunalımını aşma doğrultusunda yeni arayışlara yönelmesine neden olmuştur. Bununla birlikte uluslararası şirketlerin etkinliği ekonomik ve siyasal yapının kapitalizmin gelişimine paralel olarak şekillendirilmesi ihtiyacı 1980 Askeri Diktatörlüğü'nün oluşumunu sağladı.

1980 Askeri Diktatörlüğü Burjuva Demokrasisinin Kesintisi

24 Ocak'la başlayan süreç tipik ihracat ekonomisidir. Türkiye kapitalizminin hiyerarşisinde tekel dışı burjuvazisinin etkinliği bu süreçle kırılmış ve uluslararası şirketler ile içli dışlı olan banka - sanayi ve ticaret burjuvazisi ortaklıklarını hızlandırmış ve sermaye yoğunlaşmasını asıl olarak bu dönemde gerçekleştirmiştir. Bir bir iflas eden küçük sermayeler finans kapitalistler tarafından yutulmuş ve böylece güçlenebilmiştir. Bilindiği gibi bu ekonomik politikanın faturası emekçi sınıflara çıkarılmış ve devlet militerize edilmiştir. 1980 Askeri Diktatörlüğü burjuva kurum ve kuruluşları tasfiye ederek burjuva demokrasisini kesintiye uğratmış ve böyle-

ce devlet erki 1971'deki gibi değil, yeni bir biçimde, Açık Askeri Diktatörlük biçiminde yeniden inşa edilmiştir. Devlet erki tek bir kuruma MGK'ya devredilmiştir. (MGK'nın kendi uydusunda bir Dayanışma Meclisi oluşturması bu tanımlamayı dışlamaz). 1960 darbesiyle burjuva kurumlarında yer edinen bürokrasi bu dönemde tüm mevkilerini yitirmiştir. Toprak ağaları bir daha geri gelmemek üzere devlet erkinden silinmiştir. Operasyon ordu içinde de geniş ölçüde gerçekleştirilmiştir. Bu şekliyle ordu gelişmiş kapitalist ülkelerdekine benzer biçimde finans kapitalistlerin emrine girmiştir.

1980 sonrası (1970'lerin aksine olarak) yeni süreçte güçlenen burjuvazinin muhalefeti tekel dışı katmanıdır. Dini öğeleri kullanan bu burjuvazi küçük - burjuvaziyi de etkilemiştir. Sol ağır darbeler yemiş, popülist akımların dayandıkları temeller dumura uğratılmıştır. 1970'lerin sonlarına doğru önemli bir gelişme kaydeden Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi 1980 sonrası tekrar bir ivme kazanmış ve denilebilirse, ezen ulus popülist akımlarına da büyük bir moral aşılamıştır. Geçmiş darbeden kazandıkları dersle MGK bu sefer iktidarını ani olarak değil uzun soluklu ve dünya kapitalizminin siyasal yönelimi doğrultusunda oluşturulmaya çalışılan burjuva - demoratik kurumlara devretmiştir.

Gelinen durum

1980'lerden beri izlenen politika sayesinde tarım kesimi büyük ölçüde darbeler yemiş, yoksullaşma ve toprak kaybı, ürünlerin taban fiyatlarının oldukça düşük olması, devlet sübvansiyonlarının eksilmesi, kredilerin daha çok tarım kapitalistlerinin yararına işlemesi nedeniyle köylülük hızlı bir çözülme sürecine girmiştir. Ağa, ya toprak kaybederek ya da zenginleşerek burjuvazi kampında banka - şirket - ticaret borsalarında erimiştir. Orta tabakalar arasındaki uçurum korkunç boyutlara ulaşmış ve bu durum, ülkenin sosyo - ekonomik belirlenmesinde ifadesini kapitalist bir ülke olarak bulmuştur. Kırın çözülmesi sonucu şehir küçük - burjuvazisi ve yarı proleterlerin sayısında önemli bir artış, özellikle lümpen proletarya (işsizler ordusu) sayısında artış toplum içinde burjuvazi - proletarya çelişkisinin genişletilmesine sebep olmuştur. **Tüm toplumun kaderi bu çelişkinin çözümüne indirgenmiştir.** Popülist akımlar da bu sürece dayanak politikalarını işçi sınıfı üzerine kaydırmıştır.

TÜRKİYE'DE DEVRİMİN KARAKTERİ

Çağımızda devrimin karakteri, toplumsal bir dönüşüme - alt üst oluşa yol açan, iktidar mücadelesinde düğümlenmektedir.

Feodalizme karşı ayaklanan kapitalist burjuvazi, üretici güçlerin gelişiminin yolunu açtığından, yeni üretim ilişkilerinin hayata geçirilip ona uygun üstyapı kurumlarını oluşturmak amacıyla feodaliteye karşı bir bütün olarak savaşım verdiğinden dolayı tarihsel olarak devrimci bir rol oynamış, iktidarı eline geçiren burjuvazi toplumu kapitalizmin yönelimlerine paralel olarak dönüşüme zorlamıştır.

Emperyalizm ve proleter devrimler çağında, devrimci proletarya toplumun sosyalist dönüşümünü gerçekleştirmek için siyasal iktidarı (geçici bir biçim vermek üzere) ele geçirir. Burjuvazi ile

proletarya arasındaki sınıf savaşımının ortaya çıkmasıyla birlikte devrimci sıfat sadece proletaryaya onore edilmelidir. Burjuvazi özel mülkiyet ilişkilerine dört elle sarılırken üretici güçler özgür ve sınırsız gelişimini sağlayamaz. Burjuvazinin varlık koşulu böyle bir gelişimin önünde engeldir. **Proletarya üretim araçlarının özel mülkiyetini toplumsal mülkiyete dönüştürmek ve üretici güçlerin sınırsız gelişimini sosyalist üretim ilişkileri çerçevesinde gerçekleştirmek için burjuvazinin cisimleşmiş gücü devleti ele geçirir.** Yoksa, özel mülkiyetin korunması, kapitalizmi yaşatmak - geliştirmek proletaryanın sınıfsal karakteristiği değildir.

Türkiye, kapitalizmin bir dünya sistemi haline gelmesiyle oluşturulan hiyerarşik yapılanmada yerini alan kapitalist bir ülkedir. Türkiye'nin yarı - yeni sömürge olduğu, kapitalizmin tüm aşamalarını yaşamadığı, burjuva demokratik devrimini tamamlamadığı vs. tezler, Türkiye'de olan biten hiç bir şeyi açıklayamayan, asıl olarak da proletarya iktidarının önünü kapatmaya yarayan teorik düzmecelerdir. Türk solunun demokratik (burjuva) temelden oluşturdukları devrim stratejileri, demokratik haklar bazındaki mücadelesinin devrimle bağıntısı, kapitalizmin sınırları içerisinde hapsolmasını da beraberinde getirmiştir. Demokratik taleplerin kapitalizm koşullarında gerçekleşebilmesi mutlak bir devrim zorunluluğu taşımaz, ya da kesin bir ifade ile **devrimin karakteri burjuva demokratik devrimin tamamlanmadığı esprisine bağlanamaz.** Devrim ve iktidar sorununu bu temelden hareketle ele almak burjuva demokratik devrimini idealize etmektir. Bugün demokrasi mücadelesini ön plana çıkaranlar, burjuva demokrasisinin nimetlerini safdillikle savunanlar idealize ettikleri demokratik (burjuva) devriminin çözmesi gereken sorunları, hiç bir burjuva devrimi çözmemiş ya da **demokratik devrimi tamamlamamıştır.** Burjuva demokratik devrimin tamamlanışını (neye göre olduğu da meçhuldur) idealize etmek kapitalizmin nimetlerinin (!?) de idealize edilmesi demektir. Türk solunun bu hastalıklı yaklaşımının geniş kitlelerde yanlış uyandırması emperyalizm dönemine denk olarak gelişen kapitalizm koşullarına sahip T.C.'nin yeterince burjuva demokratik hak ve özgürlükleri verememiş (!) olmasıdır. Bu yaklaşım Türkiye'nin yapısını da kavramalarında önemli bir eksikliktir.

Burjuvaziyi iktidara taşıyan solganlar, **burjuvazinin iktidarını kurmasıyla** birlikte bizzat burjuvazi tarafından tırpalanmıştır. Bu anlamıyla **demokratik devrim dünyanın genelinde tamamlanmıştır.** 17. yy.'da gelişen kapitalizm rekabetçi dönemi (manifaktürden sanayi üretimine) tam olarak gerçekleştirmiş olmasına rağmen Türk solunun safdillikle ele aldığı sorunları çözmemiştir. Keza İngiltere'de (kapitalizmin en gelişkin olduğu bu ülkede bile) ulusal sorun (İrlanda) hala yakıcılığını korumaktadır. İspanya'da Bask, Fransa'da Alsace bu ülkelerin kapitalizmin her aşamasını yaşamasına rağmen hala gündemlerini meşgul etmektedir.

İdealize edildiği gibi bu haklar hiç bir zaman proletaryaya tanınmamıştır. Kazanılan haklar serbest rekabetçi dönemde bile burjuvazinin reformları ile değil, proletaryanın bu dönemdeki mücadelesi ve devrim dinamikleri içerisindeki rolüne bağlı olarak proletarya tarafından kazanılmıştır.

Gelinen durumda ezilen ülke, bağımlı ülke, yarı - yeni sömürge ülke, azgelişmiş - gelişmekte olan ülke, burjuva demokratik devrimini tamamlamamış gibi önermeler artık özsel olanı anlamada hiç bir şey ifade edemez. Genel olarak belirli bir kriteri olmayan bu tanımlamalara her ulus - devlet dahil edilebilir. Genel yönelimleri ortaya konulan kapitalizm bir içsel olgu olarak Türkiye'de vardır. Yoğun emek sömürüsünün yaşandığı kapitalizm koşullarında **Türkiye'nin gündemi burjuvazi ile proletarya arasındaki sınıf savaşımı ile belirlenmektedir. Bu savaşımda burjuvazi iktidardadır. Sınıflar mücadelesinde burjuvaziye galebe çalacak tek taraf olarak kendini ortaya koyan sınıf proletarya olduğundan bir bütün olarak devrimin karakteri de proleter sosyalist devrimdir.**

TÜRKİYE'DE SOSYAL SINIFLAR

Burjuvazi :

Egemen büyük burjuvazi kapitalizmin bütün kurum ve kuruluşlarıyla siyasal erki şekillendiren sınıftır. Dünya kapitalizmi ile çı-

karları bütünleşmiş ve içiçe geçmiş olması nedeniyle emperyalist karakterini açıkça ortaya koyar.

Türkiye kapitalizmi sermaye yoğunlaşması süreci ile tekelleşmiş ve kilit sektörlerdeki (banka - sanayi - ticaret) yatay genişlemesi sonucu da finans kapitalist bir konuma erişmiştir. Sanayi üretimi, ticaret ve bankalardaki etkinliği ile de toplumda üretilen artığın büyük bir bölümünü sömüren bu azınlık, dünya kapitalizminin genel yönelimlerine paralel olarak burjuva siyasal kurum ve partileri (burjuva demokrasisi) genel olarak icazeti altına almıştır. Kapitalist ekonomideki finans-kapitalistlerin egemenliği üstyapı kurumlarını oluşturmasıyla **devletin tipini kapitalist devlet** olarak belirler.

Burjuva siyasal kurum ve partilerinin varlığı ve genel oy'la oluşan **Burjuva parlementer demokrasisi egemenliği devletin biçimidir.**

Türkiye kapitalizminin oluşturduğu hiyerarşide finans kapitalistler en tepede yer alırken, ortada tekel dışı burjuvazi ve altta küçük burjuva mülk sahibi sınıflar yer alırlar. Tüm katmanları ile burjuvazinin çıkarı kapitalizmin sürdürülmesinden yanadır ve bu yönüyle de proletaryaya düşman karşı devrim safını oluştururlar.

İşçi sınıfı :

Türkiye proletaryası dev modern sanayi işletmelerinde bir araya gelmiş gelişkin bir sınıftır. Sınıfın gelişkinliği nüfusa olan bağlantısı ile beraber Türkiye toplumsal sürecine etkin katılımıyla anlam kazanmaktadır.

Devrim stratejilerine proletaryanın niceliğini iktidar mücadelesine bağlayanlar realiteden kopuk oldukları kadar, devrimci marksizmden ve devrim biliminin de uzağında kalanlardır. **Nicelik bilinçli ve örgütlü bir mücadele ile aşılır.** Bolşevik leninizmin devrim öğretisinin temelini bu öznel koşul oluşturur.

Türkiye'de kapitalizmin gelişmesine paralel olarak proletarya kırla ilişkisini koparmış ve sınıf savaşımının oklarını burjuvaziye çevirmiştir. Kendiliğinden bir sınıf bilincine sahip proletarya nes-

nel olarak **Türkiye'de geleceğin toplumunu örgütlemeye ve ilk elde siyasal iktidarı ele geçirmeye aday tek devrimci sınıftır.** İşçi sınıfı nesnel konumunu (kendiliğinden sınıf) öznel sınıf bilinciyle (leninist parti) donanarak aşar ve kendisi için sınıf haline gelebilir. İktidarı burjuvaziden koparıp alması bu koşulla mümkündür.

Ortatabakalar (Köylülük) :

Ortatabakaların süreç içinde yaşadığı farklılaşma burjuvazi ile proletarya arasında iki kutupta başkalaşım ve erime ile birlikte devamlı bir çözülme içerisindedir. Farklılaşmanın korkunç boyutlarda yaşanmış olması nedeniyle de bu tabakalar iktidar mücadelesinde bir taraf oluşturamadıkları gibi hiç bir bağımsız örgütlenme de yaratamazlar.

Küçük burjuva mülk sahibi köylülüğün çıkarı nesnel olarak kapitalizmin devamından yana olacağından, proletarya iktidar mücadelesinde bu tabakalarla birleşmemeli dahası iktidarına ortak etmemelidir.

Proletarya kırdaki savaşımında en büyük desteğini tarım proletaryasından sağlayacaktır. Tarım gündelikçileri, mevsimlik işçiler proletaryanın iktidar mücadelesini destekleyecek, kendi mücadelesi ile birleştirerek iktidarı şekillendirmede aktif bir rol oynayacaktır.

Tarım kapitalistleri ve kır zenginleri şimdiden karşı devrimci burjuvazinin safındadır. Proletarya .bu unsunlara karşı tarım proletaryasının savaşımlarını destekleyecektir, mülklerinin zoralımı için mücadele verecektir. Tarım poletaryasının sorunlarının çözümünde dağınık olan toprakları kooperasyonlarda birleştirerek köylülüğü kollektif üretim birliklerinde örgütleyecektir.

Bu görev ertelenmez olduğundan çıkarları eşleşen tüm unsurların egemenliğu kurumları ile birlikte devrilmelidir. Proletarya onları tarihe maletmek için devrimin ertesi günü mülksüzleştirecektir. **Bu yanıyla Türkiye devrimi proletaryanın iktidarı ile taçlanacak olan sosyalist devrimdir. Proleter iktidarının önünde çözülmesi gereken demokratik görevler olduğu**

müddetçe devrim süreklidir. Proletaryanın sosyalist görevlerini yeine getirirken demokratik görevleri de birlikte ele alacaktır. Tarım ve ulusal sorundan kaynaklanan demokratik görevleri yerine getirmek için, **proletarya iktidara tek bir güç olarak gelmelidir.** Aksi takdirde demokratik görevlerini dahi yerine getiremeyecektir.

Proletarya toplumun sosyalizme dönüştürülmesi için iktidarı ele aldığında bu sürecin henüz başındadır. Kapitalizm bir dünya sistemi olarak varlığını koruduğu müddetçe, dönüşümün nihai çözümünü engeller. Kapitalizmi ortadan kaldırmak bir değil bir kaç "geri" ülke devrimi ile de gerçekleşmez. Kapitalizmin hiyerarşik örgütlenmesini oluşturan tepedeki en az bir kaç ileri ülkedeki proletaryanın başarısı sosyalizmin önünü açabilir. Türkiye devrimi böyle bir gelişim olanağı bulamadığı taktirde kapitalizmin taarruzları altında bocalayacaktır.

Proletarya kanı pahasına ele geçirdiği iktidarını korumak için karşı devrimi silahsızlandıracak, kendisini silahlı müfrezeler halinde örgütleyecektir. Siyasal iktidarın gücüyle burjuvaziyi ekonomik, siyasal ve askeri olarak tümden mülksüzleştirmelidir. Uluslararası bağları ile etle tırnak gibi özdeşleşen burjuvazi bir çırpıda etkisizleştirilemez. Burjuvazi bu güçle daha uzun süre etkisini sürdürebilecektir. Yenik burjuvazi iktidarını teslim etmemek ve yeniden ele geçirmek için dünya kapitalizmi ile proletaryaya saldıracaktır. Proletarya bu çetin görevinin üstesinden gelmesi için devrimini ulusal sınırların ötesine taşırmak zorundadır. Tutarlı enternasyonalist bir önderliğe sahip proletarya kapitalizm illetinden, ücretli kölelikten tamamen kurtulmak istiyorsa kapitalizmin uluslararası örgütlenmesini de felce uğratmalıdır.

Türkiye proletaryası enternasyonalist bir örgütlenmesiyle içerde kapitalizmi tümden kaldırmak için giriştiği mücadelesini, dünyada kapitalizmi ortadan kaldırıncaya kadar (dünya devrimi) ilerletmelidir.

Proleter öncünün savaş sloganı sürekli devrimdir.

TÜRKİYE'DE ULUSAL SORUN

Kapitalizmin uluslararası örgütlenmesi yoluyla hiyerarşik yapılanmasını gerçekleştirdiği çağımızda ulusal hareketler iki temelde gelişir. Aynı zamanda bu iki temel iki sınıfsal karekteristiktir.

1. Burjuva temelde gelişen ulusal hareketler. Önderlik burjuvazinin elinde olduğu sürece bu tür hareketler önlerine hedef olarak 'dış'ta kapitalist-emperyalist devletlerden sözde bağımsız bir devlet ve içerde özel mülkiyet ilişkilerinin korunduğu ulusal bir pazarı öngörürler. Sloganları, anti-emperyalizm anti sömürgecilik ve ulusal kurtuluş yolunda sözde halk iktidarı, demokratik (burjuva) devrimidir.

2. Sosyalist temelde gelişen ulusal hareketler. Önderli proletaryanın elinde olduğu sürece hedef dışta sadece kapitalis emperyalist devletlerden bağımsız bir devlet değil aynı zamand kapitalizmden de bağımsız bir devlet kurmaktır. Bu yol da anc

içerde anti-kapitalist, sosyalist önlemler almak ve özünde, özel mülkiyet ilişkilerinin proletaryanın ve emekçi köylülüğün darbeleriyle toplumsal mülkiyet ilişkilerine dönüştürülmesi anlamına gelir. Sloganları ulusal kurtuluş yolunda proletarya iktidarıdır.

Anti-kapilalist bir devrim solganı anti sömürge ve anti-emperyalizm sloganlarının da üzerinde bir slogandır. Bu sloganla yola çıkan sosyalist temelli ulusal hareket iktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesini hedefler. Sömürge ülkelerde iktidarı ele geçiren proletarya demokratik görevleri, proletaryaya değgin tedbirler alarak çözer. Proletarya iktidarını pekiştiren tedbirler almadan demokratik görevleri de yerine getiremez.

Burjuva demokratik bir cumhuriyet ile proletarya iktidarının yanyanalığını düşünmek anlaşılmaz bir şeydir. Devrimci demokratik diktatörlük, halk iktidarı, işçi-köylü iktidarı-cephesi gibi soyut önermeler kapitalizme davetiye çıkarmaktır. Demokratik görevlerle yola çıkan proletarya, iktidarı ele geçirdiğinde bağımsız siyasi örgütlenmesini koruyarak bağlaşıkları ile iktidar aygıtını (konseyler) oluşturur. Sömürge ülke proletaryası uluslararası proletaryanın desteğiyle iktidarını koruyabilir. Proletaryanın öncüsü ancak sosyalizme ilerlemekten korkmayarak devlet iktidarını pekiştirebilir. Devrimini diğer ülkelere taşırması bu anlamda zorunludur. Bu yolla dünya devriminin bir parçası ve kaldıracı olma rolünü üstlenen proletarya dış politikasında da tutarlı olmak için diğer ülke proletaryasının yardımına koşacaktır. Kapitalizmin son kalesinin burçlarına kızıl bayrağın çekildiği gün proletarya kapitalizmden bağımsız olarak gelişmesinin engellerini tam olarak ortadan kaldırmış olacaktır.

Türkiye toplumu ulusal farklılıklar bakımından kozmopolit bir yapı oluşturur. Varolan ulusal farklılıkların durumu sağlıklı bir şekilde değerlendirilmeli ve şu veya bu şekilde üzerinden atlanılması ya da önemsizmiş gibi gösterilmesine daha başından tavır alınmalıdır. Devrimci marksizm ulusal değerlerin serpilip geliştirilmesini burjuva nasyonalist bir tarzda değil, devrimci enternasyonalist bir tarzda ele alır. Bu, önemsiz de olsa ulusal hareketin her türlü gelişiminin önünü açmak, her tür şöven anlayışı ortaya koymak ve ulusal baskının her türlüsüne cepheden tavır almak demektir.

Türkiye'de ulusal sorunun bir yanını ulusal farklılıklar (Rum, Laz, Çerkez, Arap, Yahudi, Ermeni, Terekeme, Azeri vb.) oluştururken ağırlıklı yanını Kürt ulusal kurtuluş hareketi teşkil eder. Sayılan ulusal farklılıklar ulusal bir ekonomik temelden yoksun olduklarından, asıl olarak da demokratik asimilasyona uğradıklarından ulusal bir hareket oluşturmamışlardır.

Osmanlı imparatorluğunun T.C.'ne dönüşümünden evvel kürtlerin yaşadığı topraklar Kürdistan olarak anılırken bu dönüşümle birlikte Kürdistan toprakları yeniden paylaşılmış ve giderek 'yok' sayılarak sömürge statüsü de elinden alınmıştır. Bugünkü Türk solunun sonde 'Milli Mücadele'ye anti-emperyalist hatta 'anti-kapitalist (?) ulusal kurtuluşçu, (!) radikal vb. sıfatlar yüklemelerinin altında hem III. Enternasyonalin, hem de Kemalizmin etkisinden kurtulamayışın izi vardır. III. Enternasyonalin de bu mücadeleye destek vermesi önemli bir hatadır. Başka bir ulusun üzerine yürüyerek mücadele veren hiç bir burjuvazi anti-emperyalist ulusal kurtuluşçu addedilemez. Kürt ulusunu ezen Türk egemen blok'u ulusal kurtuluş mücadelesi veremezdi. Bu noktadan hareketle proletaryanın uluslararası önderlerinin felaketten kurtuluş yolu aramaları (çaresizliklerine temel oluşturamadığı gibi) Kürt ulusunun baskı altına alınma sürecinde işlevsel bir hatadır.

Onaçağ pogromlarında bile görülmeyen vahşeti ilerici sayılan ulusal kurtuluşçu, 'Milli burjuvazi' gerçekleştirmiştir. Yıllardır soykırımlara uğramış, yurdu bombalanmış, köyleri jandarma çizmeleri altında dağıtılmış ve yağma edilmiş Kürt halkının her başkaldırışını sopa-tüfekle ezen 'burjuvazinin' ulusal kurtuluşçu olmadığı söz götürmez.

Ezen ulus ezilen ulusun enternasyonalist anlayışın savunucusu devrimci marksistler resmi devlet ideolojisinin her versiyonuna karşılık Kürdistan'ın ayrı devlet kurma hakkı da dahil olmak üzere U.K.K.T. Hakkını savunurlar

Kürt Ulusal Sorununa Bakış

Proletarya ve burjuvazi dünya ölçeğinde karşı karşıya gelirler.

Bu gerçekten hareketle proletarya uluslararası örgütlenmesini (Enternasyonal) gerçekleştirmeden edemez. Kapitalizm bir dünya sistemidir ve bundan kopuş ulusal birimlerde (bir veya birkaçında) başlar, uluslararası arenaya yayılarak dünya ölçeğinde tamamlanır. Proletaryanın kendi burjuvazisi ile hesaplaşması ulusal sınırlar içerisinde cereyan eder. Bu anlamda **tek tek uluslar kendi örgütlenmeleriyle bir enternasyonalin parçası olmak durumundadırlar.** Tek tek komünist örgütlenmelerinin acil hedefi dünya devrimi sürecine bağlı olarak ülke devrimini gerçekleştirmek iken bu örgütlenmelerinin uluslararası çaptaki ifadesi olan enternasyonal de acil hedef olarak dünya devrimini öngörür.

Uluslararası dünya partisine bağlı olarak ulusal örgütlenmelerin de varolması bir zorunluluktur. Bu noktada ortak örgütlenme (Kürdistan'ın Türkiye'ye tabi olması ya da seksiyonu) anlayışı Kürdistan proletaryasının ve siyasal örgütlenmesinin yadsınmasıdır. Bu yaklaşımların altında sömürgecilerin sınırlarını veri kabul etmek (dar milliyetçilik) ve ezen ulus şovenizmi yatmaktadır. Bu anlayışın Kürt ulusal hareketine de etkisi, onların haklı tepkiselliğine neden olmuş ayrı örgütlenme konusunda doğru bir zemin yakalarken, sömürgecilerin siyasi sınırlarını kabul etmekle de haklılık zeminlerini sağlıklı bir perspektifle ele almalarına yetmemiştir.

Kürt proleteryası bir bütün olarak enternasyonalist bir örgütlenmenin (dünya partisinin) seksiyonu olmalıdır. Kürdistan proletaryası sömürge ülkelerden ayrı olarak bütün ulus (Kürdistan) içinde örgütlenmelidir. Tek tek parçalarda örgütlenme ve mücadelenin bu alanlarda sınırlanması ve önderliklerin dönem dönem diğer sömürgeci devletlere yaslanarak onların politik manevralarına alet olmaları Kürt ulusunda tüm sömürgeci devletlere karşı ortak bir mücadele ve kurtuluş bilincinin gelişimine engel olmuştur. Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi mevcut sınırları parçalamalı ve bütün sömürge parçalarında kurtuluşu hedeflemelidir. Somut slogan daha başında bütün parçalardaki örgütlenmesiyle enternasyonalist bir karakter taşıyan **Birleşik Sosyalist Kürdistan** olmalıdır.

Dar milliyetçi/ulusçu stratejiler Kürdistan'ın ayrı örgütlenmesinin tek tek parçalardaki örgütlenmesi temelinden savunular, ulu-

sal temelden de yoksundur. Kürdistan'daki örgütlenmeler dar kalıplarından çıkmalı ve Birleşik Sosyalist Kürdistan üzerine yoğunlaşmalıdır. **Uluslararası sömürge Kürdistan'ın birleşik örgütlenmesi sömürge ülkelerden ayrı bir zeminde yaratılmalıdır.**

Kürdistan'ın ayrı örgütlenmesi kabul edilebilir, haklı bir talepten öte **zorunlu** bir yaklaşımdır. Böyle bir talebi yadsıyan ve demokratik taleplerin kapitalizm koşullarında kabul edilebilir talepler olduğunu U.K.K.T. talebinin de demokratik bir talep olduğunu söylevlerinde kabul etmelerine rağmen gerçekte yadsıyarak salt demokratik devrimin çözeceği bir sorun olarak kavraması anlaşılmazdır. 'Bu talebin gerçekleşebilmesi için Türkiye demokratik devrimin gerçekleşmesi gerekir' anlayışı birlikte örgütlenmenin nesnel zeminini oluşturmaz.

Türk solunun siyasal sınırlar içerisine hapsedilen demokratik devrim tezleri içerde feodalizmin tasfiye edilmediği gerçeğini (?) proğramlarının temeline oturturken de milliyetçi bir yaklaşım içerisindedirler. Toprak sorunu olarak kabul edilen tarım sorununun varlığı feodal kalıntıların daha çok olduğu Kürdistan'dır ki asıl olarak Türkiye devriminden ayrı düşünülmesi gereken ve toprak sorununun çözümünün Kürt ulusal hareketi (U.K.K.T.H.) çerçevesinde gerçekleşmesi gerekir. Bu sorunun da çözümü sömürgeci ülkelerin herhangi parçasındaki devrime değil bu devrimin sonucunda Kürt halkının kendi özgür iradesinin gerçekleşmesine bağlıdır.

TÜRKİYE, KÜRDİSTAN VE ORTADOĞU DEVRİMİ

Emperyalizmin Planlarında Türkiye ve Ortadoğu

Türkiye, dünya kapitalizmine entegre ve onun hiyerarşik yapılanmasının parçası olan, kapitalist bir ülkedir. Bir Avrupa ülkesi olmaktan çok bir Ortadoğu ülkesidir. Bu durum, Türkiye'nin davranışlarında ve politikalarında, yer yer göreli özerk tutumlar içerisine girse de, kendini göstermekte ve asıl olarak, dünya kapitalizminin Ortadoğu'ya ilişkin ekonomik, siyasal yönelişleri ve ihtiyaçları, bu politika ve davranışlarda belirleyici bir önem taşımaktadır.

Ortadoğu, yıllardır , istikrarsızlıkların yaşandığı bir bölgedir. Dünya kapitalizmi ve ABD'nin liderliğinde onun başını çeken emperyalist-kapitalist devletler uluslararası iş bölümünün güvenliğini sağlama noktasında, kendi işlerine gelmeyen hiçbir istikrarsızlığa en azından devletler düzeyinde-göz yumma durumunda değildirler. Dünyanın petrol ihtiyacının büyük bir bölümünü karşılama

noktasında, uluslararası iş bölümünde önemli bir yer tutan Ortadoğu'da istikrar yaratmaya yönelik çabalar, dünya kapitalizminin bu bölgeye yönelik politikalarının öncelikli ana eksenini oluşturmaktadır.

Bölgede temel istikrarsızlık unsuru olan Arap-İsrail çatışması, bir yandan Filistin'in Arap devletleri tarafından yalnızlığa itilmesiyle, esas olarak, Filistin-İsrail çatışmasına doğru evrilirken; diğer yandan İran-Irak savaşı ve Irak'ın Kuveyt'i işgaliyle başlayan Körfez krizi ve bununla birlikte oluşan gelişmeler sonucu, tamamen ortadan kalkmasada, küllenmeye yüz tutmuştur.

Ancak, Ortadoğu'da istikrarsızlık unsurlarının birisi ortadan kalkmadan bir diğeri başlamaktadır. İşte KÜRDİSTAN ... Arap;-İsrail çatışmasından daha uzun yıllara dayanan bu sorun, 80'li yıllar ve Körfez krizi ve akabinde dünyanın gündemine girmiş ve sömürgeci devletlere kendini yakıcı bir şekilde hissettirmiştir. Esas olarak dört parçaya bölünmüş olan Kürdistan, bu niteliğiyle, "uluslararası bir sömürgedir." Kürdistan sadece sömürgeci devletler açısından değil, Ortadoğu'da istikrar yaratma yönelişinde olan emperyalist-kapitalist devletler için de bir sorun oluşturmaktadır. Bundan dolayıdır ki, bu devletlerin de bu soruna ilişkin yapay çözüm önerileri ve arayışları devam etmektedir.

Bugüne kadar, dört parçada sömürgecilere karşı merkezi bir örgütlenme ve mücadele hattı tutturamayan ve sömürgecilerin kendi aralarında çizdikleri siyasi sınırları veri alan Kürt hareket ve önderlikleri dönem dönem bunlara yaslanmaktan ve bunların politik oyunlarına alet olmaktan kurtulamamıştır.

Oysa **Kürdistan, bölgede sahip olduğu konum itibariyle, dört parçada merkezi bir örgütlenme ve ortak mücadele hattının yaratılmasına bağlı olarak, enternasyonalist bir örgütlenme ve mücadele çerçevesinde ulusal kurtuluş savaşını, Ortadoğu bazında, uluslararası bir devrime dönüştürebilme dinamiğine, potansiyel olarak, sahiptir.** Kürdistan'ın bu durumu, sadece sömürgeci devletler açısından değil, Ortadoğu'da istikrar arayan emperyalist-kapitalist devletler için de temel bir tehlike oluşturmaktadır. Bundan dolayı Ortadoğu'da istikrar arayışı, bu sorunun çözümünden (yapay da olsa) bağımsız olarak

düşünülememektedir.

Ama, Kürdistan sorunu yapay çözüm önerileriyle ortadan kaldırılamaz. **Bu sorunun nihai çözümü, Ortadoğu Devrimi ve Kürt proleteryasının önderliği ve iktidarı altında Birleşik Sosyalist Kürdistan'ın yaratılmasına bağlıdır.**

"Yeni Dünya Düzeni"ni yaratma yöneliminde olan ABD önderliğindeki emperyalist-kapitalist devletlerin Ortadoğu'ya yönelik politikalarının eksenini, uluslararası iş bölümünün bölgesel olarak güvenliğini sağlama noktasında, öncelikle, siyasal istikrann yaratılması oluşturmaktadır. Ki, bu dünya kapitalizminin ekonomik ve siyasal yönelimlerini kavramış siyasal oluşumlann ortaya çıkmasına veya yaratılmasına ve hükümet etmesine bağlıdır.

Dünya kapitalizminin, bölgeye yönelik politikalarını hayata geçirme noktasında, öncelikle, ikili bir yönelişi dikkati çekmektedir. Bir yandan, ekonomik ve siyasal yönelimine, politik ve diplomatik manevralar aracılığıyla hükümetleri kazanmaya ve siyasal oluşumlar yaratmaya çalışırken; diğer yandan mevcut yönelimi kavramış, göreli olarak bağımsız davransa da, asıl olarak, bu yönelimin gerektirdiği politikalara bağlı kalan ve dünya kapitalizminin hiyerarşik yapılanması içerisinde kendilerine biçilen rolleri oynamaya aday ülkelerdeki, kendisine yakın siyasal anlayışların oluşturduğu hükümetler aracılığıyla politikalarını uygulama alanına sokmaya çalışmaktadır.

Ortadoğu'da da, bölgesel olarak, dünya kapitalizminin hiyerarşik yapılanmasına paralel, ekonomik ve siyasal bir eklemlenme ve entegrasyon yaratılmak istenmektedir. Ki, bunun görevi, kapitalizmin gelişimi ve ihtiyaçları doğrultusunda ekonomik ve siyasal eklemlenme ve entegrasyonun yaratılmasının yanı sıra, ekonomik, siyasal ve toplumsal bunalımlar karşısında baskı unsuru ve emniyet sübablığı, yani jandarmalıktır.

Mevcut ülkeler içerisinde, **bu hiyerarşik yapılanma girişiminin liderliğine tek aday Türkiye'dir.** Ve dünya kapitalizminin Ortadoğu'ya yönelik planlarında da, şimdilik, bu yeri işgal etmektedir. Bölgenin sanayi ve askeri olarak en fazla gelişmiş

ülkelerinin başında gelmektedir. Bunun yanısıra bölgede, kapitalizmin ekonomik, toplumsal ve siyasal anlamda geliştiği iki ülkeden biridir. Diğeri ise İsrail'dir. Öte yandan Türkiye, kapitalizmin gelişimi ve dünya kapitalizminin ihtiyaçları doğrultusunda, dejenere ve çarpık da olsa, burjuva demokratik cumhuriyetin - parlamenter burjuva demokrasisi- siyasal egemenlik biçimi olduğu bir ülkedir. Dahası nüfusun büyük çoğunluğu müslümandır.

Türkiye'yi bölgenin diğer ülkeleri nezdinde ayrıcalıklı kılan ve öne çıkaran başka bir noktada GAP'dır. Özal'ın "Barış suyu" olarak nitelediği GAP projesi, tamamlanıp bittiğinde, Türkiye'nin elinde, dünya kapitalizminin bölgeye yönelik politikalarının uygulanmasında yaptırım niteliği taşıyacak, güçlü ve etkili bir silah oluşturacaktır.

ABD'nin, dünya kapitalizminin, emperyalist-kapitalist devletler arasında oluşturulan hiyerarşik yapılanmasının liderliğini yapması ve bu yapılanmanın ekonomik ve siyasal yönelimi doğrultusunda çıkarlarının koruyuculuğunu dünyanın genelinde üstlenmesi gibi; Türkiye'de, bölgesel olarak Ortadoğu'da, sahip olduğu bu nitelikler ve dünya kapitalizminin hiyerarşik yapılanması içerisinde kendisine biçilen role bağlı olarak, Ortadoğu çapındaki hiyerarşik yapılanma yönelişinin liderliğini üstlenecek, tek güçlü adaydır. Dünya kapitalizminin Ortadoğu'ya yönelik politikalarının ardında, giderek şekillenmeye başlayan şu amaç yatmaktadır : AT benzeri bir oluşumun yaratılması. Bir yandan, periyodik bir duruma gelen" İslam Ülkeleri Konferansı", diğer yandan "Barış suyu" çerçevesinde oluşturulmaya çalışılan konferans girişimleri, bu amaçtan bağımsız olarak düşünülmemelidir.

Bu noktada, Türkiye'nin liderliğinde, ABD'nin telkin ve emri vakileri doğrultusunda, Suudi Arabistan ve Kuveyt'in finansal desteği; Mısır ve İsrail'in "gözlemci" görünümü; İran ve Suriye'nin - ayrıca GAP projesi-Kürdistan sorunu dolayısıyla kısmi katılımı noktasında, şimdilik, gevşek bir yapılanma veya bir araya gelme girişiminden hareketle de olsa, "Barış suyu" projesi çerçevesinde öncelikle ekonomik eklemlenme adımlarını atma girişimleri ilk işaretlerini göstermektedir.

Kürt Ulusal Kurtuluş Mücadelesi Ortadoğu Devriminin Temel Dinamiğidir.

Kürdistan ve Kürt Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, nesnel olarak, tek tek sömürgeci devletlerin sorunu olmaktan çıkmıştır. Bu nesnel durum, mücadelenin, Ortadoğu bazında, uluslararası bir nitelik kazanmasının ifadesidir. Esas olarak, dört parçaya bölünmüş olan Kürdistan, "uluslararası bir sömürge"dir. Sömürgeci dört ülkenin de temel sorunlarından birini Kürdistan'ın sömürgeliğinin sürmesi oluşturmaktadır.

Bu nesnel gerçekliğe rağmen, Kürt Hareket ve Önderliklerinin, veri olan siyasi sınırları mücadele alanı olarak seçmeleri ve girdikleri mücadelede diğer sömürgecilerden destek arayışları ve işbirliği girişimleri nedeniyle, Kürdistan ve Kürt -Ulusal Kurtuluş savaşı tek tek sömürgeci ülkelerin sorunuymuşçasına bir görüntü oluşturmaktadır.

Kürdistan'da bu duruma bir son vermek ve Kürt ulusal kurtuluş hareketini dört parçada merkezi bir örgütlenme ve ortak bir mücadele hattı çerçevesinde şekillendirmek, Kürt devrimci marksistlerinin asli görevi olmalıdır. Bu görev ve buna bağlı olarak enternasyonalist bir örgütlenme ve mücadelenin lafzi değil, fiili bir unsuru olmaksızın Kürt Ulusal Kurtuluş Hareketi, tek tek siyasi sınırlar içerisinde, uzun ya da kısa süreli, dönem dönem yükselip-düşen bir ateş olmaktan kurtulamaz. **Kürt devrimcileri karar vermelidir. Ya bu ateş, enternasyonalist bir örgütlenme ve mücadele içerisinde, dünya devriminin bir parçası olup Ortadoğu'yu yakacaktır ya da Kürt halkının kurtuluş umuduna bir törpü olacaktır.**

Kürdistan'ın genelinde merkezi bir örgütlenme ve ortak bir mücadele hattı oluşturmaksızın, tek tek siyasi sınırlar içerisindeki Kürt ulusal kurtuluş hareketinin, bırakın Ortadoğu'da temel bir rol oynamasını, kendi parçalarında bağımsız bir devlet kurmaları bile mucizelere bağlı kalacaktır. Böylesine bir örgütlenme ve mücadele hattı oluşturulmaksızın, (sömürgeci ülkelerden her hangi birisindeki proleter bir devrim dışında) kısmi bir kurtuluş umudu bile ya sömürgeci ülkelerin kendi aralarındaki anlaşmalar sonucu bir lütufa ya da emperyalist-kapitalist ülkelerin Ortadoğu'ya yönelik

politikalarının ihtiyaçları doğrultusunda, yapay bir çözüme ertelenecektir.

Tüm sömürgecilerin sorunu olan, Ortadoğu ülkelerini ve Ortadoğu'da istikrar arayışına giren emperyalist-kapitalist ülkeleri de ilgilendiren Kürdistan sorununda, sömürgeci ülkelerin ve emperyalist-kapitalist ülkelerin icazetine dayanan ve Kürt ulusal kurtuluş hareketinin taşıdığı uluslararası devrim dinamiğini iğdiş etmeye yönelik çözüm biçimleri kabul edilemez. Sömürgeci ve emperyalist ülkeler nezdinde icazet ve destek arayışına giren Kürt Hareket ve önderliklerinin Kürt ulusal kurtuluş hareketine ihanetini teslim etmek bir yana; dört parçada merkezi bir örgütlenme ve mücadeleye yönelmeyen Kürt Hareket ve önderlikleri de, nesnel olarak, bundan kaçınamayacaklardır.

Devrimin bilinç ve örgütlülük temelinde adım adım hazırlanan bir mücadele süreci olduğunu bilerek; Kürdistan'ın dört parçasında merkezi bir örgütlenmeyi yaratmaktan hareketle, enternasyonalist bir örgütlenme ve mücadelenin fiili unsuru olarak, sömürgeci ülkelerdeki hareketlerle enternasyonalist bir dayanışma ve işbirliği içeresinde, Ortadoğu çapında bir koordinasyonu yaratmak gerekir. Bu koordinasyon temelinde, sadece Ortadoğu Devriminin uluslararasındaki enternasyonalist bir dayanışması ve işbirliğini değil, aynı zamanda bu devrimin eşit, adil ve gönüllü bir katılım çerçevesinde **Ortadoğu Sovyetleri Cumhuriyeti**'ne dönüşmesinin, en azından, öznel koşullarını yaratmaya yönelmek gerekir.

Bu noktada, Kürdistan, bölgede sahip olduğu konum itibariyle, dört parçada merkezi bir örgütlenme ve mücadele temelinde yükselen Kürt ulusal kurtuluş mücadelesiyle, Ortadoğu Devriminin temel dinamiklerinden birini oluşturacak ve onun başını çekecektir. Ne varki, nesnel olarak bu dinamiğe sahip olan Kürdistan ve Kürt ulusal kurtuluş hareketi, öznel olarak, Kürt Hareket ve önderliklerinin örgütlenme ve mücadele perspektif ve anlayışlarından dolayı bundan yoksundur. Dolayısıyla, **Kürt Devrimci Marksistlerinin asli ve ertelenemez görevi, dört parçada merkezi bir örgütlenme ve mücadeleyi yaratarak, Kürdistan genelindeki nesnelliği öznel koşullarla taçlandırmak; Kürt ulusal kurtuluş mücadelesini, fiili olarak, Ortadoğu Devriminin temel dinamiği haline getirmektir.**

Ortadoğu Sovyetleri Cumhuriyeti'ne Giden Yol Birleşik Sosyalist Kürdistan'dan Geçecektir.

Dört parçaya bölünmüş olan Kürdistan'ın ve Kürt Ulusal Kurtuluş mücadelesinin nesnel olarak taşıdığı potansiyel dinamikler ve Dünya kapitalizminin Ortadoğu'ya yönelik planları, Kürdistan ve sömürgeci ülkelerdeki devrimci hareketler ve proleterya tarafından değerlendirilmeli, örgütlenme, mücadele ve toplum projeleri, bundan bağımsız olarak şekillenmemelidir.

Kapitalizmin ekonomik, toplumsal, siyasal bir sistem olduğu ve kendi gelişimine ve ihtiyaçlarına bağlı olarak, üretici güçleri uluslararası alanda geliştirdiği, uluslararası işbölümü ve sanayi üretiminin uluslararası örgütlenmesini, şimdilik belirleyici olmasa da, hayata geçirdiği ve ulusal sınırları kaldırma doğrultusunda adımlar attığı bir dünyada; proleteryanın önderliğinde, kapitalizmi aşan, daha ileri ve yüksek bir ekonomik ve toplumsal düzen kurmak isteyen Devrimci Marksistler, mücadeleyi, örgütlenmeyi ve toplumsal ve ekonomik projelerini ulusal sınırlarla sınırlayamazlar. Mücadeleyi, örgütlenmeyi ve hedeflerini ulusal sınırlarla sınırlamak 'marksist' etiketli ulusal-popülist-ikameci akım ve hareketlerin işidir. Komünist Manifesto'da altı çizilen, sınıf savaşımının uluslararası niteliği, üretici güçlerin uluslararası gelişimiyle, yadsınamayacak bir gerçekliğe dönüşmüştür. Sınıf savaşımının bu niteliği devrim, iktidar ve sosyalizm mücadelesinin ulusal sınırlarla sınırlanamayacağının ve uluslararası karakterinin, devrimin sürekliliğinin, apaçık ifadesidir.

İşte bu noktada, devrimin ulusal ve uluslararası alandaki sürekliliğinden hareketle, dünya devrimi sürecine bağlı olarak; **Türkiye-Kürdistan -Ortadoğu devrimi sorunu, tek tek ülkelerdeki örgütlenme ve mücadelenin gelişim hızını kesmeksizin, bölgede temel bir dinamik oluşturan Kürdistan ve Kürt Ulusal Kurtuluş mücadelesinin başatlığı noktasında değerlendirilmeli ve örgütlenme, mücadelenin hedefleri ve ekonomik toplumsal proje bu noktada belirlenmelidir.**

Ortadoğu bazındaki uluslararası bir devrimin temel dinamiği Kürdistan ve Kürt Ulusal Kurtuluş mücadelesidir. Ortadoğu devri-

mini sürükleyebilecek ve bunu Ortadoğu Sovyetleri Cumhuriyeti hedefine dönüştürebilecek olan kilit öğe Kürdistan ve buranın bütünündeki mücadeledir. Tek tek parçalardaki, sömürgeciler arasında belirlenmiş siyasi sınırların dışına çıkmayan, Kürdistan'ın bütününde ortak, birleşik bir kurtuluş hedefine, örgütlenmeden hareketle yönelemeyen bir mücadele, Kürdistan'ın nihai kurtuluşunu gerçekleştiremez.

Bundan dolayı, hem Kürdistan'ın nihai kurtuluşu hem de Ortadoğu Devrimi ve buna bağlı yönelişler açısından, Kürdistan'daki mücadelenin örgütlenmesi, önderliği, hedefleri ve ekonomik ve toplumsal, siyasal projesi önem taşımaktadır. Kürt Ulusal Kurtuluş mücadelesinin Kürdistan'ın bütününde bu hedefler doğrultusunda gelişebilmesi, dört parçada merkezi bir örgütlenme ve ortak bir mücadele hattının yaratılmasına ve dünya devrimi mücadelesinin, her yönüyle fiili bir parçası olmasına bağlıdır. Ki bu, mücadelenin sınıfsal önderliğiyle doğrudan ilgilidir. **Kürt ulusunun hangi sınıfın önderliğinde yeniden şekilleneceği; Kürt toplumsal formasyonunun, hangi ekonomik, toplumsal, siyasal yapılanma altında kendini yeniden-yeniden üreteceği sorusu, açıkça yanıtlanmalıdır. Bu yanıt, Kürt ulusunun ve Kürdistanın burjuvazinin ve dünya kapitalizminin egemenliği altında sömürgelikten yarı-sömürgeliğe dönüşmesi veya Kürt proleteryasının önderliği ve iktidarı altında uluslararası proleteryanın desteğiyle, kapitalizmin sınırlarını aşıp, Sosyalist Kürdistan'a doğru yönelmesi arasında bir tercih olacaktır.** Kürt devrimcileri açısından bu tercih geleceğe ertelenemez. Bu, bugünün sorunudur. Çünkü, örgütlenme, mücadele ve mücadelenin hedefleri, yapılan tercih doğrultusunda, bugünden şekillenmek zorundadır.

Bunun yanısıra, Kürt Ulusal Kurtuluş mücadelesinin Ortadoğu Devriminde temel bir dinamik rolü oynaması ve bunun Ortadoğu Sovyetleri Cumhuriyeti'ne dönüşmesinde, belirleyici ve temel bir etken oluşturacak olan, sömürgeci ülkelerdeki devrimci öncünün proleteryayı bu perspektif doğrultusunda örgütlenme ve mücadeleye kazanıp, onu enternasyonalist bir bilinçle donatıp, bu yönde davranışa yöneltmesi olacaktır. Bu gerçekleştirilmeksizin ve bundan bağımsız olarak, ne Ortadoğu Devrimi ve buna bağlı

yönelişler ne de Kürdistan'ın nihai kurtuluşu mümkündür. Bundan da öte, bölgedeki herhangi bir ülkede gerçekleşen bir devrimin sonucunda, iktidarın uzun bir süre elde tutulabilmesi bile, bu devrimin en azından Ortadoğu bazında uluslararası bir devrimi başlatabilmesi ve bir kaç ülkede daha iktidarın alınabilmesine bağlı olacaktır. Bu açıdan, buna en yakın ülkeler, Kürdistan'ın odağında bulunduğu sömürgeci konumundaki ülkelerdir.

Dünya kapitalizminin hiyerarşik yapılanması ve yönelimi, kapitalizmi aşan, daha ileri ve yüksek bir ekonomik ve toplumsal düzeni dünya evrensel olarak kurma mücadelesinde devrimci öncünün ve proleteryanın önüne, dün olduğu gibi bugün de, bir tek seçenek koymaktadır : **Devrimci öncünün ve proleteryanın enternasyonalist örgütlenme ve mücadelesi** bu seçeneğin yadsınamayan gerçekliği devrim, iktidar ve sosyalizm mücadelesinde örgütsel ve programatik olarak fiili ifadesini bulmalıdır.. Bu sorun, 'marksist' etiketli ulusal-popülist-ikameci akım ve hareketlerin yaptığı gibi, dergi sayfalarında "Proleterya Enternasyonalizmi Üzerine" lafzi, kitabi ve beylik cümlelerle geçiştirilemez. Aksine, varolan bir enternasyonal örgütlenmenin fiili bir unsuru olarak, dünya partisini yaratmaya yönelmek gerekir. Bununla birlikte, dünya partisini yaratma hedefini unutmaksızın ve enternasyonal'in fiili bir unsuru olmayı yadsımaksızın, **örgütlenme ve mücadelede bölgesel koordinasyonlar yaratılmalıdır.**

Bu bağlamda, dünya kapitalizminin 'zayıf halkaları'nın yan yana bulunduğu Ortadoğu'da öncelikle, dört sömürgeci ülke ve Kürdistan'daki mücadelenin enternasyonalist temelde bir koordinasyonu yaratılabilir. Dünya kapitalizminin, emperyalist -kapitalist devletler önderliğinde ekonomik ve siyasi bir eklemlenme ve entegrasyon doğrultusunda adımlar attığı Ortadoğu'da kapitalizmi yıkma ve yeni ve daha ileri bir ekonomik, toplumsal, siyasal düzen kurma mücadelesi, tek tek ülkelerle sınırlı kalmamalıdır.

Bu mücadelenin, bölgesel çapta örgütsel ve siyasal ifadesini bulacak, bir koordinasyon yaratılmalıdır. Bu, tek tek ülkelerde mücadele yürüten Devrimci Marksistlerin asli gö-

revlerinin bir parçası olmalıdır. Devrimci Marksistler bu koordinasyonu yaratmalıdır ve yaratacaktır.

Ortadoğu'nun herhangi bir ülkesinde başarıya ulaşan proleter bir devrimin ve iktidarın yaşaması ve devrimin Ortadoğu'ya yayılabilmesi, uluslararası proleteryanın desteğinin yanısıra, asıl olarak böylesi bir koordinasyonun hayat bulmasına bağlı olacaktır. Dahası, Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesinin proleteryanın önderliğine geçebilmesi ve onun iktidarını kurması ve devrimin sürekliliğini sağlama noktasında, ulusal kurtuluşu toplumsal ve sınıfsal bir kurtuluşla taçlandırması da ancak, bu koordinasyonun örgütlülüğü, gücü ve mücadelesinin şiddetiyle doğru orantılı olacaktır.

Bu noktada, Ortadoğu'nun tüm ülkelerinde, kapitalizme ve burjuvaziye karşı sınıf mücadelesinin ertelenemez bir görev olduğunu bilen devrimci öncü, şunu unutmamalı ve proleteryanın bilincine kazımalıdır : Kapitalizme ve burjuvaziye karşı devrim, iktidar ve sosyalizm mücadelesi ulusal sınırlarla sınırlanamaz. Devrimin başarısı ve iktidarın alınması sonrası, devrimi ulusal sınırlara hapsetmek, onu boğmak ve yenilginin kaçınılmazlığını hazırlamaktır. Bunu önlemek ve **kapitalizmi Ortadoğu çapın yıkabilmek, devrim ateşinin bölgenin diğer ülkelerindeki devrim mücadelesini de hızlandırabilmesini sağlamak; ve devrimi Ortadoğu bazında uluslararası bir devrime dönüştürebilmek için, bugünden bunun örgütsel adımlarını atmak gerekir. Ve buna bağlı olarak, Ortadoğu Devriminin gerçekleştirilmesi ve eşit, adil ve gönüllü bir birliktelik temelinde Ortadoğu Sovyetleri Cumhuriyeti'nin yaratılması, kapitalizme karşı mücadelenin vazgeçilmez hedefi olmalıdır.**

TÜRKİYE'DE MEVCUT DURUM VE GÖREVLERİMİZ

Ekonomik, Sosyal, Siyasal Durum

Türkiye, dünya kapitalizminin hiyerarşik yapılanması içerisinde yer alan ve bu yapılanmanın çıkarları doğrultusunda kendisine biçilen rolü oynamaya aday, kapitalist bir ülkedir. Nitekim, dünya kapitalizminin bölgesel çıkarlarını koruma doğrultusundaki davranışları sonucu 'güvenilir' bulunması ve emperyalist-kapitalist devletlerin Ortadoğu'ya yönelik planlarında işgal ettiği yer bunun göstergesidir.

Bu gösterge, aynı zamanda, kapitalizmin ve burjuvazinin Türkiye'de ekonomik, sosyal ve siyasal olarak hakimiyetini kurmuş olmasının ifadesidir.

Bu noktada, şu belirtilmelidir: **Türkiye'de kapitalizm ve burjuvazi ekonomik ve siyasal olarak, genel bir istikrarsızlığa, genel bir bunalıma, şimdilik, gebe değildir.** Bu yanıyla, kapitalizmin ve burjuvazinin egemenliğini kurumlarıyla birlikte

kurmuş olması ve kendini yeniden yeniden üretmesiyle, Ortadoğu'nun ekonomik ve siyasal istikrara sahip ülkelerinin başında gelmektedir.

Türkiye'de kapitalizmin ekonomik ve siyasal bunalımının sonucu gerçekleşen 12 Eylül Askeri Diktatörlüğü ve bununla hayat bulan ekonomik politikalarla, kapitalizm ve burjuvazi kendi ekonomik bunalımının faturasını, başta işçi sınıfı olmak üzere toplumun ezilen, sömürülen kesimlerinin sırtına yükleyerek aştı. Bu dönemde, rakamların gösterdiği ekonomik büyüme, Türkiye'de kapitalizmin ve burjuvazinin hem kendi ayakları üzerinde durmasını (elbetteki dünya kapitalizminden bağımsız olarak değil), hem de gelişmeye yönelik adımlar atabilmesi için sermaya birikimini sağladı.

Toplumun alt sınıflarının yoksullaşması ve gelir dağılımındaki uçurumun daha bir artması sonucu gerçekleşen bu büyüme, kapitalizmin ve burjuvazinin ekonomik ve siyasal olarak rahatlamasını beraberinde getirdi. Burjuvazi, 12 Eylül Askeri Diktatörlüğüyle sınıf savaşımında sağladığı üstünlükten de yararlanarak, kurduğu ekonomik ve siyasi istikrarı sürdürüyor. Bu anlamda kapitalizm ve burjuvazi ekonomik ve siyasal bir genel bunalımın alarm zillerini, şimdilik, çalmıyor. Tek tek sektörlerde bunalım ve iflaslar yaşansada, bu, kapitalizmin ekomomik bir genel bunalımı değildir.

Ancak, 12 Eylül ve ANAP Hükümetleri döneminde uygulanan ekonomik politikalar toplumun alt ve ara sınıfları açısından potansiyel iki olgu yaratmıştır: Bir yandan, alt sınıflar arasında genelleşen yoksullaşma, gelir dağılımındaki uçurum ve artan işsizlik işçi sınıfı önderliğinde, potansiyel olarak, bir toplumsal muhalefetin doğmasının nesnel koşullarını yaratırken; diğer yandan, sınıf atlama özlemleri umpanlanan, dahası, mülksüzleşmekle karşı karşıya kalan ve yer yer mülksüzleşen küçük-burjuva mülk sahibi sınıfların, hakim sınıftan siyasal ve ideolojik olarak bağımsızlaşma eğiliminin nesnel zeminini yaratmıştır. Buna paralel olarak, yıllardır, hakim ve resmi ideoloji olan ve hakim sınıflarla toplumun alt sınıfları arasındaki, politik tabilik ilişkisini sağlayan Kemalizm, bir yandan 12 Eylül öncesi parlemento içerisinde faşist ve islami hareketlerin ve parlemento dışında devrimci hareketlerin (Kemalizm'den

kopabildikleri kadarıyla) propagandalarıyla; diğer yandan 12 Eylül sonrası Askeri Diktatörlük ve ANAP Hükümetleri dönemindeki uygulama ve söylemlerle içi boşaltılmış ve etkisiz kılınmıştır.

Kemalizmin bu duruma düşüşüne paralel, politik tabilik ilişkisini sağlayacak, yeni bir hakim ideoloji yaratma ve benimsetme arayışında, kısmen umut bağlanan Türk-İslam Sentezi, şimdilik, umulanı verememiş ve başarısız olmuştur. Bugüne kadar, bir tabu olarak, politik tabilik ilişkisini sağlayan Kemalizm'den, geriye, resmi daire, okullar ve meydanlardaki heykeller ve tablolardan başka fazlaca bir şey kalmamıştır. Tabu, heykellerin ve tabloların ardında can çekişmektedir. Resmi ideolojiliğiyse, bunlardan mütevellit olmayla tutmuştur.

İşte bu noktada, bir yandan, uygulanan ekonomik politikalar, diğer yandan, tabilik ilişkisini sağlayacak hakim bir ideolojinin varlığını yitirmekte oluşu; hem küçük-burjuva mülk sahibi sınıflar arasında, hem de işçi sınıfı saflarında siyasal ve ideolojik bağımsızlaşma ve kimlik arayışı eğilimlerini arttırmaktadır. Söz konusu iki olguya bağlı olarak, toplumda bir yandan kararsızların oranı artış gösterirken, diğer yandan bu durum karşısında bir seçenek olduğunu iddia eden islami hareket gelişmektedir. Sadece küçük-burjuva mülk sahibi sınıflar içerisinde değil, işçi sınıfının geri kesimleri arasında da gelişmekte ve taraftar bulmaktadır.

Türkiye toplumsal formasyonunda, gelişmekte olan bu hakim ideoloji boşluğu konjoktürel ve geçicidir. Ancak, bu geçiciliği içerisinde, potansiyel olarak, iki yanlı bir gelişmeye gebedir. Bu durum, bir yandan, siyasal iktidar mücadelesinin tarafı olan proletaryaya ve onun öncüsüne, bağımsız siyasi örgütlenmesini yaratması temelinde, toplumun ezilen-sömürülen kesimlerini düzenin siyasal bilincini aşmaya yöneltebilmesi olanağını yaratırken; diğer yandan, ideolojik ve siyasal bağımsızlaşma ve kimlik arayışı eğilimi içerisindeki küçük-burjuva mülk sahibi sınıflar temelinde ve buna önderlik eden siyasi bir yapılanma altında, küçük burjuvazinin yönetici sınıf olma mücadelesinin önünde yeni olanaklar yaratmaktadır. Bugünkü mevcut durum da, potansivel olarak, ikinci nokta doğrultusunda gelişmektedir. Ve, bugün için İslami Hareket, bu gelişimin siyasal ve ideolojik önderliğine adaydır. Mevcut

durum ve yönelişin, toplumda belirleyici bir eğilim haline gelmesi, küçük-burjuva mülk sahibi sınıflar temelinden hareketle, İslami Hareketin siyasal ve ideolojik önderliği altında, küçük burjuvazinin yönetici sınıf olma mücadelesini kaçınılmaz kılar.

Burjuvazinin bugün uzak durduğu islami hareket, sınıf savaşımının gelişimine ve aldığı biçimlere bağlı olarak, kapitalizmin ve burjuvazinin can simidi olma potansiyeline de sahiptir. İslami Hareket, anti-emperyalist (daha doğrusu anti-Amerikan) bir söylem kullansa da, tutarlı bir anti-emperyalist mücadele yürütemez ve taraf olamaz. Çünkü anti-kapitalist olmaksızın tutarlı bir anti-emperyalist olunamaz. Burjuvazi de bunu bilmektedir.

Bundan dolayı, **kapitalizmin ve burjuvazinin ekonomik, toplumsal ve siyasal genel bir bunalımı noktasında, İslami Hareket, burjuvazinin de desteğini alarak; ama ideolojilerin ve siyasi iktidarın göreceli özerkliğini de kullanarak; "Mülk Allah'ındır" söyleminin ardında, üretim araçlarının özel mülkiyetini koruyarak; kapitalizmin varlığını sürdürmesinin ve burjuvazinin ekonomik artığa el koymaya devam edişinin güvenliğini ve meşruluğunu sağlayacaktır.**

Burada bir noktayı belirtmek gerekir : Kemalizmin hakim ve resmi bir ideoloji olarak varlığını yitirmekte oluşu, burjuvazinin ve onun siyasal ve ideolojik temsilcilerinin bilinçli değil, aksine, sonuçlarını düşünmeksizin giriştikleri bilinçsizce bir çabanın ürünüdür. Ama ortaya çıkan bu durumun, dünya kapitalizminin hiyerarşik yapılanması ve yönelimleriyle çakışma ve uyum içerisinde olduğu görüldüğünde de siyasi iktidarın en üstündeki yetkili aracılığıyla bilinçli bir şekilde bu yönde çaba gösterilmeye başlanmışbr. Burjuva siyasal partilerde buna suskunlukları ve bu yöndeki girişimleriyle destek vermektedir.

Ancak, Türkiye gibi, kapitalizmin ve burjuvazinin geç ama hızla gelişip, ekonomik ve siyasi hakimiyetini gerçekleştirdiği ülkelerde, **yeni olan,** daha önceki toplumsal yapının kültürel ve ahlaki değer ve yargılarına kadar herşeyiyle, eşitsiz bileşik gelişimini sürdürür. Bu eşitsizlik bileşik gelişim noktasında, kapitalizmin ve burjuvazinin kendi ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdikleriyle daha

önceki toplumsal yapıya ait olanları bir arada tutacak ve hem bunun meşruluğunu ve kapitalizm lehine gelişimini hem de hakim sınıf ya da sınıflara politik tabilik ilişkisini sağlayacak hakim bir ideoloji gerekir. Bunun olmadığı bir toplumda, yeni olana ayak uyduramayan ve onun karşısında tutunamayanlar, daha önceki kültürel ahlaki değer ve yargılara sarılarak ayakta kalmaya ve giderek, yeni olanla fiili bir çatışmaya yönelirler. İşte Türkiye'de doğmakta olan ve ekonomik politikaların, sonuçları itibariyle, nesnel olarak, zeminini oluşturduğu, potansiyel gelişmelerden birisi, bu fiili bir çatışma yönelimidir. Kemalizm yaklaşık 70 yıldır hem resmi hem de hakim bir ideoloji olarak, eskiyle yeninin biraradalığının ve kapitalizm lehine gelişiminin meşruluğunu sağlamış, dahası bir çatışmanın önünde emniyet sübabı olma görevini yerine getirmiştir.

Bugün burjuvazi ve onun siyasal ideolojik temsilcileri bilinçizce girişikleri bir sürecin sonunda ortaya çıkan durumun, dünya kapitalizminin yönelimleriyle çakışma ve uyum içerisinde olduğunu gördüklerinde, bunu bilinçli bir çabayla sürdürmeye yönelmişlerdir. Tıpkı kapitalizm geliştikçe burjuvazinin kendi ayakları üzerinde durmaya başlaması, devletin denetim ve himayesinden kurtulmak istemesi gibi; Türkiye'nin dünya kapitalizmine ve onun hiyerarşik yapılanmasına ekonomik ve siyasi olarak entegre olması da burjuvazinin ve siyasal temsilcilerinin, bu yapılanmanın yönelimleri doğrultusunda adımlar atabilmesinin önünde bir engel oluşturan ve dünya kapitalizminin genel yönelimleriyle bir çelişki içerisinde bulunan Kemalizm'den kurtulma isteği ve davranışını beraberinde getirmektedir. Çünkü Kemalizm, misak-ı milli ve ulusal bağımsızlık anlayışıyla milliyetçiliği ağır basan bir idelojidir. Bu yönüyle Türkiye'nin ekonomik ve siyasal olarak, bu yapılanmanın yönelimleri doğrultusunda adımlar atabilmesinin ve kendine biçilen rolleri oynayabilmesinin önünde bir engeldir. Çünkü **kapitalizm ve burjuvazi ulusalcılık anlayışına, gelişiminin belirli bir dönemine kadar ihtiyaç duyar. Bu da kapitalizm ve burjuvazi için, tüm diğer araçlar gibi, miadını doldurıncaya kadar geçerlidir. Kapitalizim ve burjuvazi, kendi ayakları üzerinde durmaya ve sermaye ihracı ve uluslararası alana açılabilecek yeterli sermaye birikimini sağlayıp, bu yönde girişimlerde bulunmaya başladıkça, enternasyonalist bir**

karaktere bürünür. Ama bu, tehlikeye düştüğünde ve gerekli gördüğünde milliyetçiliği öne çıkarmayacağı ve ona sarılmayacağı anlamına gelmez.

İşte bu noktada, bugün kapitalizme ve burjuvaziye hizmette birbirleriyle yarış eden üç büyük parti, ANAP, SHP ve DYP, göreceli özerk politik söylem ve tutumlarına rağmen, genel siyasal ve ekonomik programları itibariyle, dünya kapitalizminin hiyerarşik yapılanması ve yöneliminin gerektirdiği anlayışa kazanılmıştır. Bundan dolayı., hangisi hükümet olursa olsun, göreceli özerk söylem ve tutumlarında sınırı zorlayan uç bir noktaya yönelmedikleri sürece, kapitalizmin ve burjuvazinin doğabilecek olası bir ekonomik ve siyasal bunalımı, uygulanan ekonomik ve siyasal programdan kaynaklanmayacaktır.

Türkiye'de kapitalizmin ve burjuvazinin ekonomik ve siyasal bir istikrarsızlığa, genel bir bunalıma şimdilik gebe olmayışının nedenlerinden birisi de budur.

Öte yandan, GAP projesinin tamamlanması, bir yandan emperyalist-kapitalist devletlerin Ortadoğu'ya yönelik planlarına bağlı bir biçimde Türkiye'yi siyasi, ekonomik ve askeri olarak, bölgenin liderliği konumuna getirirken; diğer yandan, kapitalizm ve burjuvazinin gelişiminin önünde yeni olanaklar yaratılmasını ve Ortadoğu bazında daha rahat girişimlerde bulunması ve üstünlük sağlamasını beraberinde getirecektir. GAP projesi, ekonomik bir bunalımın doğmasının önünde, engelleyici bir faktör olacak, kapitalizme ve burjuvaziye rahat bir nefes aldıracak, dahası gelişiminin önünde yeni olanaklar yaratacaktır. Ancak, Kürdistan sorunu, Kürtlerin yıllardır varolan meşruluk zincirlerini kırıp ulus bilincine doğru yönelmeleri ve bunun fiili bir tutum olarak öne çıkmasıyla, Türkiye kapitalizmi ve burjuvazi nezdinde olduğu gibi, sömürgeci devletlerin tümü içinde başat bir sorun haline gelmiştir. Ortadoğu'da temel bir istikrarsızlık unsuru olan Kürdistan sorununun, bölgede, planları doğrultusunda istikrar yaratmaya yönelen emperyalist-kapitalist devletlerin ve ekonomik siyasal ve askeri önderlik doğrultusunda öne çıkan Türkiye'nin girişimleriyle önümüzdeki yıllarda, sömürgeci devletleri fazlaca rahatsız etmeyecek ve Ortadoğu'ya yönelik planları engellemeyecek, bir biçimde, çözül-

mesi şaşırtıcı olmamalıdır. Çünkü hem GAP projesinin, hem de Kürdistan'dan geçmekte olan petrol boru hattı ve yine Kürdistan'dan geçecek olan İran ve Katar'ın doğal gazını Avrupa'ya taşımaya yönelik yatırımların güvenliği v.b. Kürdistan sorununun, burjuvazi açısından, geçici de olsa, belirli bir meşruluk çerçevesinde çözülmesini gerekli kılmaktadır.

Bugün, dört parçada merkezi bir örgütlenme ve ortak mücadele hattını yaratamayan, Kürt Hareket ve önderlikleri, bundan kurtulup bu tür bir örgütlenme ve mücadeleyi yaratmadıkları sürece, sömürgecilerin ve emperyalist kapitalist devletlerin sunduklarından daha fazlasını dayatma ve alma şansına sahip olamayacaklardır.

Bu arada şunu belirtmek gerekir: **Dünyada ve Türkiye'de kapitalizm ve burjuvazi uyguladığı ekonomik politikalarıyla toplumun alt sınıflarını genelleşen bir yoksulluğa ve ara sınıfları çözülmeye doğru iterken; siyasal yönelimleri itibariyle, siyasal bir egemenlik biçimi olarak, burjuva demokrasisini ekonomik, sosyal ve demokratik haklar bazında genelleştirip, 'demokrasi' ve 'özgürlük' söylemi içerisinde toplumun alt ve ara sınıflarını meşruluk alanı içerisinde tutmak istemektedir.** Bunda da devrimci öncünün örgütlenme ve mücadeledeki açmazlarına ve bunalımına da bağlı olarak, başarılı olduğunu ifade etmek gerekir. Ancak şu da unutulmamalı ki, burjuvazi bunları yaparken bilim ve teknoloji alanındaki gelişmelerden de yararlanarak, devleti alabildiğine yetkinleştirmekte ve denetim olanaklarını arttırmaktadır.

Bu durum Türkiye özelinde de ifadesini bulmakta, özellikle de ANAP, SHP ve DYP gibi üç büyük partinin politik söylem ve yönelimlerini belirlemektedir. Ancak DSP ve İslami Hareketin siyasal örgütlenmesinin somutlanışı olan RP'nin politik söylem ve yönelimlerinde, burjuvazinin ve kapitalizmin genel yönelim ve anlayışından bariz bir kopukluk gözlenmektedir. DSP' ulusal birlik motifini ön plana çıkarıp, bir yandan ulusal bir ekonomi ve bağımsızlık olgusunu diğer yandan milliyetçi ve şöven bir anlayışı öne çıkartmakta ve uygulanan ekonomik politikaların sonucu sınıf atlama özlemleri tırpalanan ve mülksüzleşmekle karşı karşıya kalan

küçük burjuva mülk sahibi sınıflara ve genelleşen bir yoksullaşmaya sürüklenen toplumun alt sınıflarına seslenmektedir. RP ise İslam dini motiflerinin belirleyici olduğu, politik bir söylem ve ekonomik bir program ve islam ülkeleri arasında ortak bir pazar öngören global bir hedefle, kapitalizmin ekonomik, toplumsal ve kültürel ve değişen ahlaki değer ve yargıları karşısında tutunamayan, çözülen ve kendiliğinden bir arayış içerisinde savrulan kesimler başta olmak üzere, toplumun alt ve geri kesimlerine seslenmekte ve onların üzerinde yükselmeye çalışmaktadır. Bu durum; bugün için kapitalizmin ve burjuvazinin genel yönelim ve anlayışıyla bir tezat oluştursa da, uzlaşmaz bir çelişkiye tekabül etmez. Yeri geldiğinde birbirleriyle uzlaşacaklardır. Başka seçenek yoktur. Ve onların, ideolojilerin ve siyasi iktidarın göreceli özerkliğini en uç noktaya kadar taşısalar bile, kapitalizmden başka, topluma sunabilecekleri bir şey yoktur. Ki bugünden, devrimci öncünün kendinden kaynaklanan öznel durum bir yana, düzenin siyasal bilincinin dışından sunulabilecek bir seçeneğin önündeki engellerin başında, devletin yanısıra, İslami Hareket ve onun siyasal somutlanışı olan RP gelir.

Proletaryanın öncüleri ve sosyalistler; kapitalizme ve burjuvaziye karşı mücadelede, bu hareketin öncelikle işçi sınıfı saflarında altedilmesinin gerekli olduğunu bilmelidir. Kapitalizme ve burjuvaziye karşı mücadelenin başarısında, bu hareketin altedilmesi gereklidir, ama yeter koşul değildir. Yeter koşul, burjuva siyasal iktidarın ortadan kaldırılmasıdır. Ki, bu mücadelenin, temel dimamiği ve önderi işçi sınıfıdır.

İşçi Sınıfı ve Sosyalistler

Türkiye işçi sınıfı, burjuvaziye ve onun ekonomik ve siyasal bunalımının sonucu gerçekleşen 12 Eylül Askeri Diktatörlüğü'ne siyasal bir savaşımın sonucunda yenilmedi. Çünkü ne savaştı, ne de bilinç ve örgütlülük olarak **böylesi** bir savaşımı yürütecek gücü vardı. Yenilgisi siyasal olmaktan çok ekonomik ve demokratiktir. Burjuvazi 12 Eylül Askeri Diktatörlüğünün koruyuculuğunda, sınıf savaşımında sağladığı üstünlükle, ekonomik olarak işçi sınıfı-

nı topyekün yenilgiye uğratmıştır. İşçi sınıfı hareketinin ve toplumsal muhalefetin yükselişinin durduğu ve düşüşün başladığı yıllarda gerçekleşen askeri darbe, sınıfsal ve toplumsal anlamda herhangi bir direnmeyle karşılaşmadı.

Bu dönemde, göz göre göre gelen darbenin şokundan kurtulabilen devrimci ve 'sosyalist' hareketlerin önderlikleri, yıllarca kullanacakları bir şey keşfettiler: "Kitlelerin üzerine ölü toprağı serpildi." Bu söz, aynı zamanda onların kendi durumlarını meşrulaştırmalarının ve 'zevahiri kurtarma'larının malzemesi oldu. Bu sözün ardında, önderlikler kadroların gözlerine perde çekmeye çalışıyorlardı.

Ama hayat durmuyordu. Elbette sınıf savaşımı da durmuyordu. Devrimci ve 'sosyalist' hareketlerin önderlikleri ağızlarına sakız ettikleri bu nakaratla dolaşırken; **12 Eylül'ün tüm hışmıyla varlığının sürdüğü yıllarda, sonu işsiz kalma ve gözaltına alınmalarla da bitse işçi sınıfı kısmen de olsa, kendiliğinden bir bilinçle, işverenlere karşı sınıf savaşımını sürdürüyordu.**

Bu gelişim süreci içerisinde, "Fabrikalar kalelerimizdir" diyen, ama bunun siyasal ifadesini bir türlü kavrayamayıp "demokratik halk iktidarı" kurma hayalleri yayan hareketlerden, popülist ve köylücü hareketlere kadar topyekün Türkiye solu, önderlikleri bir şey keşfetti.: **İşçiler.**

Elbette bu o kadar kolay olmadı. Yıllarca kafaları, halk söylemiyle doldurulmuş olan kadroların (ayakta kalanlan), 'koskoca halk'ı bırakıp, 50-60 milyonluk bir toplumun onda birine anca ulaşan bir sınıfa yönelmeleri için ikna edilmeleri gerekiyordu. Bunun için nüfus sayımı sonuçlanna ve istatistik araştırmalara girişildi. Sonuçlar olumluydu. Bir yanda işçi sınıfının nicelik artışı diğer yanda kentli nüfusun kırsal kesimdeki nüfusa üstünlüğü vardı. Sonunda, bu uzun ve yorucu çalışmalar meyvesini verdi: "İşçi adıyla başlayan ya da onu çağrıştıran isimlerden oluşan bir dergi ve gazete furyası başladı. Ama hepsi o kadardı. **"İşçi" adını gazete ve dergilere verenler, sayfalarında, iktidarı 'halk'a havale ediyorlardı.** Çünkü istatistikler de iktidar sorununa ilişkin bir şey yoktu ve ondan daha öteye gitmek, Uvriyerizm'di.

Bu minval üzere yol alan devrimci ve 'sosyalist' hareketler kitlelerin üzerine atılan ölü toprağını unuttular, ama halk iktidarı kurma hayalleri yayıp sınıfın (ulaşabildikleri kadarıyla da olsa) yanlış bilinçlenmesine devam ediyorlar.

İşte, 12 Eylül sonrası süreçte devrimci ve 'sosyalist' hareketler böylesi eklektik ve dejenere bir söylemle kendilerini ifade etmeye çalışırken; genel olarak örgütsüzlük, dağınıklık ve hareketlere güvensizlik varlığını sürdürmektedir.

Öte yandan, Türkiye işçi sınıfı, özellikle sendikal olarak örgütlü kesimi, bugün, ücretli kesimlerin ortalamasının üzerinde ücretlerle bağlanan toplu sözleşmelerle, 12 Eylül'ün ekonomik yenilgisinin izlerini üzerinden atmaktadır. Ancak, toplu sözleşmeler sonrası yaşanan tenkisatlara seyirci kalınmaya devam edilmektedir. Toplu sözleşmeler döneminde görülen eylemlilikler, sözleşmenin imzalanması sonucu yerini bir durgunluğa ve tenkisatlarla birlikte de bireysel kaygı ve korkuya bırakmaktadır.

Tüm bu gelişme ve görünümler, işçi sınıfının kendiliğinden bir bilinçle davrandığının ve kendiliğinden bir sınıf konumunun sürmekte olduğunun ifadesidir. Ancak kendiliğinden ve toplu sözleşmeler döneminde görülen eylemliliklerin, işçi sınıfının kendisi için sınıf olma sürecinin basamakları olduğunu unutmamak gerekir. Bu durum; küçük-burjuva devrimci hareketlerin sağ ve sol eğilimlerinde ifadesini bulduğu gibi ne abartılmalı ne de küçümsenip yok sayılmalıdır. Bu eylemliliklerin içerisinde sosyalizan düşünce ve anlayışa sahip işçiler tek tek ve örgütsüz olarak yer almaktadır. **Onlar işçi sınıfı içerisinde dün vardılar, bugün varlar, yarın da var olacaklar; ama bu konumları devam ettiği sürece, sınıfın, düzenin siyasal bilincini aşmaya ve sosyalizmin bilinç ve örgütlülük olarak sınıf içerisinde kök salmaya yönelmesinde, maddi bir güç olamayacaklardır. Görülüp, kavranması ve değiştirilmeye yönelinmesi gereken gerçek budur.**

Bugün Türkiye solu utopyakın 'işçileri' keşfetmişse de, bu keşif içerisinde bile, küçük-burjuva devrimci sağ ve sol anlayışlar basitliklerini korumaktadır. Sağ anlayış ve hareketler, sınıfın kendiliğinden ve toplu sözleşmeler döneminde yükselen eylemliliklerine

bakarak, **"Türkiye işçi sınıfı, kendisi için sınıftır"** ilanında bulunurken, "İşçilerin ardında vecd içinde secdeye varmak"tadırlar. Sol anlayış ve hareketler ise işçi sınıfının bu durumunu küçümseyici tavırla karşılayıp, yok sayma derecesine vardırırken; sınıf bilinç ve tavrını içselleştirememenin ve hazmedememenin bir sonucu olarak, özellikle belediyelerde, kendi parmakları kanamadığı sürece, işverenlerle sınıf uzlaşmacı bir tavır sergilemektedirler. Bu, 'günü kurtarma' ve kendi günlük küçük çıkarlarını, sınıfın tarihsel çıkarlarının önüne koyma; ve 12 Eylül öncesi sınıf içerisine atılmış güvensizlik tohumlarının yeşermesine, nesnel olarak, zemin hazırlamadır; sosyalizan düşünce ve anlayışa sahip işçilerin tek tek, dağınık ve örgütsüz de olsalar, yılların çabasıyla işçiler arasında oluşturmaya çalıştıkları güven ve etkiye darbe vurmak, zayıflatmaktadır. Ki bu sosyalizan ve sosyalist işçilerinde güvensizliğini kazanmaktır.

Türkiye'de 70 yıllık devrimci ve 'sosyalist' hareket işçi sınıfı içerisinde kök salamamış, örgütlenme ve mücadele geleneği yaratamamış olma konumuyla, işçi sınıfı için dışsal bir ilinek olmaya devam ederken; işçi sınıfının bağımsız politik örgütlenmesinden yoksunluğu sürmektedir. Bu 70 yıllık süreç içerisinde, Kıvılcımlı'yla başlayan Çayan, Deniz ve Kaypakkaya ile süren ve yaratılan, aparatçik anlayışını kıran, ulusal devrimci mücadele geleneğinin tohumları, enternasyonalist bir anlayışla sınıf içerisine taşınıp, enternasyonalist bir örgütlenme ve mücadele geleneği yaratılamamıştır. Bu durum bir yandan ulusal - populist - ikameci anlayışa sahip hareketlerin gelişip, büyümesine; diğer yandan aparatçik anlayışın kendini yeniden - yeniden üretmesine neden olmuştur.

12 Eylül öncesi dönemde gelişip büyüyen ulusal - populist - ikameci anlayışa sahip devrimci ve 'sosyalist' hareketler ve onların içerisinde kendini yeniden üreten aparatçik anlayış, devrimci kadroları 'kullanma' mantalitesinde kendini açığa vurmuş ve giderek, özellikle 12 Eylül sonrasında kadroların, örgütlere ve örgütlenme sorununa küskünlüklerine, güvensizliklerine ve buna bağlı olarak 'bağımsız' tutumlarına zemin hazırlamıştır. Bugün hem sorup - sorgulayan ve mevcut örgüt ve anlayışlara güvensizlik ve küskünlükleri noktasında başka seçenek görememeleri sonucu örgütsüzlük-

leri devam eden devrimci kadrolar, hem de sınıf içerisinde varolan tek tek örgütsüz durumdaki sosyalizan ve sosyalist işçiler siyasal bir örgütlenme çatısı altında buluşma ve mevcut siyasal ve toplumsal gelişmeler karşısında seçenek olabilmekten uzaktırlar.

Türkiye toplumunun alt ve ara sınıflarının, kapitalizmin ve burjuvazinin ihtiyaçları doğrultusunda uygulanan ekonomik politikalar sonucu, genelleşen bir yoksullaşma ve çözülme ile karşı karşıya kalışı - bu çözülme küçük burjuva mülk sahiplerini mülksüzleşmeyle yüz yüze getirmektedir-; buna bağlı olarak küçük burjuva mülk sahibi sınıfların hakim sınıftan siyasal ve ideolojik bağımsızlaşma eğilimi içerisine girmesini beraberinde getirmektedir. Bu durum, sözkonusu sınıfların işçilerin geri kesimleriyle içiçe olmaları nedeniyle, sınıfın geri kesimleri nezdinden hareketle, sınıf içerisinde etkisini göstermektedir. Bu sınıfların siyasal ve ideolojik bağımsızlaşma eğilimi İslami Hareketle çakıştığı oranda, İslami Hareket bu kesimlerin siyasal ve ideolojik sözcüsü ve önderi konumuna gelmekte, dahası işçiler arasındaki etkisi de genişlemektedir.

Bunun yanısıra, kapitalizm ve burjuvazi siyasal egemenlik biçimi olarak, burjuva demokrasisini ekonomik, sosyal ve demokratik haklar bazında genelleştirecek, toplumun özellikle çalışan ücretli kesimini, 'demokrasi' ve 'özgürlük' söylemiyle, meşruluk alanı içerisinde tutmak istemektedir.

Öte yandan, demokrasinin sınıfsallığını teorik kitaplarda unutan bazı devrimci ve 'sosyalist' hareketler ve 'marksist' etiketli teorisyenleri inanç ve kararlılıkla mücadeleye sarılan az sayıdaki devrimci kadroyu ve ulaşabildikleri işçileri, sıfatsız bir 'demokrasi mücadelesi'nin peşine takarak, bir yandan, proleter devrim ve proleter demokrasi mücadelesini geleceğe erteletirken; diğer yandan burjuvazinin, burjuva demokrasisinin ekonomik, sosyal ve demokratik haklar bazında genelleştirip 'demokrasi' ve 'özgürlük' söylemiyle, çalışan ücretli kesimleri (işçi, memur, vb.) meşruluk alanında tutmak istediğine, bilinçsizce ve öznel olarak destek olmaktadırlar.

Şu bilinmelidir ki; **demokrasi, yani burjuva demokrasisi, bugün dünyada tipik olarak yaşanan ve Türkiye'de çarpık**

ve dejenere de olsa- varolan siyasal egemenlik biçimidir. Başka bir şey değil. İnsanları (ki bunların devrimci kadrolar, öncü ve sosyalist işçiler olduğunu düşünmek bile istemiyor insan), sınıf sıfatsız bir "demokrasi mücadelesi"ne çağırmak, idealize ve ütopik bir burjuva demokrasisi rüyası gördürmektir. Sınıf savaşımı tarih sahnesinde yer aldığı günden bu yana, sınıf sıfatsız bir demokrasi ve mücadelesi olmamıştır; Sınıflar varolduğu sürece, bundan sonra da olmayacaktır. Ki demokrasinin sınıf sıfatını yitirdiği gün, sadece sınıfsal bir egemenlik biçimi olarak demokrasi değil, devletin kendisi ortadan kalkacaktır.

Bugün, toplumun alt ve ara sınıflarının içerisinde bulunduğu çözülmeyi, onların karşısında bir seçenek olarak, yeni bir toplumsal yapılanmaya dönüştürülebilecek olan; burjuvazinin 'demokrasi' ve 'özgürlük' söylemini parampara edip, 'ideolojik esirleri' uyandırılabilecek ve onun ekonomik ve siyasal istikrarını bozup, egemenliğini yıkabilecek olan; pusulasızlık içerisinde savrulup, eklektik ve dejenere bir perspektifle bocalayan devrimci ve 'sosyalist' hareketleri bu durumdan kurtarabilecek olan; son bir kaç yılın gelişmesi içerisinde görüldüğü gibi, kendiliğinden ve ekonomik istemli eylemliğiyle bile gündemi değiştirip belirleyen proletaryanın ve sahip olduğu bu potansiyel gücün, öznel koşullarla taçlandırılıp, 'kuvve'den fiile dönüştürülmesidir.

Bu noktada görev, sınıf içerisinde tek tek ve örgütsüz sosyalist işçilerin ve mevcut hareket ve önderliklere güvensizlikleri devam eden, sorgulayan örgütsüz devrimci kadroların bu durumlarına Devrimci Marksizm'in kılavuzluğunda son verip, proleteryanın bağımsız siyasal örgütlenmesini yaratarak, teoriyi burjuvaziye karşı siyasal ve ideolojik bir silaha dönüştürüp, toplumun ezilen - sömürülen kesimlerinin önünde devrimi ve sosyalizmi tek seçenek kılmaktır.

... Ve Görevlerimiz

Kapitalizmin dünyanın her metre karesini fethetmeye yöneldiği; Türkiye toplumunun alt kesimlerinde çözülmenin ve genelleşen bir yoksullaşmaya gidişin başladığı; devrimci ve 'sosyalist' hareketlerin kendi teorik, politik ve pratik açmazları içerisinde bocaladığı; devrimci kadroların genel bir örgütsüzlük ve dağınıklık içerisinde bulunduğu; yanlış bir kavrayış ve ulusal bir anlayışla "sosyalist" addedilen devlet ve ülkelerin bunalım ve açmazlarının, Sosyalizm'in bunalımı ilan edildiği; "devrimin güncelliği"nin veri olmasına rağmen, işçi sınıfının bağımsız politik örgütlenmesinden yoksun olduğu günümüzde, devrimci öncünün önünde güç ama aşılması gereken ve ertelenemez görevler vardır.

Bu noktada görevlerimiz şekillenmektedir :

- Dünya kapitalizminin, dün olduğu gibi, bugünkü yapılanması ve yönelimi karşısında durabilecek ve onu ortadan kaldırılabilecek bir örgütlenmenin fiili bir parçası olmak ve bu noktadan hareketle Dünya Partisi'nin inşa edilmesi bir zorunluluktur. Bu yapılanmanın karşısında durabilecek olan Enternasyonal'dir ve bu güçlendirilmelidir. Bugün olumluluk ve olumsuzluklarıyla bir tek devrimci Enternasyonal vardır. **O da, I. II. ve III. Enternasyonal'lerin siyasal ve ideolojik devrimci mirası ve geleneğiyle şekillenen; ve Troçki'nin önderliğinde ifadesini bulan Uluslararası Sol Muhalefetin temelleri üzerinde yükselen; ve Devrimci Marksizm'in kılavuzluğunda yoluna devam eden 4. Enternasyonal'dir.** 4. Enternasyonal'in sürdürdüğü, Enternasyonal örgütlenme geleneğinden bağımsız ve onun devrimci geleneğiyle hesaplaşmadan adım atmak ve somut bir Enternasyonal örgütlenmeden ayrı olarak, 'devrimci marksist' olunabileceğini sanmak, **Devrimci Marksizm'i karikatürleştirmektir.**

- Türkiye'de düzenin siyasal bilincinin dışındaki solun açmazları, bunalımı ve devrimci kadroların örgütsüzlük ve dağınıklıkları noktasında, **Devrimci Marksizm'in siyasal, örütsel ve kültürel enternasyonalist devrimci bir kimliğe dönüştürülmesi acil bir görevdir.** Bunun yanısıra toplumun alt sınıfları arasındaki çözülmeyi, proletaryanın önderliğinde, yeni bir toplumsal yapı-

lanmaya yöneltebilmek; devrimin ve sosyalizmin tek seçenek olduğunu kavratabilmek için, **Devrimci Marksizm'i kapatilizm'e ve burjuvaziye karşı mücadelede siyasal, ideolojik bir silaha dönüştürüp, enternasyonalist bir temelde düşün ve davranış biçimi olarak, toplumu sarsan bir akım kılmak gerekir.**

- Bunları koşullandırabilecek, bunların gerçekleşmesini hızlandırabilecek olan, enternasyonalist bir temelde proletaryanın bağımsız siyasal örgütlenmesidir. **Bu örgütlenme, sınıfın içerisinde sosyalist işçilerle birlikte, kollektifin iradesini eylemin kollektifliğine egemen kılan profesyonel devrimciler örgütü temelinde yaratılacaktır.** Buradan hareketle **bugün acil görev, profesyonel devrimciler örgütünün yaratılmasına bağlı olarak,** proletaryanın bağımsız siyasi örgütlenmesinin yaratılması ve öncelikle öncünün ve sınıfın, veri olan bilincinden hareketle, **geçiş programı temelinde devrime ve sosyalizme kazanılmasıdır.**

Bugün, mevcut hareket ve önderliklere güvensizlikleri sürse de, kapitalizme ve burjuvaziye karşı **devrim ve sosyalizm mücadelesine inanç ve kararlılığını yitirmemiş devrimci kadroların;** ve *"proleter devrim için gerekli nesnel önkoşullar sadece olgunlaşmakla kalmayıp, neredeyse çürümeye yüztutmuştur. Önümüzdeki tarihsel dönemde sosyalist devrimin gerçekleşmemesi halinde bütün insanlık kültürü bir yıkım tehditi altındadır. Şimdi artık herşey proletaryaya, yani esas olarak proletaryanın devrimci öncüsüne bağlıdır."* tespitini veciz bir alıntı haline dönüştürmekten kurtarıp, **"proleter devrim için gerekli nesnel önkoşullar"ı öznel koşullarla taçlandırıp, "devrimin güncelliği"ni iktidar mücadelesinin güncelliğine dönüştürmek isteyenlerin önünde bir tek seçenek vardır : mücadele ÖRGÜTLÜ BİR MÜCADELE...**

İnsanlığın "YA SOSYALİZM YA BARBARLIK" ikilemi, devrimci öncünün "YA MÜCADELE YA İHANET" ikilemiyle hayat bulacaktır. Ve işte bu noktada görev : Enternasyonalist bir temelde ve enternasyonalist bir örgütlenmenin bir unsuru olarak, proletaryanın devrim ve sosyalizm bayrağını, kapitalizmin ve bur-

juvazinin en son kalesinin burcuna dikinceye dek savaşacak, **DÜNYA DEVRİMİ**'ni ve **SOSYALİZM**'i maddi bir güç kılacak örgütlenmeyi yaratmaktır.

Bu noktada durmak, oyalanmak değil, mücadele etmek gerekir.... *" Eylemsiz inanç ölüdür."* Görev başına!

15 EKİM 1991